

Budsjett 2022

Økonomiplan 2022 - 2025

Vedtatt av kommunestyret som sak 21/141 den 9. desember 2021

Innhold

1 Innledning	5
1.1 Nasjonal økonomi	6
1.2 Kommunal planlegging og økonomisk styring	7
1.3 Statsbudsjettet	8
1.4 Renter	10
1.5 Gjeldsutvikling	11
1.6 Inndelingstilskudd	11
1.7 Differensiert arbeidsgiveravgift	11
1.8 Økonomiske måltall	12
1.9 Befolkningsutvikling	13
1.10 Alternativ til eiendomsskatt	16
2 Driftsbudsjett	17
2.1 Bevilgningsoversikt drift	18
2.1.1 Bevilgningsoversikt drift/kommunedirektørens forslag – 10 års perspektiv	19
2.2 Driftsoversikt pr enhet	20
2.2.1 Driftsoversikt pr enhet/ kommunedirektørens forslag / 10 års perspektiv	21
3 Klima og miljø	23
3.1 Klima	23
3.2 Miljø	25
3.3 Satsingsområder	25
4. Organisasjon og utvikling	26
4.1 Nasjonale føringer	26
4.1.1 Ny bestemmelse om internkontroll i Kommuneloven	26
4.1.2 IA-avtalen	26
4.1.3 Kvalitet i tjenesten - Heltidskultur	26
4.1.4 Digitalisering og bredbånds satsning	26
4.1.5 Kompetanse og lærlinger	27
4.2 utfordringer og utviklingstrekk	27
4.2.1 Rekruttering	27
4.2.2 Kompetanseutvikling, faglig omstilling og fornyelse	28
4.2.3 Systematisk og godt helse-, miljø og sikkerhetsarbeid	28
4.2.4 Internkontroll og kvalitetssystemet	29
4.2.5 Kvalitet i tjenesten - Heltidskultur	29
4.3 Status enhet/fagområder	30
4.3.1 IKT tjenesten	30
4.3.2 Dokumentforvaltningen	30
4.3.3 Personaltjenesten	32
5 Helse og familie	34
5.1 Dagens drift	34
5.2 Utviklingstrekk	35

5.3 Faglig utvikling	35
5.3.1 Livsglede for alle.....	35
5.3.2 Pårørendearbeid	35
5.3.3 Etisk refleksjon	36
5.3.4 Systemisk praksis.....	36
5.3.5 Velferdsteknologi	36
5.3.6 Helseplattformen	37
5.3.7 Fremtidens helsebygg og helse- og omsorgstjenester.....	37
5.4 Statlige føringer.....	37
5.4.1 «Leve hele livet».....	37
5.4.2 Relevante lovverk for helse og familie	38
5.5 Overordnede mål og ambisjoner for 2022.....	38
5.6 Forvaltning og administrasjon.....	38
5.8 Hjemmetjenesten.....	41
5.9 Oppfølgingstjenesten	42
5.10 Sykehjem og Heldøgnsomsorg	43
5.11 Fosen Helse IKS/Fosen Distriktsmedisinske Senter	45
5.12 Konklusjon.....	45
6 Oppvekst og utdanning.....	46
6.1 Overordnede mål og ambisjoner	46
6.2 Sentrale lovverk og forskrifter	46
6.2.1 Faglig utvikling.....	47
6.2.2 Digital plan	50
6.2.3 Regionalt samarbeid.....	50
6.3 Barnehage, skole og SFO.....	51
6.3.1 Skoleskyss.....	53
6.3.2 Samhandling helse og oppvekst.....	53
6.3.3 Private barnehager.....	53
6.4 Kvalifiseringsenheten	54
6.5 PP-tjenesten	55
6.6 Barnevern.....	56
6.7 Kommunalt forebyggende team (KFT).....	57
6.8 Utredning av barnehage- og skolestruktur	57
6.9 Satsinger og ambisjoner i planperioden	58
6.10 Sammendrag	58
7 Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	60
7.1 Overordnede mål og ambisjoner	60
7.2 Administrasjon.....	61
7.3 Plan	61
7.4 Vann	62
7.5 Kommunalteknikk.....	63
7.7 Eiendomsutvikling	63

7.8 Eiendom	64
7.9 Næring	65
7.10 Landbruk	66
7.11 Havbruk.....	67
8 Overføringer til NAV, kirke, kultur og andre.....	69
8.1 NAV	69
8.2 Ørland kirkelige fellesråd	69
8.3 Roret KF.....	70
8.4 Overføringer til kulturområdet og andre.....	71
9 Økonomiavdeling	72
9.1 Overordnede mål og ambisjoner.....	72
9.2 Dagens drift	72
9.3 Utviklingstrekk	72
10 Investeringsbudsjett	73
10.1 Kommentarer til investeringsbudsjettet	73
10.1.1 Vann	73
10.1.2 Avløp.....	74
10.1.3 Tomtetekniske kostnader.....	75
10.1.4 Trafikksikkerhet og veg	76
10.1.5 Kultur/ idrett/ uteområder	77
10.1.6 Kaier	78
10.1.7 Mindre bygningsmessige tiltak	78
10.1.8 Større utbygginger	80
10.1.9 Andre investeringer	82
11 Detaljert investeringsbudsjett.....	83
12 Kommunestyrets vedtak - sak 21/141.....	95
Endringer i drifts- og investeringsbudsjett:.....	96

1 Innledning

Folka våre er vår viktigste ressurs

Ørland kommune har svært dyktige ansatte som har håndtert pandemi og stor omstilling samtidig på en imponerende måte. Den innsatsen og det samarbeide som er lagt ned er til å være stolt av. Vi må fortsatt satse på nærværarbeid og heltidskultur. Ledere, tillitsvalgte og verneombud må jobbe sammen med ansatte for å skape gode arbeidsfellesskap.

Ørland har de senere årene opplevd næringsvekst, sysselsettingsvekst og befolkningsvekst. Det er ikke alle distriktskommuner forunt. Vi har mange muligheter i vår geografi og vi skal jobbe hardt for å forløse potensialet i årene som kommer.

Kommuneplan

Vi er midt i et spennende kommuneplanarbeid som skal stake ut kursen for kommunen. Vi må planlegge vår nye kommune slik at vi får det samfunnet vi ønsker, at vi får rett ting på rett plass og at vi klarer å sette ambisiøse mål for de tjenestene vi skal levere.

Arbeidet er godt i gang, og første fase av medvirkningsarbeidet ble avsluttet 15. oktober. Målet har vært å involvere innbyggere så tidlig som mulig, for å gi reell mulighet til å påvirke satsingsområdene til kommunen de neste 12 årene.

Det har blitt gjennomført spørreundersøkelse, gjestebud og workshop på skoler og barnehager. I tillegg har det vært mulig å gi åpne innspill på kommuneplanens nettside og i innspillsbokser som har vært plassert rundt om i kommunen. Til sammen har det kommet inn over 700 innspill, og til sammen er nesten 3000 innbyggere, pendlere og hytteeiere representert.

Tiden frem til nytt år vil bli benyttet til å lage en oversikt over alle innspillene som har kommet inn, kategorisere de og lage et sammendragsdokument, slik at innspillene blir lett tilgjengelig for alle, og enklere å ta med videre i prosessen. I tillegg utarbeides det flere temadokumenter som vil gi en oversikt over Ørland kommune. Til sammen vil disse dokumentene være kunnskapsgrunnlaget politikere kan basere seg på når de tidlig i 2022 vil velge satsingsområdene for Ørland kommune. Ut ifra satsingsområdene vil det bli utarbeidet konkrete mål og strategier. Kommuneplanens samfunnsdel, er planlagt ferdig tidlig høst 2022.

Sammenheng mellom det vi vil, og det vi gjør.

Vi ønsker en god sammenheng mellom kommuneplanens samfunnsdel, kostra-tall, plandokumenter, bærekraftsmål og de årlige utarbeidelsene av budsjett -og handlingsplaner. Dette for å sikre og synliggjøre at de langsiktige målene blir operasjonalisert i de årlige prioriteringene. Vi undersøker nå om vi skal gå til anskaffelse av fullversjonen av planleggingsverktøyet Framsikt. Framsikt er en portal som nettopp knytter disse ulike styringsnivåene sammen i en portal og gjør det enkelt å produsere budsjett -og handlingsplan med overordnede styringsmål.

En drift i balanse

Ørland kommune er plassert på den øverste tredjedelen i kommunebarometeret og vi er blant de 10 % øverste i åpenhetsbarometeret.

Vi har etablert en effektiv kommuneorganisasjon som leverer en drift i balanse, med tjenester som bruker mindre på tjenesteproduksjon enn mange vi kan sammenligne oss med. Vi legger fram et budsjett som stabiliserer gjeldsutviklingen og viser en vei mot økt handlingsrom og bedre økonomi i et langsiktig perspektiv.

Administrasjonen har i budsjettene de siste årene pekt på behovet for å hente inn eiendomsskatt for sikre en mer forutsigbar drift i en usikker tid. Etter ytterligere ett års drift har vi ingen indikasjoner på at analysejobben vi har gjort tidligere er gal. Netto driftsresultat skal være 1,75% i forhold til

driftsinntekter i netto driftsresultat. Det vil vi ikke lykkes med neste år. Vi lykkes foreløpig heller ikke med å avsette i henhold til ambisjon for økt avsetninger til forvaltning, drift og vedlikehold. Vi foreslår å gjeninnføre noe rentesikring. Vi foreslår også eiendomsskatt til neste år på 1 promille i 2022 og en opptrapping med ett prosentpoeng hvert år gjennom planperioden.

Investering

Vi foreslår å investere noe mer enn handlingsregelen tillater for gjeldsopptak tilsier første år i planperioden. I all hovedsak skyldes dette engangsinvestering i helseplattformen og at vi ønsker å finne rom for å gjenåpne bassenget på Brekstad. Imidlertid vil vi redusere gjeldsopptaket neste år tilsvarende slik at investeringen samlet sett i planperioden er i henhold til vedtatt måltall.

Organisering

I budsjettet i fjor ble det vedtatt å redusere en kommunalsjef. I avslutningen av dette året benytter vi anledningen til å justere organisasjonsstrukturen noe. Vi oppløser kommunalsjefområdet næring, arbeid og kultur. Næring flyttes inn under samfunnsutvikling og tekniske tjenester. Dette gjøres for å styrke sammenhengen mellom de fagfeltene og sikre feltet samlet en bredere erfaringsbakgrunn faglig og geografisk. Kultur svarer direkte til kommunestyret, og NAV-leder er statlig ansatt. Kommunedirektøren vil koordinere disse innsatsområdene mot organisasjonen for øvrig. Vi har gjennomført et lederutviklingsprogram i regi av Senter for ledelse for ledergruppa i oppvekst hele dette året. Vi vil motta en rapport innen nyttår og følge opp anbefalinger som vil bli gitt for videre utvikling.

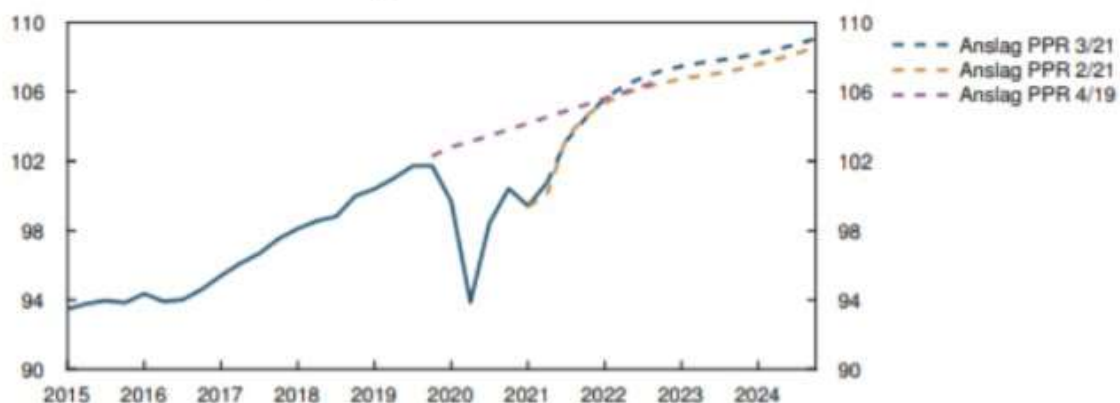
Vi foreslår å vurdere endringer i politisk struktur.

1.1 Nasjonal økonomi

Aktiviteten i norsk økonomi er nå høyere enn før pandemien Etter det kraftige fallet i fjor vår har den samlede aktiviteten tatt seg opp igjen her hjemme. Lettelser i smitteverntiltakene har gitt en rask oppgang i norsk økonomi. I juli var BNP for Fastlands-Norge litt høyere enn før pandemien brøt ut (ref figur), og om lag som anslått av Norges Bank i pengepolitisk rapport nr 2 i juni.. Oppgangen var særlig sterk innen privat tjenesteyting, som har vært hardest rammet av smitteverntiltak.

Figur 3.1 Markert oppgang i BNP for Fastlands-Norge

BNP for Fastlands-Norge. Sesongjustert. Indeks. 4. kv. 2018 = 100

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Gjennom pandemien har det vært gjennomført omfattende finanspolitiske tiltak for å dempe de økonomiske konsekvensene av virusutbruddet og strenge smitteverntiltak. Med gjenåpning av

samfunnet og normalisering av økonomien har regjeringen signalisert at de fleste støttetiltakene skal fases ut i løpet av høsten.

Pandemien skaper usikkerhet om lønns- og prisveksten fremover. Det kan blant annet oppstå flaskehals i ulike distribusjonsledd, og knappheten på enkelte typer arbeidskraft kan være større enn lagt til grunn. Det kan føre til økt press på priser og lønninger.

Gjennom våren og sommeren har lavere smittetall, økt vaksinerings og lettelse i nasjonale restriksjoner bidratt til at den økonomiske aktiviteten har tatt seg opp. Delta-varianten av koronaviruset har riktignok medført økte smittetall både i Norge og internasjonalt den siste tiden, men med en stadig større andel av befolkningen vaksinert blir langt færre av de smittede innlagt på sykehus. Framover ventes derfor den økonomiske veksten å fortsette.

– Vi legger til grunn at gjenåpningen av samfunnet fortsetter i tiden framover. I takt med det venter vi at den økonomiske veksten vil ta seg markert opp i 2022, og da spesielt i mange av de næringene som har vært hardest rammet av smitteverntiltakene, sier SSB-forsker Thomas von Brasch.

Forslaget er basert på opprinnelig statsbudsjett samt tilleggspolisjonen. Det kan komme endringer da det skal gjennomføres forhandlinger i Stortinget

Ørland - økonomi

Behov for økte inntekter

Administrasjonen har i budsjettene pekt på behovet for å hente inn eiendomsskatt for sikre en mer robust og forutsigbar drift i en usikker tid. Det er endring i skattlegging av havbruk uten at vi i dag er sikker på hvordan denne vil slå ut for oss. Administrasjonen foreslår derfor å innføre eiendomsskatt. Innføring av eiendomsskatt for kategoriene næring og bolig/fritidsbolig ville gi kommunen noe bedre økonomisk handlingsrom, økt forutsigbarhet og opprettholdelse av dagens kvalitet i tjenestene. Vi mener en innføring av eiendomsskatt for disse kategoriene fra 2022 på en promille og opptrapping til to promille i 2023 og 3 promille i 2024, og 4 promille i 2025 er nødvendig for å opprettholde en marginal, men effektiv drift i våre tjenester og styrke vedlikeholdet av eiendomsmassen. Selv ved en innføring av eiendomsskatt vil administrasjonen fortsatt lete etter varige strukturelle endringer som kan gi innsparinger, uten at det reduserer kvaliteten på lovpålagte tjenester ut over hva vi kan akseptere. Den prioriteringen vi gjør er å verne om våre lovpålagte tjenester

1.2 Kommunal planlegging og økonomisk styring

Alle kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. De skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp. Økonomiplanen skal også vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen bygger på. Den skal også vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Samtidig skal den settes opp i balanse og være realistisk, fullstendig og oversiktlig.

Økonomiplanen kan inngå i, eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd. Administrasjonen ønsker styring av ressurser mot de kommunale planer og mål Ørland kommune til enhver tid har. Imidlertid er vi nå i en situasjon hvor kommunen er ny, og kommunale planer må lages. Dette innebærer at økonomiplanen foreløpig tar

utgangspunkt i sammenslått drift (og investeringer) av de to gamle kommunene, og i de tiltak sammenslåingsprosessen har angitt for videre drift og de mål fagretningene setter seg i den konteksten de står i. Vi vil i årene framover lage ny kommuneplan og knytte økonomiske disponeringer tettere opp mot målene som vi kommer fram til i kommuneplanarbeidet.

Når kommuneplanen er vedtatt, legger administrasjonen opp til at økonomiplan med budsjett skal utgjøre kommuneplanens handlingsdel.

Kommuner er en nøkkelaktør for å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling. De er nærmest befolkningen, lokale bedrifter og organisasjoner. Samtidig er de ansvarlig for mye av den sosiale og fysiske infrastrukturen som påvirker befolkningens levekår og utviklingsmuligheter. FN definerer bærekraftig utvikling slik; utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Det er 17 utviklingsmål for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. Målene skal vise veg mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt. Ørland kommune vil innarbeide bærekraftsmålene i de kommunale planene som det skal arbeides med i planperioden

1.3 Statsbudsjettet

Statsbudsjettet kan du lese her:

<https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjett/2022/id2871447/>

KS sine kommentarer kan du lese her:

<https://www.ks.no/fagomrader/okonomi/statsbudsjettet-2022/>

Tilleggsproposisjon – statsbudsjettet:

I tilleggsproposisjonen fikk kommunen økte frie inntekter med 4,3 millioner. Som en oppfølging av Hurdalsplattformen foreslår regjeringen at det innføres et nytt tilskudd på 500 000 kroner per kommunale grunnskole. Regjeringen vil med dette støtte opp om tjenestene nært folk. Tilskuddet gis med en særskilt fordeling basert på tall for skoleåret 2021/2022, og finansieres innenfor innbyggertilskuddet til kommunene. Dette er frie inntekter og ikke øremerket grunnskolen.

Innenfor barnehageområdet blir maksimalprisen redusert med kr 265 pr måned ned til 3.050 fra august 2022. I motsatt retning virker forslaget om å redusere pensjonspåslaget til private barnehager ned til 10% av kommunale lønnsutgifter.

Regjeringen foreslår at innslagspunktet for ressurskrevende tjenester kun øker med anslått lønnsvekst i kommunene i 2021. Det innebærer at innslagspunktet fastsettes til 1 470 000 kroner. Dette gir en økt inntekt på om lag 0,6 mill kroner.

Tilleggsproposisjonen finner du her:

<https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjett/2022/tilleggsnummer/id2881350/>

Usikkerhet

Havbruksfond

Posten gjelder kommunenes og fylkeskommunenes andel av vederlag for tildelte oppdrettstillatelser. Formålet med tilskuddet er at kommuner som stiller arealer til disposisjon for havbruksnæringen, skal oppleve positive ringvirkninger fra aktiviteten.

I statsbudsjettet for 2021 besluttet Stortinget å innføre en produksjonsavgift på laks, ørret og regnbueørret. En produksjonsavgift på 40 øre per kilo sløyd fisk anslås å gi et proveny på om lag 500 mill. kroner, påløpt i 2021 og bokført i 2022.

Stortinget besluttet samtidig at fra og med 2022 skal 60 pst. av inntektene ved kapasitetsjusteringer tilfalle staten. 40 pst. skal fordeles til havbrukskommuner og fylkeskommuner via Havbruksfondet. Produksjonsavgiften og kommunal sektors del av vederlaget ved kapasitetsjusteringer fordeles gjennom Havbruksfondet. Midlene fordeles i to pottar, der 7/8 tilfaller kommunene og 1/8 tilfaller fylkeskommunene. I 2020 ble det utbetalt 2,25 mrd. kroner til 140 kommuner og sju fylkeskommuner. I 2021 utbetales ytterligere 1 mrd. kroner.

Regjeringen tar sikte på å foreta en beslutning om justering av produksjonskapasiteten i lakse- og ørretproduksjonen høsten 2021. Antallet tillatelser som eventuelt vil bli utlyst og vederlaget for disse, beror på en rekke forhold beheftet med usikkerhet. Nærmere detaljer om dette vil bli avklart i forbindelse med gjennomføringen av vekstvurderingen. Regjeringen tar derfor sikte på å komme tilbake til Stortinget med forslag til bevilgning i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2022. Overføringen fra Havbruksfondet er satt lik ordinær tildeling 2021 i hele planperioden. Dersom det blir vesentlige endringer kan det tas opp i etterkant av revidert nasjonalbudsjett/kommuneproposisjonen.

Eiendomsskatt – reduksjon (verk og bruk) / statsbudsjettets "refusjon"

Den refusjonen som ligger i rammetilskuddet på dette området er redusert fr kr 765.000 i 2020 og 2021 til kr 600.000 i 2022. Det årlige tapet øker med kr 465.000 pr år.

Eiendomsskatt – vindkraftdom

Høyesterett fastslo 11. Oktober at vindkraftutbyggingene i Storheia og Roan er ulovlige fordi de krenker samenes rett til kulturutøvelse.

Samene ønsker at vindmøllene blir revet, mens Fosen vind ønsker at det gjennomføres en ny konsekvensutredning der ivaretagelsen av reindriften gjennomgås grundig. Høyesterett understreker i sin dom (i motsetning til lagmannsretten) at å gi samene erstatning slik at de kan vinterfore reinen ikke kan bøte på det ulovlige inngrepet.

Det er benyttet 6 milliarder på de to vindparkene, så en rivning vil medføre et stort samfunnsøkonomisk tap. På den annen side så må dommen i Høyesterett følges opp. Ørland kommune har inntekter i form av eiendomsskatt på 5,4 mill kroner fra Storheia og det er forutsatt uendret inntekt i planperioden.

Inflasjon

Høy prisvekst på ulike innsatsvarer har preget overskriftene det siste halvåret. Den rådende oppfatningen hos sentralbankene var lenge at dette kun skyltes forstyrrelser i produksjon- og distribusjonskjeder etter pandemien og at prisene snart ville være tilbake til «normalen». I det siste har det imidlertid blitt stadig klarere at disse problemene ikke blir borte med det første.

Lønnsveksten skyter allerede fart, og bedriftene sier de vil kompensere for høyere lønnskostnader ved å sette opp prisene. Det som startet som midlertidige effekter etter korona-nedstengelsen, kan fort ende opp i en lønns- og prisvekstspiral.

Stadig flere sentralbanker har begynt å anerkjenne at det er en reell risiko for at høy prisvekst ikke bare er forbigående, og at inflasjonen kan bite seg fast på et høyere nivå. Nye signaler fra de som

setter renten har gjort at markedsrentene på korte løpetider har skutt i været de siste ukene i mange land. Dette har også smittet over til det norske markedet som nå priser en raskere renteoppgang enn Norges Bank så for seg i september. Samtidig er lange norske renter lave, drevet av flate internasjonale rentekurver.

Renteforventningene i de internasjonale markedene har løftet seg markert det siste. Reprisingen er drevet av høy prisvekst og tiltagende lønnsvekst, samt en markert endret retorikk fra verdens sentralbanker.

Det blir stadig tydeligere for både markedet og sentralbankene at pengepolitikken må strammes til for å holde inflasjonen i sjakk. Vi tror vi bare har sett starten på renteoppgangen internasjonalt og at høyere markedsrenter globalt vil trekke også norske markedsrenter høyere.

Slik vi nå vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenten mest sannsynlig bli satt opp i desember, sier sentralbanksjef Øystein Olsen. I Pengepolitisk rapport 3/21, som ble publisert 23. september, indikerte renteprognosen at styringsrenten ville øke gradvis fremover.

Gjenåpningen av samfunnet har gitt en markert oppgang i Norsk økonomi, og aktiviteten er høyere enn før koronapandemien. Oppgangen fortsetter om lag som ventet. Arbeidsledigheten har falt videre. Økte strømpriser har gitt høy konsumprisvekst, men den underliggende inflasjonen er lavere enn inflasjonsmålet. Fremover vil trolig økt aktivitet i økonomien og stigende lønnsvekst bidra til å løfte den underliggende inflasjonen, men styrkingen av kronen den siste tiden kan dempe prisoppgangen.

Det er fortsatt usikkerhet om det videre forløpet for pandemien og virkningene på norsk økonomi. Smitten har økt igjen den siste tiden, men høy vaksineringsgrad vil trolig begrense behovet for nye innstramminger. Komiteen var også opptatt av at forstyrrelser i internasjonale produksjonskjeder kan dempe den økonomiske oppgangen og bidra til høyere prisvekst også her hjemme.

Inflasjonen har avtatt kraftig siden i fjor sommer, blant annet grunnet et sterkere kronekurs, men det antas at denne effekten er iferd med å bunne ut og at den kraftige økningen i råvare-, frakt- og energiprisene vil løfte konsumprisene i Norge.

Tidsplan budsjettforhandlinger

- 8. nov: Regjeringa sitt «ekstrabudsjett»
- Enten 12. eller 15. nov: SV legg fram alternativt budsjett
- 22. nov: Frist for enighet mellom regjeringa og SV
- 26. nov: Finanskomiteen må være i mål
- 2. des: Finansdebatt i Stortinget
- 15. des: Budsjettvedtak i Stortinget

1.4 Renter

Norges Bank økte som forventet styringsrenten fra 0 til 0,25 % på sitt møte 23. september. Ny og oppdatert rentebane gjengitt i PPR (pengepolitisk rapport) 3/21 viser at neste renteøkning mest sannsynlig vil skje i desember 2021. To eller tre renteøkninger må forventes gjennom 2022 og en sannsynlig NIBOR-rente ved utgangen av 2022 på rundt 1,5 %, økende til rundt 1,9 % ved utgangen av 2023.

Norges Bank økte forventningene marginalt for hvor høyt rentene kommer til å være ved utgangen av 2024 sammenlignet med rapporten de la frem i juni. Nå forventer sentralbanken at styringsrenten skal ligge på 1,64 % i slutten av 2024 mot 1,56 % i rapporten i juni. Det tilsvarer en NIBOR 3 mnd på rundt 2-2,1 %. Dette innebærer et flytende rentenivå noe over hva vi hadde før pandemien inntraff vinteren 2020.

Norges Bank-anslag hentet fra Pengepolitisk rapport 3/21					
ÅR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	Bank margin-påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag
2022	0,86	0,35	1,21	0,60	1,81
2023	1,40	0,35	1,75	0,60	2,35
2024	1,65	0,35	2,00	0,60	2,60
2025	1,70	0,35	2,05	0,60	2,65

1.5 Gjeldsutvikling

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
IB lån	1 969 243	2 051 288	2 047 508	2 051 963	2 078 068	2 082 998	2 077 368	2 071 838	2 066 408	2 061 078	2 055 848
Avdrag	62 955	63 000	63 000	63 000	63 000	63 000	63 000	63 000	63 000	63 000	63 000
Avdrag startlån	5 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Nye lån	150 000	67 220	75 455	97 105	75 930	65 370	65 470	65 570	65 670	65 770	65 870
UB lån	2 051 288	2 047 508	2 051 963	2 078 068	2 082 998	2 077 368	2 071 838	2 066 408	2 061 078	2 055 848	2 050 718

1.6 Inndelingstilskudd

Kommuner som slår seg sammen, mottar et inndelingstilskudd når den nye kommunen formelt trer i kraft. Inndelingstilskuddet gir full kompensasjon for tap av basistilskudd og netto nedgang i distriktstilskudd som følge av sammenslåingen. Inndelingstilskuddet blir beregnet ut fra inntektssystemet det året sammenslåingen trer i kraft. Den nye kommunen mottar fullt inndelingstilskudd i 15 år etter sammenslåingen, før det deretter trappes ned over fem år. Det må legges en plan for hvordan man ønsker å bygge opp en reserve / buffer for å kunne gjennomføre denne reduksjonen i inntektene.

1.7 Differensiert arbeidsgiveravgift

Nye EØS-regler for regional statsstøtte trer i kraft 1. januar 2022. Norge må innen den tid notifisere og få godkjent en ordning som er i samsvar med det nye regelverket.

Regjeringen ønsker å videreføre hovedtrekkene i gjeldende ordning. Ordningen er et av de viktigste distriktspolitiske virkemidlene i Norge. Ordningen virker målrettet ved å stimulere sysselsetting i distriktene, noe som motvirker eller begrenser befolkningsnedgang i områder med særskilte utfordringer.

Forslaget til DA-ordning for 2022 innebærer mindre justeringer i satsene for arbeidsgiveravgift for noen kommuner som følge av at behovet for støtte har endret seg.

Soneinndelingen har tidligere som hovedregel fulgt kommunegrensene, slik at det kun har vært én sats for arbeidsgiveravgift innenfor hver kommune. Dette har endret seg i forbindelse med kommunesammenslåinger etter 1. juli 2014. For kommuner som er slått sammen etter 1. juli 2014, og som hadde ulik sats før sammenslåingen, har soneinndelingen frem til nå bygget på de tidligere kommunegrensene. Det foreslås at det fra 2022 fortsatt skal kunne være flere satser for arbeidsgiveravgift innenfor enkelte kommuner som er slått sammen etter 1. juli 2014, men at soneinndelingen i disse kommunene skal følge grunnkretsene. Ørland kommune kommer inn under denne bestemmelsen og kommunen vil også i fortsettelsen ha to ulike satser. Forutsetningen er som nevnt i innledningen at ordningen blir godkjent av ESA.

1.8 Økonomiske måltall

Kommunestyret har vedtatt følgende måltall:

1. Mål for økonomisk balanse. Korrigert netto driftsresultat på minst 1,75 % ift driftsinntekter
2. Mål for økonomisk buffer for å håndtere risiko for tapte inntekter eller økte kostnader. Fritt disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter på minimum 5,0%.
3. Nye låneopptak skal ligge på maksimalt 35% av avdragsbeløpet det enkelte år i planperioden, lån til vann, avløp og tomteutarbeidelse kommer i tillegg

Måltall 1 er ikke oppfylt for noen av årene i økonomiplanperioden

Måltall 2 er oppfylt for både for budsjettet for 2022 og for økonomiplanperioden.

Måltall 3 er ikke oppfylt for 2023 grunnet investeringen i Helseplattformen, men det er forsøkt kompensert ved å redusere investeringene i 2021 og for 2023.

Viser til separat sak om måltall og finansreglementet. Det foreslås i den saken å legge opp til et rentesikringsfond på 2% av renteutsatt gjeld og et driftsfond på 7% av driftsinntektene.

I tillegg er det i sak 21/099 vedtatt følgende:

Det er et mål at forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av bygg skal styrkes

- Det er et mål å ha et vedlikeholdsbudsjett for A-prioriterte eiendom på kr 200/m² innen budsjettår 2023.
- Det er et mål at FDV budsjett for bygg benyttet til kommunal virksomhet skal trappes opp til kr 900/m² i periode fram til 2026.

FDV

I tiden før sammenslåing ble det investert store beløp i infrastruktur. Vi har derfor høy gjeld og store realverdier i vår bygningsmasse. Bygningsmassen har betydelig kapasitet for videre befolkningsvekst og utvikling av tjenestene i kommunen. Samtidig har vi overkapasitet. Vi har dobbelt så mange kvadratmeter som gjennomsnittskommunen, men bruker det samme som gjennomsnittskommunen på vedlikehold. Vi må i tiden framover utvikle driftskonsepter, arbeidsplasskonsepter og vurdere strukturelle tiltak for å få en mer tilpasset og hensiktsmessig infrastruktur i forhold til behov og økonomi.

Vedlikeholds nivået på våre bygg og anlegg er for lavt til å opprettholde realverdi i byggene. Det vil derfor være klokt å avhende de byggene man ikke behøver. Det vil kunne gi salgsinntekter og redusere driftsutgifter. Derfor har vi også i år foreslått en ny handlingsregel for vedlikehold av bygg slik at forfall av realverdi bremses tydeligere.

I sak 21/099 vedtatt at det er et mål at forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av bygg skal styrkes

- Det er et mål å ha et vedlikeholdsbudsjett for A-prioriterte eiendom på kr 200/m² innen budsjettår 2023.
- Det er et mål at FDV budsjett for bygg benyttet til kommunal virksomhet skal trappes opp til kr 900/m² i periode fram til 2026.

Fond

Vi anbefaler også en revidering av handlingsregelen knyttet til fond. Fritt disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter på minimum 5,0%, slik som i dag. Det legges fram en sak parallelt med budsjettet som tar for seg finansielle måltall og finansreglementet. I den angjeldende saken foreslås det å holde grensen oppad på 5% samt at det settes av minst 1%, men ikke mer enn 2% av rentefølsom langsiktig gjeld. Kommunalbanken anbefaler 2-3%, men da vi også foreslår muligheten til en viss grad av rentesikring mener vi at en avsetning på mellom 1 og 2% skal være tilstrekkelig.

Med en slik inngang ser vi at det er først fra og med 2027 at fondene er nådd opp i maksimalt beløp og at overskytende kan benyttes. Reduksjonen i langsiktig gjeld avspeiler seg ved at rentefondet reduseres. Av beregningstekniske årsaker er det forutsatt at fondet kan brukes i året etter at maks grensen er nådd. Det ligger her inne en forutsetning om maksimal eiendomsskatt i hele perioden.

	Revidert										
	budsjett	Budsjett									
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
IB 1/1	65 284	62 436	58 754	58 186	59 829	66 803	70 301	69 521	69 000	69 793	68 919
Avsetning	3 852	4 818	0	1 643	6 974	3 498	0	0	1 107	536	586
Bruk	6 700	8 500	568				780	521	314	1 410	825
UB 31/12	62 436	58 754	58 186	59 829	66 803	70 301	69 521	69 000	69 793	68 919	68 680
Måltall rentesikring (2% av gj)	34 758	34 047	33 248	32 812	32 259	31 642	31 042	30 458	29 890	29 338	
Måltall rentesikring (1% av gj)	17 379	17 024	16 624	16 406	16 130	15 821	15 521	15 229	14 945	14 669	
Måltall ordinært fond (5% av gj)	35 031	35 574	36 281	36 884	37 262	37 621	37 644	37 925	38 204	38 587	
Minimum fond		69 789	69 621	69 529	69 696	69 521	69 263	68 686	68 383	68 094	67 925
Kan benyttes						780	258	314	1 410	825	755

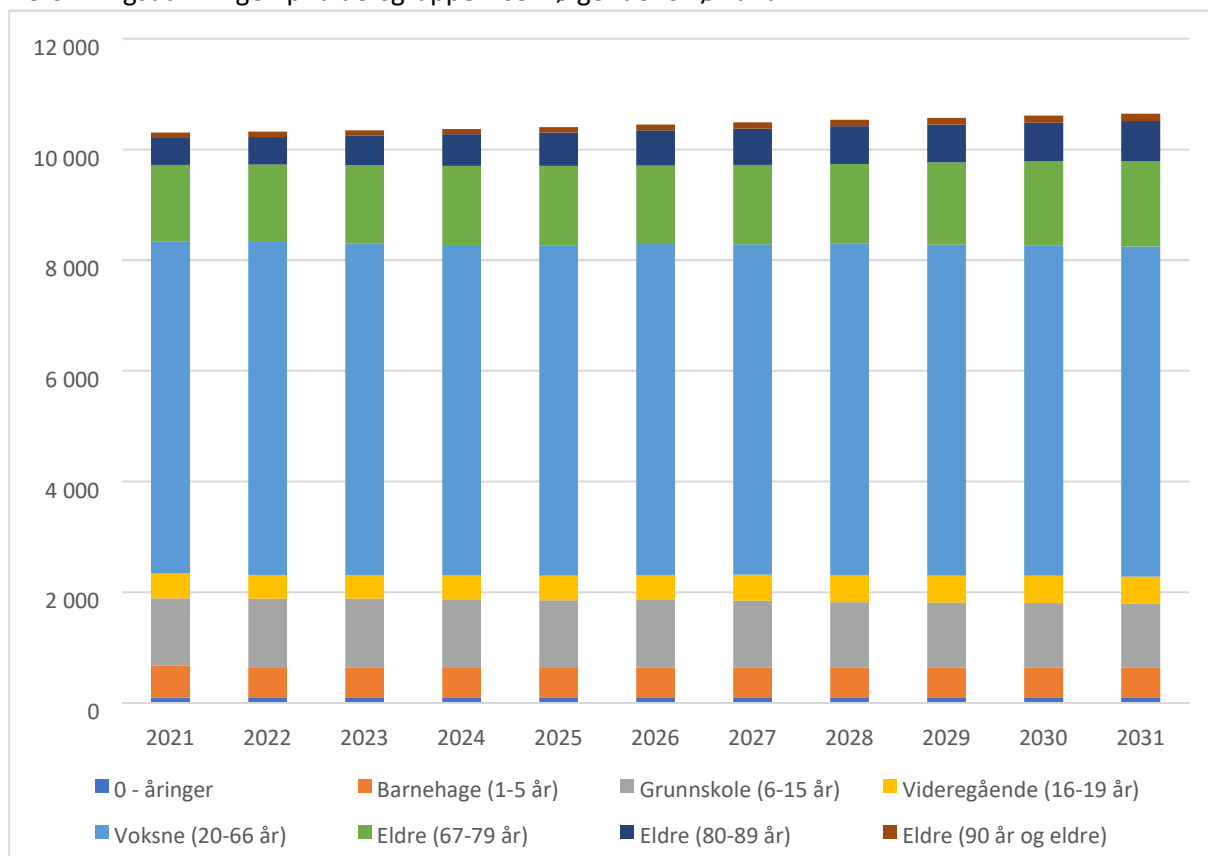
Det er forutsatt at det ikke tas ut noe av fondet fram til maks grensen er nådd og at driften ikke går med merforbruk. Ved et eventuelt merforbruk vil disposisjonsfondet bli automatisk belastet.

1.9 Befolkningsutvikling

Vi har tatt utgangspunkt i den befolkningsframskriving som SSB laget i fjor (ny og oppdatert kommer neste sommer).

I den framskrivningen som er framlagt har vi: I befolkningsframskrivingenes hovedalternativ øker Norges folketall gjennom hele dette århundret, fra dagens nær 5,4 millioner til 6 millioner i 2050 og 6,3 millioner i 2100. Det er ingen selvfølge i dagens Europa. Bakgrunnen for at befolkningsveksten i hovedalternativet blir lavere enn Norge har hatt det siste tiåret, er først og fremst at innvandringen har gått ned og forventes å fortsette på et lavere nivå enn i det siste tiåret. På grunn av koronapandemien forventer SSB en liten nedgang i befolkningsveksten de første par årene som følge av stengte grenser og lav mobilitet. – Vi forventer altså at koronapandemien vil redusere både fruktbarheten og innvandringen – på kort sikt – mens vi ikke forventer at dødeligheten vil påvirkes, sier seniorforsker Syse. På lengre sikt forventes det lavere innvandring enn før fordi vi tar hensyn til at også omverdenen eldes. Selv om FN forventer en klar økning i folketallet i verden framover, kommer størstedelen av veksten i eldre aldersgrupper som generelt flytter lite på seg over landegrensen

Befolkningsutviklingen pr aldersgruppe viser følgende for Ørland:

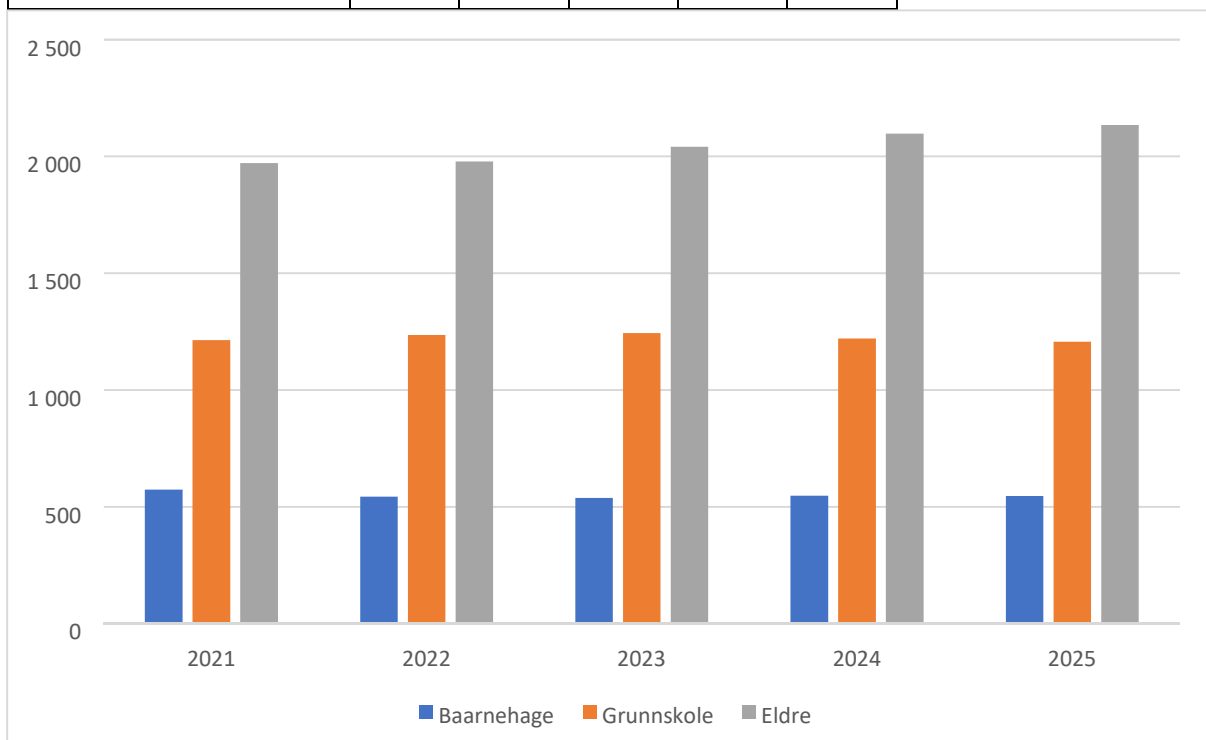
Figuren viser at vi vokser med ca 324 innbyggere fra 2020 til 2031 og all vekst kommer i de tre eldste aldersgruppene. Forventet vekst i disse tre gruppene er på 497 personer. Dette må hensyntas i planleggingen i tillegg må SSBs prognose vurderes opp mot forventet vekst på ØHF. Legger vi fokus kun på de neste fire årene har vi følgende oppsett:

	2021	2022	2023	2024	2025
0 - åringer	99	103	102	102	102
Barnehage (1-5 år)	574	543	538	547	546
Grunnskole (6-15 år)	1 214	1 236	1 244	1 221	1 207
Videregående(16-19 år)	459	432	424	434	444
Voksne (20-66 år)	5 988	6 030	5 994	5 970	5 972
Eldre (67-79 år)	1 387	1 383	1 413	1 429	1 430
Eldre (80-89 år)	486	499	533	572	606
Eldre (90 år og eldre)	99	97	95	96	99
Total	10 306	10 323	10 343	10 371	10 406

Dersom vi fokuserer mer på de aldersgruppene der vi yter mest tjenester får vi:

	2021	2022	2023	2024	2025
Barnehage	574	543	538	547	546
Grunnskole	1 214	1 236	1 244	1 221	1 207

Eldre	1 972	1 979	2 041	2 097	2 135
SUM	3 760	3 758	3 823	3 865	3 888

Oppvekst

Ørland kommune har fødselsoverskudd og vi har hatt et jevnt økende barnetall i barnehage og skole. Samtidig viser framskrivningen at dette er i endring og at fødselstallet vil gradvis reduseres i løpet av planperioden.

Det begynte et relativt stort barnekull i grunnskolen høsten 2021. Dette medførte flere barn i skolene og færre barn i barnehagene denne høsten. Framskrivningen bekrefter dette og understreker at barnehagene vil ha en nedgang i antall barn for 2022 sammenlignet med 2021. Samtidig erfarer vi at det nå er flere som søker om barnehageplass enn forventet. Ut fra barnehagetopptaket 01.10.21 vil det være omtrent like mange barn i barnehagene i januar 2022 som det var i januar 2021. Erfaringen fra skolene er tilsvarende. Det er en økning i elevtall. Dette viser at det er et jevnt tilsig av barnefamilier som flytter til kommunen vår.

Helse / omsorg

Befolkningsutviklingen i Ørland kommune viser en økning i de eldste aldersgruppene som vil kreve betydelig flere ressurser til helse- og omsorgstjenestene. Uansett framtidige teknologiske løsninger og mobilisering av både brukere og pårørende vil dette være forhold som man ikke organiserer seg bort fra. Behovet for flere årsverk innen sektoren vil være stort i årene som kommer. Ved siden av dette vil behovet for bedre kompetanse kanskje øke enda sterkere. Det blir viktig å finne gode løsninger for hvordan spesielt de eldre bor, slik at brukerne får oppfylt sitt ønske om å bo hjemme med en god tjeneste.

Demografien vil være den viktigste drivkraften bak behovet for flere tilbud. For andre tjenester og spesielt for de yngre brukerne vil demografi ha en mindre, relativ betydning. Kommunen er ikke større enn at en form for spesielle forhold vil kunne spille inn. Hva som aksepteres og ønskes som nivå på tjenester til den yngre gruppen er noe som må diskuteres og som det ikke uten videre finnes normer for.

Når vi også ser på utviklingen i behovet for ansettelser knyttet til kampflybasen og private bedrifter er det lov til å håpe at utviklingen vil bli mer positiv enn framskrivningene viser. For den eldre delen av befolkningen er det større grunn til å tro at framskrivningen stemmer da det er mindre mobilitet denne gruppen.

1.10 Alternativ til eiendomsskatt

Administrasjonen mener det er riktig i et langsiktig økonomisk perspektiv å bedre kommunens økonomiske situasjon. Vi ønsker å innføre eiendomsskatt for å øke inntektene våre og slik kunne sette oss i bedre stand til å håndtere en høy gjeld og balansere vårt marginale driftsbudsjett.

De forslagene som ble stilt opp i fjor er i store trekk gjennomført med unntak av reduksjon i næring og kultur. Det er i hovedsak lagt inn i årets budsjett

I kommunedirektørens forslag ligger det inne en reduksjon på 2 mill kroner både på næring og overføring til Roret KF.

Vi har i år ikke funnet mulighet for å avsette de fondsmidlene vi skal i henhold til egne nøkkeltall. Dette skyldes at vi i all hovedsak to forhold. For det første ønsker vi ikke å gå ytterligere ned på driftsnivået og for det andre så har vi mer midler på fond en hva våre nøkkeltall tilsier.

Vi anbefaler ikke å øke fondsbruken da vi har en høy gjeld, en stigende rentebane og det faktum at kommunestyret har vedtatt å fjerne all rentesikring.

Dersom man ønsker å redusere budsjettet uten bruk av fond anbefaler vi at man tar av ikke lovpålagte tjenester. Dette vil da hovedsakelig dreie seg om en del kulturelle tilbud og næringsarbeid. Dette vurderer vi at vil kunne få stor betydning for bo –og næringslyst i kommunen.

Endring i politisk organisering

Med bakgrunn i endring av administrativ organisering, erfaringer med saksmengder, saksgang i ny kommune og samlet ressursbruk på politiske råd og utvalg foreslår administrasjonen å utrede endring av politisk organisering. Ved å slå sammen flere utvalg vil vi oppnå kostnadsreduksjoner, styrket koordinering og en mindre fragmentert struktur for omgivelsene. Ved å samle mer politisk ansvar er ambisjonen å skape et mer helhetlig bilde av utvikling i kommunen. Kommunestyret vil da trolig måtte forlate prinsippet om at alle i kommunestyret skal sitte i et utvalg.

Administrasjonen foreslår å komme tilbake med en politisk sak der man går gjennom følgende strukturer i politisk organisering med tanke på å samordne og slå sammen utvalg;

- Utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk ○ Utvalg næring, arbeid og kultur
- Planutvalg
- Landbruksnemnd
- Trafikksikkerhetsutvalg ○ Koordineringsutvalget for støy ○ Partssammensatt utvalg ○ Utvalg for oppvekst og utdanning ○ Utvalg helse og familie

Styring av interkommunale selskap.

Politisk nivå bør vurdere på hvilket nivå politisk styring av interkommunale selskap skal foregå. I dag er det administrativ representasjon i styret av f.eks Fosen Helse IKS, mens det er politisk oppnevnt representanter i styret i Fosen brann -og redningstjeneste IKS og Fosen renovasjon IKS. Fra administrasjonens side er det et ønske om å komme tettere på styring og budsjettprosesser i de interkommunale selskapene der vi ikke er representert i styret. Det bør vurderes om det politiske eierskapet kan ivaretas gjennom representantskap og eiermeldinger. Administrasjonen vil komme tilbake med en egen sak om dette.

2 Driftsbudsjett

Beregningstekniske forutsetninger

- Det er benyttet inntektsanslag fra statsbudsjettet for 2022 og KS sine beregninger for perioden 2023 -2025
- Renteutvikling i hht Norges Bank
- Avdrag er lagt noe over minimumsavdrag
- Det er lagt inn forventede demografikostnader på helse og oppvekst fra 2023 . Endringen i demografi ligger innbakt i overføringen fra staten for 2022.
- Det er lagt inn eiendomsskatt fra 2022 med 1 promille og opp til 2 promille i 2023 og videre opp til 3 promille i 2024 og 4 promille i 2025
- Havbruksfondet er lagt flatt i perioden med utgangspunkt i den ordinære delen av tildelingen i 2021
- Ingen vesentlige endringer i fordelingen mellom enhetene
- Måltallet om korrigert netto driftsresultat på minst 1,75 % ift driftsinntekter jmf teknisk beregningsutvalgs anbefalinger oppnås ikke i planperioden

Bruk av fond i budsjettet:

- Dekning av engangskostnader i 2022 ved oppstart av Helseplattformen kr 5.000.000
- Dekning av digitalisering av byggesaksarkiv   kr 1.750.000
- Kommuneplan/Reguleringsplan Stjørnfjordbrua   kr 1.750.000

Beløpene ligger inne i de enkelte budsjett.

2.1 Bevilgningsoversikt drift

Vedtatt for økonomiplanperioden

	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan		
	2020	2021	2021	2022	2023	2024	2025
Skatt på inntekt og formue	254 501	273 804	278 686	288 958	288 958	288 958	288 958
Rammetilskudd	387 023	370 851	385 503	387 292	395 497	403 182	408 813
Eiendomsskatt Energi /gml ordnir	12 081	11 800	11 800	11 640	11 180	10 720	10 260
Eiendomsskatt bolig/fritidsbolig			-				
Bru Storfosna/tilskudd fylkeskom	3 780	3 780	3 780	3 780	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	2 180	2 050	2 050	1 950	1 850	1 750	1 650
Sum generelle driftsinntekter	659 565	662 285	681 819	693 620	697 485	704 610	709 681
Sum bevilgninger drift, netto	634 845	592 837	614 241	618 914	620 469	624 654	627 285
Sum netto driftsutgifter	634 845	592 837	614 241	618 914	620 469	624 654	627 285
Brutto driftsresultat	24 720	69 448	67 578	74 706	77 016	79 956	82 396
Renteinntekter	11 334	6 040	6 040	6 040	6 040	6 040	6 040
Utbytte (FosenKraft og TrønderEr	13 386	15 000	17 670	21 000	25 000	29 000	33 000
Renteutgifter	40 144	30 404	30 404	41 628	49 324	52 653	52 762
Avdrag på lån	61 387	63 532	63 532	55 300	59 300	60 700	61 700
Netto finansinntekter/-utgifter	76 811	72 896	70 226	69 888	77 584	78 313	75 422
Motpost avskrivninger	-70 536						
Netto driftsresultat	18 445	-3 448	-2 648	4 818	-568	1 643	6 974
Til dekning av akkumulert merforbruk							
Til ubundne avsetninger	32 851	3 052	3 852	4 818		1 643	6 974
Til bundne avsetninger							
Bruk av tidl. års mindreforbruk	-13 650						
Bruk av ubundne avsetninger	-756	-6 500	6 500		-568		
Bruk av bundne avsetninger							
Netto avsetninger	18 445	-3 448	-2 648	4 818	-568	1 643	6 974
Framført til inndekning senere år	0	0	0	0	0	0	0
Måltall netto driftsresultat	11 500	11 600	11 900	12 100	12 200	12 300	12 400
Foreslått avsatt		3 052	3 852	4 818	0	1 643	6 974

2.1.1 Bevilgningsoversikt drift/kommunedirektørens forslag – 10 års perspektiv

	Regnskap		Revidert		Økonomiplan									
	2020	Budsjett 2021	Budsjett 2021	Budsjett 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
Skatt på inntekt og formue	254 501	273 804	278 686	288 958	288 958	288 958	288 958	288 958	288 958	288 958	288 958	288 958	288 958	
Rammetilskudd	387 023	370 851	385 503	387 292	395 497	403 182	408 813	416 478	423 746	424 305	430 039	435 704	443 466	
Eiendomsskatt Energi /gml ordnir	12 081	11 800	11 800	11 640	11 180	10 720	10 260	10 260	10 260	10 260	10 260	10 260	10 260	
Eiendomsskatt bolig/fritidsbolig			-	7 000	14 000	21 000	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000	
Bru Storfosna/tilskudd fylkeskom	3 780	3 780	3 780	3 780	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Andre generelle statstilskudd	2 180	2 050	2 050	1 950	1 850	1 750	1 650	1 550	1 450	1 350	1 250	1 150	1 050	
Sum generelle driftsinntekter	659 565	662 285	681 819	700 620	711 485	725 610	737 681	745 246	752 414	752 873	758 507	764 072	771 734	
Sum bevilgninger drift, netto	634 845	592 837	614 241	613 614	621 169	628 354	633 985	641 650	648 918	649 477	655 211	660 876	668 638	
Sum netto driftsutgifter	634 845	592 837	614 241	613 614	621 169	628 354	633 985	641 650	648 918	649 477	655 211	660 876	668 638	
Brutto driftsresultat	24 720	69 448	67 578	87 006	90 316	97 256	103 696	103 596	103 496	103 396	103 296	103 196	103 096	
Renteinntekter	11 334	6 040	6 040	6 040	6 040	6 040	6 040	6 040	6 040	6 040	6 040	6 040	6 040	
Utbytte (FosenKraft og TrønderE	13 386	15 000	17 670	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	
Renteutgifter	40 144	30 404	30 404	41 628	49 324	52 653	52 762	60 138	64 124	63 957	62 229	62 700	62 550	
Avdrag på lån	61 387	63 532	63 532	63 600	64 600	66 000	67 000	63 000	63 000	63 000	63 000	63 000	63 000	
Netto finansinntekter/-utgifter	76 811	72 896	70 226	82 188	90 884	95 613	96 722	100 098	104 084	103 917	102 189	102 660	102 510	
Motpost avskrivninger	-70 536													
Netto driftsresultat	18 445	-3 448	-2 648	4 818	-568	1 643	6 974	3 498	-588	-521	1 107	536	586	
Til dekning av akkumulert merforbruk														
Til ubundne avsetninger	32 851	3 052	3 852	4 818		1 643	6 974	3 498			1 107	536	586	
Til bundne avsetninger														
Bruk av tidl. års mindreforbruk	-13 650													
Bruk av ubundne avsetninger	-756	-6 500	6 500		-568				-588	-521				
Bruk av bundne avsetninger														
Netto avsetninger	18 445	-3 448	-2 648	4 818	-568	1 643	6 974	3 498	-588	-521	1 107	536	586	
Framført til inndekning senere år	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Måltall netto driftsresultat	11 500	11 600	11 900	12 300	12 500	12 700	12 900	13 000	13 200	13 200	13 300	13 400	13 500	
Foreslått avsatt		3 052	3 852	4 818	0	1 643	6 974	3 498	0	0	1 107	536	586	

2.2 Driftsoversikt pr enhet

Vedtatt for økonomiplanperioden

	Regnskap	Budsjett	Revidert budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2020	2021	2021	2022	2023	2024	2025
Politiske styringsorganer	6 177	6 725	6 726	6 729	6 729	6 729	6 729
Kommunedirektør	1 792	2 308	2 308	2 366	2 366	2 366	2 366
Personal og organisasjonsavdelin	36 158	27 026	27 026	29 063	29 063	29 063	29 063
Helse, pleie og omsorg	212 054	229 828	234 390	242 215	250 212	259 578	267 803
Oppvekst og utdanning	226 490	237 511	242 377	258 907	259 115	257 434	254 840
Kultur og næring	41 135	39 435	41 593	32 244	32 244	32 244	32 244
Samfunnsutvikling og tekniske tje	112 747	66 420	53 516	73 726	68 976	66 976	63 976
Selvkostområdet (vann og avløp)		-16 441	-	- 21 933	- 21 933	- 21 933	- 21 933
Økonomiavdeling	12 991	6 975	6 975	7 297	7 297	7 297	7 297
Sum	649 544	599 787	614 911	630 614	634 069	639 754	642 385
Tilleggsbevilgning			6 280				
Eiendomsskatt taksering mm	171	950	950	500	100	100	100
Premieavvik	3 623	-3 400	3 400	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500
Havbruksfond/produksjonsavgift	-10 186	-4 500	4 500	-3 700	-5 200	-6 700	-6 700
SUM	-6 392	-6 950	-6 950	-11 700	-13 600	-15 100	-15 100
Sum kostnader	643 152	592 837	614 241	618 914	620 469	624 654	627 285
Sum bevilgning drift før fondsbruk	643 152	592 837	614 241	618 914	620 469	624 654	627 285
Avsetning og bruk av fond på omr	8 307						
Sum bevilgning drift	634 845	592 837	614 241	618 914	620 469	624 654	627 285

2.2.1 Driftsoversikt pr enhet/ kommunedirektørens forslag / 10 års perspektiv

	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan									
	2020	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
Politiske styringsorganer	6 177	6 725	6 726	6 729	6 729	6 729	6 729	6 729	6 729	6 729	6 729	6 729	6 729	
Kommunedirektør	1 792	2 308	2 308	2 366	2 366	2 366	2 366	2 366	2 366	2 366	2 366	2 366	2 366	
Personal og organisasjonsavdelin	36 158	27 026	27 026	29 063	29 063	29 063	29 063	29 063	29 063	29 063	29 063	29 063	29 063	
Helse, pleie og omsorg	212 054	229 828	234 390	239 715	247 712	257 078	265 303	272 831	282 500	287 561	294 249	300 928	310 319	
Oppvekst og utdanning	226 490	237 511	242 377	256 607	256 815	255 134	252 540	252 677	250 276	245 774	244 820	243 806	242 177	
Kultur og næring	41 135	39 435	41 593	32 244	32 244	32 244	32 244	32 244	32 244	32 244	32 244	32 244	32 244	
Samfunnsutvikling og tekniske tje	112 747	66 420	53 516	73 226	72 976	72 476	72 476	72 476	72 476	72 476	72 476	72 476	72 476	
Selvkostområdet (vann og avløp)		-16 441	-	- 21 933	- 21 933	- 21 933	- 21 933	- 21 933	- 21 933	- 21 933	- 21 933	- 21 933	- 21 933	
Økonomiavdeling	12 991	6 975	6 975	7 297	7 297	7 297	7 297	7 297	7 297	7 297	7 297	7 297	7 297	
Sum	649 544	599 787	614 911	625 314	633 269	640 454	646 085	653 750	661 018	661 577	667 311	672 976	680 738	
Tilleggsbevilgning			6 280											
Eiendomsskatt taksering mm	171	950	950	500	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Premieavvik	3 623	-3 400	3 400	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	
Havbruksfond/produksjonsavgift	-10 186	-4 500	4 500	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	
SUM	-6 392	-6 950	-6 950	-11 700	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	
Sum kostnader	643 152	592 837	614 241	613 614	621 169	628 354	633 985	641 650	648 918	649 477	655 211	660 876	668 638	
Sum bevilgning drift før fondsbruk	643 152	592 837	614 241	613 614	621 169	628 354	633 985	641 650	648 918	649 477	655 211	660 876	668 638	
Avsetning og bruk av fond på omr	8 307													
Sum bevilgning drift	634 845	592 837	614 241	613 614	621 169	628 354	633 985	641 650	648 918	649 477	655 211	660 876	668 638	

I oppstillingen er det benyttet de forutsetningene som er gjennomgått i avsnittene over. I tillegg reduseres eiendomsskatten med 0,5 mill kroner pr år over en 7 års periode fra 2019 for så å stabiliseres. Årsaken er utfasingen av skattlegging av produksjonsutstyret innen verk og bruk.

3 Klima og miljø

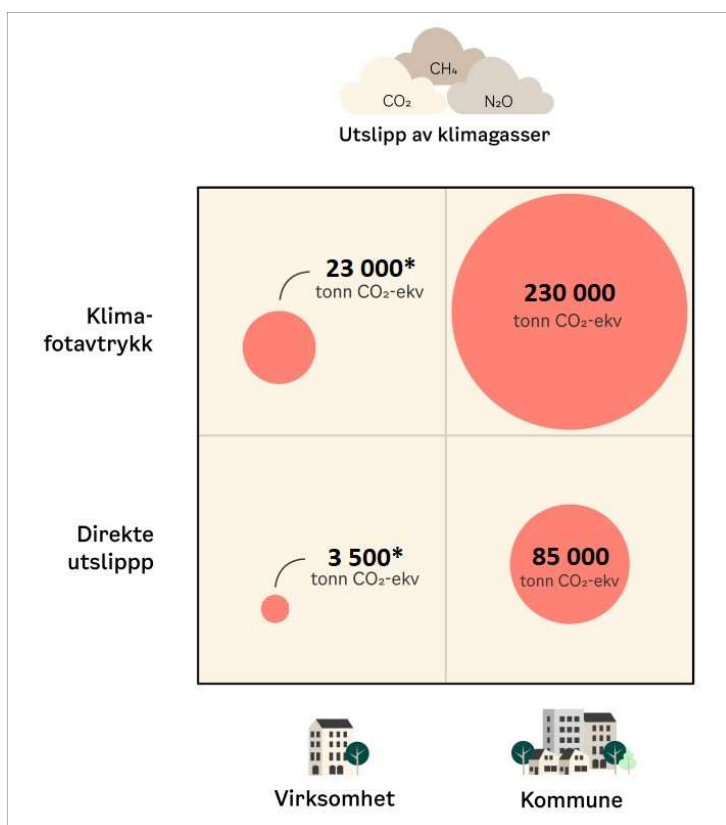
3.1 Klima

Som beskrevet i nasjonal [Klimaplan for 2021-2030](#), spiller kommunene en sentral rolle i klimaarbeidet. De nasjonale målene er 50-55 % reduksjon i klimagassutslipp og klimanøytralitet innen 2030 (sammenlignet med utslipp i 1990), klimanøytralitet innen 2030 og å bli et lavutslippssamfunn innen 2050. I tillegg er det et mål om at samfunnet skal forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning). Statlige planretningslinjer legger konkrete føringer for dette arbeidet, og kommunen har påvirkningskraft gjennom rollen som arealplanlegger, innkjøper og infrastrukturansvarlig. Som beskrevet av [kommunalbanken](#), kan utilstrekkelig omstilling medføre økonomiske utfordringer gjennom bl.a.:

- Fysisk risiko: kostnader knyttet til konsekvenser av f.eks. flom, skred og havnivåstigning
- Ansvarsrisiko: erstatningskostnader som følge av hendelser i forrige punkt
- Overgangsrisiko: økte kostnader eller verditap pga. planlegging og investeringer som ikke er tilstrekkelig fremtidsrettet og basert på omstilling til lavutslippssamfunnet

For at kommunen skal kunne bidra til å nå målene, er det nødvendig med klimaregnskap og klimabudsjett. I 2021 har kommunen økt intern kompetanse på området gjennom et regionalt veiledningsprogram, og arbeidet med klimaregnskap er igangsatt. Før et klimabudsjett kan utarbeides, må Ørland kommune sette seg klimamål, og det må avgjøres om målene skal omfatte:

1. Kommunens virksomhet, eller hele den geografiske kommunen
2. Kun direkte utslipp, eller direkte + indirekte utslipp (klimafotavtrykk)
  - Direkte utslipp: f.eks. utslipp fra biltrafikk innenfor kommunens grenser
  - Indirekte utslipp: f.eks. utslipp fra produksjon av varer utenfor kommunegrensa

Som illustrert i Figur 1, utgjør utslippene fra en kommune som virksomhet kun en liten andel av kommunens totale utslipp. De indirekte utslippene utgjør også en betydelig større andel av klimafotavtrykket (som består av både direkte + indirekte utslipp) enn de direkte utslippene.

Figur 1: Illustrasjon av forholdene mellom direkte og indirekte utslipp, for kommunen som virksomhet og for hele den geografiske kommunen.

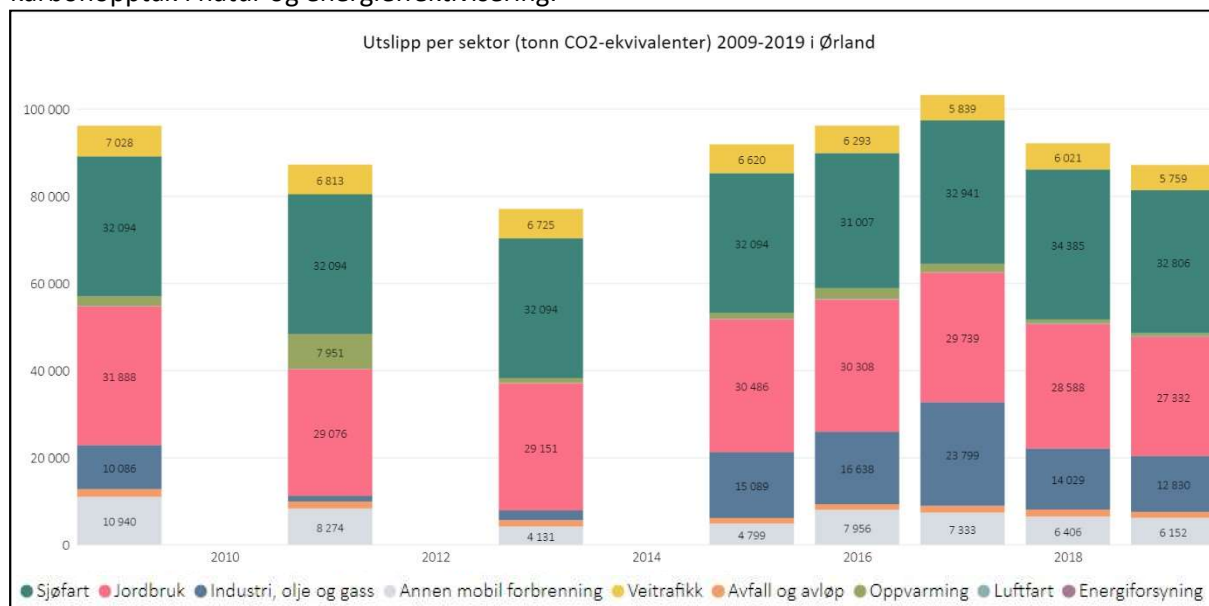
Kommunens direkte utslipp er basert på tall i Figur 2, mens klimafotavtrykket er det estimert ut ifra direkte utslipp sammenstilt med indirekte utslipp fra Folkets fotavtrykk (ukjent usikkerhet).

Utslippene for kommunen som virksomhet (til venstre) er kun estimerer basert på andre kommuners klimaregnskap, og har følgende usikkerhet: 23 000 ± 35 % og 3 500 ± 75 % tonn CO₂-ekvivalenter.

Utviklingen av direkte utslipp i Ørland

kommune er presentert i Figur 2. Kommunen skiller seg ikke vesentlig ut fra verken regionalt eller

nasjonalt gjennomsnitt, men fordelingen er ulik. Som en distriktskommune er det mindre potensiale for kutt i transport, men gode forutsetninger for reduksjon i enkelte utslipp knyttet til landbruk, økt karbonopptak i natur og energieffektivisering.

Figur 2: Utslipp per sektor (tonn CO₂-ekvivalenter) i 2009-2019 i Ørland. Hentet fra [Trøndelag i tall](#) (SSB).

Ved inkludering av indirekte utslipp, er fotavtrykket for den gjennomsnittlige innbyggeren i Ørland omtrent midt på skalaen. Figur 3 viser fordeling av kommunens totale utslipp. Til sammenligning er utslippet per innbygger i Oslo 11,9 tCO₂e og 15,4 tCO₂e i Flå kommune.

Innbyggernes klimafotavtrykk utgjør ca. 2/3 av totalen. Dersom det settes klimamål for fotavtrykket for hele den geografiske kommunen, kreves det derfor satsing og ressurser til planlegging og klimakommunikasjon. Som foregangskommune i Folkets Fotavtrykk, har kommunens tilgang til bl.a. forbruksbasert utslippsdata med økt kvalitet for de ulike kretsene i kommunen. Innbyggere kan også bruke appen til å sammenligne egne utslipp. For reduksjon i «folkets fotavtrykk» kan det benyttes virkemidler som bevisstgjøring, tips, råd og veiledning («klimanudgning»).

Opptak av CO₂ en også del av klimaregnskapet, og et arealregnskap- og budsjett vil kunne forbedre kvaliteten på et klimabudsjett. Bevaring av myr vil f.eks. føre til redusert behov for utslippskutt, samt sikre god forvaltning av natur (naturmangfoldloven).

I tillegg vil det kunne brukes som måleindikator opp

Figur 3: Fordeling av årlig fotavtrykk for en imot de [nasjonale miljømålene](#) om bevaring av norsk gjennomsnittlig innbygger i Ørland kommune. natur og naturmangfold, økosystem med god tilstand Hentet fra [app.folketsfotavtrykk.eco](#). og sikring av økosystemtjenester. Et slikt redskap kan gjøre det

lettere å balansere mål om bolig- og

næringsutvikling med bærekraftig forvaltning av natur.

For å sikre klimaomstilling, er det i årene fremover nødvendig å sette av ressurser til arbeidet med å redusere klimagassutslipp, øke karbonbinding og sørge for klimatilpasning. I kommuner som har kommet lengre i arbeidet, er det nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe for dette, i tråd med målsettingene i Trøndelag fylkeskommunes strategi for klimaomstilling, [Sånn gjør vi det](#). Samarbeid på tvers av enheter kreves for bl.a. god faglig vurdering i beslutninger, beregning av kost/nytte-effekt av klimatiltak, målrettet kommunikasjon internt, ut til innbyggere og næringsliv, måling av indikatorer og rapportering.

3.2 Miljø

I tillegg til overnevnte mål, har vi [nasjonale miljømål](#) om bærekraftig utvikling, forurensning uten skade på helse og miljø, reduserte avfallsmengder og økt materialgjenvinning. Kommunens arbeid med å forhindre og redusere forurensning og forurensning blir i hovedsak utøvd gjennom de områdene i forurensningsloven hvor kommunen har delegert myndighet. I tillegg til forurensning og forurensning til jord, vann og luft, omfatter lovverket lys-, strålings- og støvforurensning. En oversikt over forurenset grunn finnes i databasen [Grunnforurensning](#). Ressurser kreves til gjennomføring av lovpålagt tilsyn og oppfølging av bl.a. gravearbeid, oljeutskillere, nedgravde oljetanker, avfallsbrenning og forsøplingsaker.

Gjennom vannforskriften jobber kommunen for å redusere forurensning og fysiske inngrep i bekker, elver, innsjøer og kystområder. [Vann-nett](#) viser status for kommunens vannforekomster. Per i dag er det landbruk og spredte avløp som har størst påvirkning på vann i Ørland kommune. Samarbeidet i Nordre Fosen vannområde videreføres for å sikre god vannforvaltning, med en felles vannområdekoordinator og interkommunale arbeidsgrupper for spredt avløp og landbruk. For spredte avløp er det et nasjonalt mål om opprydding innen 2027, senest 2033. Det er planlagt økt bemanning f.o.m. 2022 for å starte opprydding, finansiert av tilsyns- og saksbehandlingsgebyr, samt årlig gebyr for slamavskillere. Sistnevnte forventes å måtte økes for å fortsette selvkost. Landbruk har økonomiske virkemidler for å forhindre/ redusere forurensning og gjennom forskrift for produksjonstilskudd, i tillegg til tilskuddsordninger som bidrar til omstilling til klima- og miljøvennlig landbruksdrift.

3.3 Satsingsområder

For å nå mål om reduserte avfallsmengder, må det bl.a. satses på redusert bruk av engangsprodukter, økt gjenbruk og valg av fornybare/nedbrytbare materialer med lang levetid. Økt sortering av avfall vil bidra til målet om økt materialgjenvinning, og krever endringer i dagens ordning for næringsavfall (inkl. kommunalt avfall). Innenfor dette feltet er det potensiale for næringsutvikling knytte til sirkulær økonomi; f.eks. gjenbruk, redesign og utnyttelse av avfall som ressurs. Det største potensialet ligger derimot ved endring av forbruksmentalitet, både hos private og innen næring. Dette vil også bidra til reduksjon av klimagassutslipp (både direkte og indirekte) og kreve mindre areal og naturressurser. Dette er et eksempel på hvordan tiltak knytte til klima, miljø og naturmangfold ofte henger sammen, og av den grunn krever en helhetlig tilnærming.

- Integrering av helhetlig klima- og miljøarbeid i alle kommunens sektorer, gjennom arbeidet med nye kommuneplaner. Kunnskapsgrunnlag for klima og miljø blir ferdigstilt i 2021.
- Politisk avklaring og forankring av klima- og miljømål, og evt. klimastrategi.
- Avsatte ressurser til tverrfaglig samarbeid for å jobbe med klima- og miljømål.

4. Organisasjon og utvikling

	Regnskap	Budsjett	Revidert		Økonomiplan		
			budsjett	Budsjett			
			2020	2021	2021	2022	2023
Utvikling og ledelse	4 692	4 432	4 366	5 233	5 233	5 233	5 233
Kommunikasjon	12 188	10 766	10 832	9 218	9 218	9 218	9 218
Personal	10 285	7 450	7 450	8 352	8 352	8 352	8 352
Dokumentforvaltning	8 993	4 378	4 378	6 260	6 260	6 260	6 260
Personal og organisasjonsavdelin	36 158	27 026	27 026	29 063	29 063	29 063	29 063

Organisasjon og utvikling er kommunedirektørens forlengende arm som er målrettet og effektivt i arbeidet med å bygge en organisasjon med et positivt omdømme, utvikling av en sunn og troverdig organisasjonskultur hvor det er godt å jobbe. Organisasjon og utvikling skal på vegne av alle tjenesteområdene legge til rette for å utvikle de overordnede styringssystem og rutiner som er felles i organisasjon.

4.1 Nasjonale føringer

4.1.1 Ny bestemmelse om internkontroll i Kommuneloven

Ny bestemmelse om interkontroll i Kommuneloven § 25-1 trer i kraft 1. januar 2021, og erstatter krav til internkontroll i særlovgivningen. Målet er at det skal bli lettere å ta et mer helhetlig grep om internkontrollen i kommunene, og at internkontrollen kan styrkes gjennom et mer målrettet internkontrollarbeid.

Målet med god internkontroll, som en del av kommunens samlede styring og ledelse, er å levere gode tjenester som er innenfor krav fastsatt i lover og forskrifter. Ansvaret for internkontrollen ligger hos kommunens ledelse; det overordnet ansvaret ligger hos kommunestyret, mens kommunedirektøren har et ansvar for å gjennomføre. Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året. KS tre viktigste råd til kommuner og fylkeskommuner som vil forbedre sin internkontroll

- Mer formalisert internkontroll
- Mer risikobasert internkontroll
- Bedre sammenheng mellom internkontroll og øvrig ledelse og styring

4.1.2 IA-avtalen

I IA-avtalen er det et mål at sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 % fra 2018. Med utgangspunkt i samlet fravær i 2018 på 9,29 % (samlet for gamle Ørland og Bjugn kommuner), blir målet for Ørland kommune et fravær på maks 8,4 %.

4.1.3 Kvalitet i tjenesten - Heltidskultur

I følge Hovedtariffavtalen for kommunesektoren, har arbeidsgiver ansvar for at det utarbeides lokale retningslinjer med formål om å øke antall heltidsansatte. Etter vedtak i partssammensatt utvalg (ADMIN) i oktober 2021 har Ørland kommune sluttet seg til dette valget. Vi er også med i et prosjekt "Kvalitet i tjenestene – Heltidskultur" som omfatter Trøndelagsregionen.

4.1.4 Digitalisering og bredbånds satsning

Digitaliseringsdirektoratet definerer digital transformasjon som "en prosess der virksomheten endrer hvordan den utfører sine oppgaver, tilbyr bedre tjenester, jobber mer effektivt eller skaper helt nye

tjenester hvor brukerfokus og brukeropplevelsen er selve kjernen i endringen og at denne baserer seg på utnyttelse av digital teknologi”.

Digitaliseringsrundskrivet er en sammenstilling av pålegg og anbefalinger vedrørende digitalisering i offentlig sektor. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ansvaret for rundskrivet, som gir et helhetlig bilde av hvilke føringer som gjelder for etatenes arbeid med digitalisering i kommunen.

[Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019 - 2025](#)

Digitalisering av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitetsokning i samfunnet. Hensikten med strategien er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet.

4.1.5 Kompetanse og lærlinger

I henhold til Hovedtariffavtalen for kommunesektoren har arbeidsgiver ansvar for å: «kartlegge de ansattes kompetanse og analysere kommunens kompetansebehov. På denne bakgrunn og etter drøftinger med tillitsvalgte, skal det utarbeides en plan for gjennomføring av kompetansehevede tiltak.»

4.2 utfordringer og utviklingstrekk

Hovedprioriteringen for organisasjon og utvikling i årene fremover er å ruste organisasjonen for å forstå og håndtere de endringene og omstillingsbehovene som vil komme i årene fremover som følge av en bølge av nye teknologier og økt fokus på samskaping som arbeidsform i offentlig sektor. Kommunen må utvikle en evne til å forutse og forstå hvordan dette, og bærekraftstenkning i samfunnet forøvrig, vil påvirke hvordan det kommunale tjenestetilbudet må utvikles for å være i tråd med samfunnets forventninger.

En viktig forutsetning for å lykkes med nødvendig omstilling er at kommunens ansatte bidrar med forslag til løsninger og gjennomføring av endringene i praksis, samtidig som tjenesteproduksjonen opprettholdes.

For å få til det må mange forutsetninger være på plass i organisasjonen, når det gjelder ledelse, arbeidsmiljø og kompetanse. Organisasjon og utvikling bistår og gir råd til enheter på alle nivå innen disse områdene.

4.2.1 Rekruttering

Erfaringsvis har personal først og fremst opplevd rekrutteringsutfordringer ved rekruttering til:

- Lederstillinger i alle sektorer
- Vikariat, spesielt tilkallingsoppdrag hvor det kreves høyere kompetanse.
- Stillinger med krav til spesialistutdanning, som f.eks. lege, jordmor og helsesøster.

I 2021 har vi sett en ny trend. Vi merker nå rekrutteringsutfordringer blant de større yrkesgruppene i kommunesektoren. Dette gjelder spesielt sykepleiere og vernepleiere, men også andre stillinger som ingeniør og lærere er det vanskelig å få «riktig» kompetanse blant søkerne.

Det er flere strategier/tiltak som vurderes i rekrutteringsarbeidet;

- Arbeidet med kvalitet i tjenesten - heltidskultur er et viktig innsatsområde dersom vi vil utvikle fagområdene, sikre rekruttering og kompetanse, samt framstå som en attraktiv arbeidsgiver i arbeidsmarkedet.
- Kommunen sin lønnspolitisk plan; Det er administrativt vedtatt i 2021 en lønnspolitisk plan, men det vil være nødvendig å jobbe ytterligere med å konkretisere og videreutvikle denne planen i en egen «Ørlandsmodell» hvor vi vil komme nærmere inn på stilling- og rekrutteringsstiger som en strategi for beholde, rekruttere og utvikle medarbeidere.
- Sterke fagmiljøer. Fagmiljø med godt renommé og som ikke er sårbare.
- Vår evne til å presentere oss utad som attraktiv arbeidsgiver. Herunder hvordan vi tar imot og følger opp jobb til to, studenter/praksiskandidater og lærlinger.
- Kommunens omdømme som godt bosteds- og arbeidsmarked.

Det vil være nødvendig for Ørland kommune å ta et aktivt grep for å møte denne problemstillingen, hvis ikke vil vi stå i fare for å ikke kunne gi forsvarlige tjenester innenfor flere fagområder i fremtiden.

For å sikre tilgang på framtidig arbeidskraft må kommunen legge til rette for læreplasser. I et folkehelseperspektiv er det viktig å få så mange ungdommer som mulig til å fullføre videregående utdanning. Målet for kommunesektoren er 2 lærlinger pr. 1000 innbygger. Høsten 2021 har vi 15 lærlinger i arbeid, inkl. 1 lærling på Roret.

4.2.2 Kompetanseutvikling, faglig omstilling og fornyelse

Kommunen mangler en strategi/plan for gjennomføring av kompetansehevende tiltak. I kommunens organisasjonspolitik er flere av innsatsområdene relatert til kompetanseutvikling. Noen stikkord fra organisasjonspolitikken:

- *«Vi skaper arbeids glede ved å få lære og utvikle oss»*
- *«Vi utvikler kompetanse ved å stimulere til attraktive fagmiljø med rom for å videreutvikle kompetanse.»*
- *«Medarbeidere, tillitsvalgte, verneombud og ledere må jobbe sammen for å sette læring i system på arbeidsplassen og i tverrfaglig samarbeid.»*

Ut fra forannevnte er det åpenbart at arbeidet med kompetanseplan og kompetansestrategi må prioriteres i 2022 og årene framover.

4.2.3 Systematisk og godt helse-, miljø og sikkerhetsarbeid

Sykefraværet til og med 3. kvartal er på 9,3 %. Av dette 1,62 % korttidsfravær. Fraværet på samme tid i 2020 var på 9,6 % (1,67 % korttid). Sykefraværet for hele 2020 var på 9,98%. Dvs. vi har fortsatt et stykke fram til måltallet om maks sykefravær på 8,4 %.

Skal vi lykkes i arbeidet med å få ned sykefraværet må våre tiltak være forskningsbaserte. Det må være en struktur og rød tråd i helse, miljø og sikkerhetsarbeidet (HMS). Det er viktig at vi bygger videre på mantra om en åpenhet-, og tillitskultur som gjør oss i stand til å ta tak i utfordringer og avvik tidlig nok (organisasjonspolitik).

Vi må være spesielt oppmerksomme på hvilke risikofaktorer som særpreger kommunal virksomhet. Et kjennetegn for de fleste og største yrkesgruppene i kommunal sektor er høye **emosjonelle krav**, jfr. forskning i regi fra bl.a. STAMI. Helseutfordringen i yrker med høye emosjonelle krav, er særlig utfordrende hvor den ansatte over tid opplever å undertrykke egne følelser i møte med krav fra klienter/brukere, pasienter og foresatte. Dette er i forskningen beskrevet som **emosjonell dissonans**. I en nylig publisert studie ble emosjonell dissonans identifisert som en risikofaktor for legemeldt

sykefravær blant yrkesaktive som jobber med brukere, pasienter, foresatte og kunder/klienter (Indregard, 2017).

2021 har som 2020 vært preget av:

- Vi er fortsatt i en sammenslåingsprosess. Dvs. flytting av personell, innarbeide felles praksis og kultur og utvikle samarbeidet med nye kolleger og ledere. For noen kan dette være utfordrende og for andre kan det oppleves positivt, bl.a. som følge av større fagmiljø og mindre sårbarhet. Flytteprosessene er i det vesentlige gjennomført iht. intensjonsavtalen.
- Konsekvensene og endringer av arbeidsforholdene i lys av epidemien har selvsagt preget kommunens ansatte. Innføring av smitteverntiltak, oppfølging av utbrudd og massevaksinering, samt etablering av nye beredskapsordninger er oppgaver som må ivretas samtidig med den ordinære drifta.
- Det har vært mer krevende å bygge felles kultur i en periode hvor det har vært færre fysiske møtesteder

Vi må fortsette arbeidet med å utvikle samarbeidet mellom leder, verneombud og tillitsvalgt på arbeidsplassnivå i hele kommunen. Systematisk risikovurderinger av arbeidsmiljøet og forebyggende tiltak må komme fra 1. linja og opp. Det er nå etablert **samarbeidsgruppemøter LTV** i hele kommunen og dette arbeidet har stor prioritet og forankring. Det er viktig at disse gruppene får tid og kompetanse for å utvikle dette partssamarbeidet. På arbeidsplassen eller i den enkelte arbeidsgruppe er det viktig at tid avsettes til systematisk refleksjon ift egen praksis og arbeidsmiljø/arbeidsoppgaver. **Ressursgruppa** for nærværarbeidet i kommunen har en viktig funksjon som pådriver og støtte i enhetenes arbeid med å utvikle LTV-arbeidet.

4.2.4 Internkontroll og kvalitetssystemet

I 2021 er et felles avvikssystem for alle ansatte introdusert. Dette arbeidet må også ses som et tiltak for å utvikle en åpenhetskultur i Ørland kommune, jfr. arbeidet med kommunens organisasjonspolitik. Avvikssystemet er et enkelt digitalt verktøy for melde avvik og følge opp avvik. Ved utgangen av 2021 ser vi at det er store forskjeller i aktiv bruk av avvikssystemet. Det vil si vi må også i 2022 ha et fortsatt sterkt fokus på å innarbeide avviksmelding som en naturlig del av drifta.

Gjennom Fosen samarbeidet har vi også tatt i bruk et kvalitetssystem hvor alle kommunens prosedyrer, retningslinjer og styringsdokument skal være tilgjengelig for alle ansatte fra pc, nettbrett og mobil. Dette arbeidet fortsetter inn i 2022. Det vil være viktig å få på plass en struktur med et års hjul som beskriver aktiviteter og roller i kommunens overordnede internkontrollsystem. Etske retningslinjer og organisasjonspolitikken med kommunens verdigrunnlag er vedtatt av kommunestyret i 2021. Disse dokumentene må bearbeides og implementeres slik at alle ansatte og ledere får et aktivt forhold til kommunens verdigrunnlag og etske krav.

4.2.5 Kvalitet i tjenesten - Heltidskultur

Ørland kommune er med i programmet "Kvalitet i tjenestene – Heltidskultur". Det har vært en bevisstgjøring og vilje i organisasjonen til å arbeide med heltidskultur. Dette vises gjennom at ledere oftere tar i bruk lov- og avtaleverk, for å ivareta de ansattes rettigheter i forhold til fast ansettelse og økt stilling. Flere stillinger blir lyst ut som hele stillinger. Personaltjenesten registrer at antall krav om ansettelse eller utvidet stilling er blitt mindre.

Gjennom nettverksamarbeidet med KS og arbeidstakerorganisasjonene har vi blitt oppfordret til å se på ulike arbeidstidsordninger, som kan bidra til flere helstillinger.

Pr. januar 2021 viser PAI statistikken at Ørland kommune har 52 prosent hele stillinger (en økning fra 43 i 2019), men vi har god grunn til å tro at prosentandelen nå er enda høyere.

Det ble vedtatt i kommunens partssammensatte utvalg 07.10.2021, at vi i løpet av 2023 skal ha høy grad av heltidskultur og at 70 prosent av ansatte er ansatt i 100 prosent stilling.

4.3 Status enhet/fagområder

4.3.1 IKT tjenesten

IKT tjenesten er kommunens lokale driftsenhet for nettverk og IKT utstyr. Enheten består av 2 medarbeidere. De jobber opp mot alle enhetene og ansatte. De er knyttet tett opp til Fosen IKT som er ansvarlig for driften av kommunens systemer.

Kommunen har i denne enheten 20 % stillingsressurs knyttet til rollen som personvernombud.

IKT sine hovedoppgaver og prioriteringer 2022

«Digitalisering av offentlig sektor skal gi en **enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester**, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitetsøkning i samfunnet. Hensikten med strategien er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet. Digital transformasjon betyr å endre de grunnleggende måtene virksomhetene løser oppgavene på ved hjelp av teknologi. Det innebærer at virksomhetene gjennomgår **radikale endringer** med mål om **bedre bruker-opplevelser og smartere og mer effektiv oppgaveløsning**. En slik tilnærming kan føre til at organisasjonen må endres, ansvar flyttes, regelverket skrives om, eller prosesser designes på nytt. Dette handler like mye om **endringsledelse, -kompetanse- og organisasjonsutvikling, forvaltningspolitikk og forvaltningsutvikling som teknologi.**»

Mål:

1. Vi skal implementere nasjonale felleskomponenter i det tempoet de blir tilgjengelig.
2. Vi skal ha en-til-en relasjon med hver enkelt innbygger gjennom alle livets faser.
3. Tjenestene skal finne innbyggerne, ikke motsatt.
4. Ansatte kan utføre alt administrativt arbeid digitalt uavhengig av sted.
5. Elever kan gjennomføre all undervisning digitalt uavhengig av sted.

Prioritering

- Vi skal utvikle og implementere vår egen strategi som tar inn over oss den overordnede strategien i Fosen og som beskriver hvordan gjør vi det hos oss.
- Være ajour med helpdesk saker til enhver tid
- Jobbe aktivt for å tilrettelegge for utbygging innen fiber-/bredbåndsområdet

4.3.2 Dokumentforvaltningen

Dokumentforvaltningen består av 10 ansatte med totalt av 8,6 årsverk. Enheten spenner over flere fagområder og ivaretar flere ulike interne og eksterne oppgaver, funksjoner og tjenester innenfor områdene;

Dokumentforvaltningens hovedoppgaver og prioriteringer 2022

- Dokumentforvaltning, politikk og valg o Arkiv (post og arkivtjeneste) o Politisk sekretariat
  - o Valg

- Kommunikasjon- og innbyggerdialog o Mottak (sentralbord og skranke)
  - o Hjemmeside og sosiale medier o Kommunikasjon
- Delegert saksbehandling

Dokumentforvaltningen jobber med kommunens lovpålagte dokument og tjenesteforvaltning, kvalitetssikring av tjenester, dokumenter og informasjon, offentlighet og meroffentlighet. Enheten er en del av kommunens fellestjenester og en støttetjeneste for innbyggere, ansatte, politikere og ledere.

Kommunens mottak, hjemmesider og sosiale medier er å betegne som førstelinjetjenester og disse tjenestene gjør at enhetens arbeid for mange blir avgjørende for det generelle inntrykket av kommunen og omdømmebyggingen. Fokusområde fremover vil være utvikling av strategier, digitalisering og fremtidsrettet drift av sentralbord og skranketjenesten.

Dokumentforvaltningen jobber kontinuerlig for å tilegne seg ny kunnskap og kompetanse knyttet til samfunnets raske teknologiske utvikling med tanke på IT-systemer, digitalisering og digitale plattformer for ekstern og intern forvaltning og kommunikasjon.

Enheten satser på utvikling av sin kunnskap og kompetanse ved fagrettet utdanning, deltakelse på kurs og konferanse knyttet til ansvarsområdene, kollegaveiledning og intern og ekstern kompetansedeling.

Faglig sett er enheten godt rustet i forhold til arbeidsoppgavene enheten har ansvaret for, men ser et fremtidig behov for både nyere arkivfaglig kompetanse, og et behov for styrking av kompetansen innenfor kommunikasjon. Utdanningsprosess innenfor fagområde arkiv ble påbegynt i 2021, og enheten vil fremover se på muligheten for å tilegne seg utvidet kompetanse innenfor kommunikasjon.

Dokumentforvaltningen har stort fokus på elementer som åpenhet, innsyn og offentlighet. Enheten vil bidra til positiv omdømmebygging, være med å skape en felles organisasjonskultur, utarbeide og utvikle felles rutiner for Ørland kommune, ivareta kommunens lovpålagte oppgaver og dokumentforvaltning, kvalitetssikre og utvikle systemer og prosesser, samt ha fokus på digitalisering og intern opplæring for å gjøre hverandre gode.

Dokumentforvaltningen vil fortsette å være en aktiv medspiller og bidragsyter for å ivareta det regionale Fosen-samarbeidet med felles utvikling av strategier, kommunikasjonsplattformer, systemer, rutiner og digitale prosesser.

Prioriteringer;

- *Utarbeide og utvikle rutiner for saksbehandling og dokumentforvaltning*
Rutiner for saksbehandling og dokumentforvaltning er i stadig utvikling. Nye fagsystemer krever nye rutiner for dokumentforvaltning og det må utarbeides rutiner i samarbeid med den enkelte fagenhet
- *Gjennomføre opplæring for alle enheter i bruk av kommunens Arkivplan (Dokumentforvaltningsplan)*
Kommunen er lovpålagt å ha en Arkivplan. Arkivplan for Ørland kommune vedtas administrativt og ferdigstilles 31.12.21. Plana gir bindende retningslinjer for behandling av all informasjon og dokumentasjon i kommunen.
For å gjøre enhetene kjent med vedtatte plan og rutiner som gjelder for deres

saksbehandling og dokumenthåndtering, vil Dokumentforvaltningen ha en gjennomgang med alle enheter

- *Bidra til økt dokumentfangst gjennom økt fokus og kompetanse for offentlig saksbehandling og dokumentforvaltning*
Økt dokumentfangst kan kun oppnås via økt kompetanse for den enkelte saksbehandler rundt de krav og regelverk som ligger til grunn for den offentlige saksbehandlingen. Dokumentforvaltningen vil bidra via intern opplæring til å øke bevisstheten rundt kravet til dokumentasjon i organisasjonen
- *Økt fokus på digitalisering og meroffentlighet som igjen bidrar til økt tilgjengelighet og åpenhet ovenfor våre innbyggere*
Dokumentforvaltningen vil bidra til økt fokus på digital kommunikasjon mellom innbyggerne, næringsliv og kommunen med utvikling av automatiserte digitale prosesser i samarbeid med det regionale Fosen samarbeidet.
Ørland kommune scorer høyt på nasjonale tester når det gjelder offentlighet og åpenhet. Dokumentforvaltningen vil fortsette å bistå med at svarfrister på innsynsbegjæringer overholdes, at fulltekstdokumenter og møtedokumenter publiseres på nett og at meroffentlighet innfris så fremt det ikke strider mot lov og regelverk
- *Slutføre arbeid med gjennomført presentasjon og struktur på hjemmeside*
I samarbeid med den enkelte enhet vil informasjon og tjenester for den enkelte enhet oppdateres på kommunens hjemmeside
- *Utvikle og igangsette en fremtidsrettet drift av sentralbord og skranke*
Finne nye løsninger for en fremtidsrettet drift av sentralbord og skranketjenesten
- *Frigjøre ressurs for kommunikasjonsarbeid og omdømmebygging*
Finne ressurser for å kunne rekruttere kommunikasjonsrådgiver i 100 % stilling
- *Utarbeide kanalstrategi og digitaliseringsstrategi for Ørland kommune opp mot kommunens behov samt digitaliserings- og kanalstrategien for Fosen kommunene*
Arbeidet vil foregå i samarbeid med resten av Fosen kommunene

4.3.3 Personaltjenesten

Personaltjenesten består av tre årsverk. Innenfor budsjettammene til personaltjenesten har vi også utgifter til lønnskjøring (Fosen lønn), bedriftshelsetjeneste (Bedico), frikjøpte tillitsvalgte, lønn til lærlinger og tverrsektorielle opplæringstiltak.

Personaltjenesten hovedoppgaver og prioriteringer 2022:

Personaltjenesten består av tre ansatte. Vi utfører oppgaver for enhetsledere og kommunedirektørens ledergruppe og vi bistår med råd og deltakelse i forhandlinger og drøftingsmøter. Bl.a. innen områder som rekruttering, lønnsfastsettelse/arbeidsavtaler, forhandlinger, sykefraværsoppfølging/hms-arbeidet/pensjon, disiplinærsaker, fortolkning av lov/avtaleverk, m.m. Denne støttefunksjonen er viktig. Både for å avlaste enhetsledere og for å innarbeide felles praksis for felles kultur i enhetenes personalarbeid. I 2022 kommer vi til å avklare forventningene til våre tjenester gjennom utarbeidelse av serviceavtaler og etablering av en personal helpdesk.

Organisasjonspolitikken

Personaltjenesten er fagenheten som er tilrettelegger for å utvikle kommunens organisasjonspolitik. Dette gjør vi på vegne av Kommunedirektøren og kommunedirektørens ledergruppe, men også i et omfattende samarbeid med tillitsvalgte, verneombud og enhetsledere. Dette arbeidet innebærer å kvalitetssikre og utvikle personalprosessene (personalpolitikk, retningslinjer, rutinebeskrivelser, m.m.). Herunder organisere felles/tverrfaglige opplæringstiltak. I 2022 skal personaltjenesten prioritere følgende innsatsområder i organisasjonspolitikken:

Prioriteringer;

- Koordinere arbeidet med kvalitet i tjenesten - **heltidskultur** og innholdet i heltidserklæringen slik at hele kommunen er kjent med heltidsarbeidet og heltidskulturbegrepet.
- **Nærværs- og sykefraværsarbeidet skal prioriteres, jfr. målene i IA-avtalen og politiske styringssignal.** Det viktigste arbeidet skjer på enhetene, men personaltjenesten skal bistå med rådgivning, opplæringstiltak og bistand i ulike arbeidsmiljøprosjekt gjennom Ressursgruppa. Det vil også bli gjennomført en medarbeiderundersøkelse før sommeren 2022.
- Videreutvikle lønnspolitikken gjennom arbeid med «Ørlandsmodellen»
- Arbeidet med **en kompetansestrategi og kompetanseplan igangsettes.**
- Arbeidet med **kvalitetssystem, og kommunens internkontrollsystem** videreføres inn i 2022. Innarbeiding av gode varslings- og avviksregistreringssystem, samt dokumentasjon av alle prosedyrer og styringsdokument i et kvalitetssystem

5 Helse og familie

			Revidert		Økonomiplan		
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett			
	2020	2021	2021	2022	2023	2024	2025
Administrasjon	2 120	1 464	1 464	1 425	1 425	1 425	1 425
Sykehjem og heldøgns omsorg	67 830	73 489	72 660	77 532	77 532	77 532	77 532
Hjemmebasert omsorg	42 984	45 506	47 001	47 527	47 527	47 527	47 527
Familiehelse	35 599	39 341	42 733	43 254	43 254	43 254	43 254
Forvaltning	16 710	15 376	15 396	15 826	15 826	15 826	15 826
Oppfølgingstjenesten	46 811	54 652	55 136	56 651	56 651	56 651	56 651
Demografikostnader		0			7 997	17 363	25 588
Helse og omsorg	212 054	229 828	234 390	242 215	250 212	259 578	267 803

Utfordringsbildet for helse- og omsorgstjenestene er sammensatt og krevende. Sentrale myndigheter har ansvaret for å lage gode rammevilkår, men det er kommunen som er sørge for ansvarlige som må og er i posisjon til å gjøre jobben. Det er tre avgjørende forutsetninger for å lykkes:

1. Felles forståelse av samfunnsoppdraget:
Kommunen skal gi pasienten/innbyggeren koordinerte, helhetlige helse- og omsorgstjenester av god kvalitet
2. God utøvende ledelse på alle nivåer
3. Reell samhandling, inkludert gjensidig veiledning og evaluering

[Meld. St. 26 \(2014-2015\) Fremtidens primærhelsetjeneste](#) er fortsatt kommunens veikart for utvikling av primærhelsetjenesten. For å sikre en fremtidsrettet og pasientorientert tjeneste må samfunnsoppdraget i sterkere grad enn i dag legge vekt på brukermedvirkning, forebygging, proaktiv oppfølging og gode forløp.

Utfordringene i den kommunale helse- og omsorgstjenesten er mange og av ulik karakter. Kommunen har et ansvar for å skape bærekraftige løsninger som møter helseutfordringene, som motvirker sosiale helseforskjeller, og som fremmer god helse for alle innbyggerne. Det er mange forhold som påvirker innbyggernes helse og livskvalitet, som for eksempel tilgang til aktive nærmiljøer, de fysiske omgivelsene, oppvekst- og skoleforhold, tilgang på arbeid og forhold knyttet til levevaner. Det vises til Folkehelseoversikten for Ørland kommune 2020-2024.

God helse og livskvalitet skapes på en rekke arenaer, og innebærer behov for en tverrsektoriell og målrettet innsats for å lykkes. Fremtidens helsetjenester må derfor ha nødvendig fleksibilitet og omstillingsevne. Dette vil kreve god ledelse hvor man evner å se mulighetene i reell samhandling innenfor og utenfor etablerte strukturer, universelle og individuelle tiltak til det beste for innbyggerne.

5.1 Dagens drift

For å løse samfunnsoppdraget har tjenesteområde helse og familie omlag 300 årsverk fordelt på 5 enheter:

- Forvaltning og administrasjon
- Familiehelse
- Oppfølgingstjenesten
- Hjemmebasert omsorg
- Sykehjem og heldøgns omsorg

5.2 Utviklingstrekk

Vi blir flere eldre og det skal fortsatt satses sterkt på hjemmetjenester i Ørland kommune. Målet er at alle innbyggerne skal kunne bo lengst mulig hjemme i sin egen bolig. I konseptutredningen for omsorgsplasser som ble lagt fram i saken PS 21/34 Fremtidens helsebygg i Ørland kommune - fase 2, har vi estimert fremtidig behov fram mot år 2040 til 85 langtidsplasser. Dette er 29 flere plasser enn de 56 som kommunen har i dag.

I 2021 har vi hatt økt press på helse- og omsorgstjenestene. Situasjonen er sammensatt. Vi får overført stadig flere pasienter fra St. Olavs Hospital, og flere av pasientene som skrives ut fra sykehus har mer komplekse helseproblemer og sykdomsforløp enn før. Dette er en medvirkende årsak til at pasienter med behov for langtidsplasser opptar plasser som er satt av til korttidsopphold. I tillegg lever flere lenger og andelen eldre øker, noe som gjør at behovene for tjenester øker og endrer seg. Vi mangler også i perioder ansatte med rett kompetanse. I tillegg har covid-19-pandemien forsterket utfordringene.

Konsekvensen er at vi per tid har flere pasienter på korttidsavdelingen som venter på langtidsplass. Dette utfordrer oss på å tilby gode avlastningsopphold for hjemmeboende og tjenester til utskrivingsklare pasienter fra sykehuset. Vi har satt inn tiltak internt som har gitt bedre pasientforløp. I tillegg jobber vi sammen med de andre Fosenkommunene, Fosen DMS og St Olavs Hospital for å se på tiltak og samhandling for bedre pasientforløp. Situasjonen har imidlertid vedvart over tid og kommunen kan vurdere å åpne avdelingen på Dr. Sauers vei 18 med 7 langtidsplasser i 2022. Dette gir en reell økning på 4 plasser fra 2020, da det ble 3 færre langtidsplasser når Indigo ble flyttet fra Brekstad til Bjugn våren 2021. Drift av avdelingen på Dr. Sauers vei 18 anslås til kr 4 millioner per år. Anslaget er basert på 7 langtidsplasser med kr 5 millioner i lønnsutgifter, kr 1,5 millioner i vederlag og kr 0,5 millioner i andre driftsutgifter.

5.3 Faglig utvikling

5.3.1 Livsglede for alle

Våren 2021 ble samtlige avdelinger i enheten sykehjem og heldøgns omsorg sertifisert og resertifisert som livsgledehjem. Livsgledehjem er en nasjonal sertifiseringsordning som er bra for kvaliteten på helse og omsorgstjenestene og for arbeidsmiljøet. Konseptet går ut på at avdelingene må ha system for å oppfylle ni livsgledekriterer som ivaretar beboerens sosiale, kulturelle og åndelige behov. Suksessfaktor for implementering av livsgledehjem har vært systematisk etisk refleksjon blant personalet. Livsgledehjem er et systemverktøy som bidrar til å oppfylle lovpålagte krav fra myndighetene, som blant annet "forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring", "verdighetsgarantien" og "kvalitetsforskriften".

Livsglede er også en del av tiltaksplanene til brukere ved oppfølgingstjenesten gjennom miljøarbeid som er tilpasset den enkelte.

Det er planlagt oppstart av livsglede som metode i hjemmetjenesten våren 2022.

5.3.2 Pårørendearbeid

Tjenesteområde helse og familie har egen pårørendekoordinator. Pårørendekoordinator er bindeleddet mellom tjenestene i helse og familie og pårørende, og er med på å koordinere pårørendeutvalget og fremme de pårørendes saker.

[Pårørendepplan 2018-2022](#) brukes som verktøy for å økte brukermedvirkning blant pårørende og implementere pårørendearbeid som en naturlig del i arbeidet på enhetene. Ørland kommune har etablert et pårørendeutvalg som består av pårørenderepresentanter fra hele tjenesteområde. All informasjon gjeldende pårørende og referat fra pårørende utvalgsmøter er gjort tilgjengelig på [kommunens hjemmeside](#).

5.3.3 Etisk refleksjon

Etikk er systematisk refleksjon over hva som er rett og galt, eller hva man bør eller må gjøre i omgang mellom mennesker. Denne metoden bidrar til at helse- og omsorgstjenesten finner nye og bedre løsninger, styrker ansattes faglige bevissthet og bidrar til at avdelingene jobber systematisk med holdningsskapende arbeid. Flere avdelinger innenfor helse og familie har allerede satt etisk refleksjon i system.

Å bruke systematisk etisk refleksjon som ledelsesmetode bidrar til at ansatte blir sett og forstått, som igjen bidrar til trygghet på arbeidsplassen og trygghet i arbeidet med pasient og pårørende. Helse og familie skal bruke etisk refleksjon som verktøy på alle avdelinger.

Etiske retningslinjer for Ørland kommune som ble vedtatt juni 2021 er et viktig dokument i dette arbeidet og i prosessen med å bygge felles organisasjonskultur og tillit fra innbyggerne.

5.3.4 Systemisk praksis

Ørland kommune skal jobbe systemisk. Dette innebærer at mennesker ses som del av ulike systemer som gjensidig påvirker hverandre. Brukerfokus i Ørland kommune skal være preget av fokus på styrker og ressurser. Dette gjelder fra første kontakt med bruker. Gjennom å være nysgjerrige på relasjonene ansatte og brukere er en del av så kan nye forståelser oppstå. Vi ønsker å ha fokus på muligheter og løsninger som ligger i å samarbeide med ansatte, brukere og pårørende.

5.3.5 Velferdsteknologi

Ørland kommune er med på felles anskaffelse av brukernært utstyr og pasientvarslingsanlegg, ledet av Værnesregionen på vegne av flere kommuner i Trøndelag. Av velferdsteknologi som brukes i kommunen per nå, kan det nevnes elektronisk medisin støtte, digitalt tilsyn i hjemmetjenesten i form av KOMP, digitale trygghetsalarmer med responscenter og pasientvarslingsanlegg med digitalt tilsyn, RoomMate, på sykehjem. I kommunen har man to leverandører på pasientvarslingsanlegg, og det kan være hensiktsmessig å oppgradere til et felles system i alle bygg.

Vi har hatt stort fokus på personvern og informasjonssikkerhet, og utarbeidet personvernkonsekvensutredninger (DPIA) for teknologiske løsninger, og helhetlig tjenestemodell.

Kompetanse på velferdsteknologi blant ansatte vil være viktig for å få innført og få en gevinst ut av dette. En opplæringsapp for ansatte skal tas i bruk for å sikre at ansatte er trygg på bruk av de velferdsteknologiske løsningene kommunen har i drift. Her kan ansatte få opplæring og oppdatering når de trenger det, lett tilgjengelig.

Integrasjoner mot Helseplattformen vil være et fokus det neste året, slik at man opplever sømløse systemer som snakker sammen.

Videre bruk og anskaffelse av velferdsteknologi vil være basert på bruker og pårørendes behov.

Det er fokus på gevinstrealisering både for å kunne gi bedre faglige tjenester, effektivisering av tjenesten, økt selvstendighet hos brukere og på sikt også økonomisk gevinst i form av utsatt hjelpebehov.

5.3.6 Helseplattformen

Helseplattformen AS har ansvaret for å gjennomføre innføring av ny, felles journaløsning i midtnorske sykehus og kommuner fra våren 2022. Ørland kommune vedtok våren 2021 å løse ut sin opsjon og sluttet seg til Helseplattformen. Implementeringsarbeidet er startet og vil kreve betydelig ressurs i 2022 for å lykkes med målbildet «En innbygger – en journal» og for å hente ut forventede gevinster. Det er ventet at løsningen vil underbygge en økt pasienttrygghet, legge til rette for et mer koordinert tjenestetilbud, gi helsepersonell enklere tilgang til samtidig informasjon, gi helsepersonell nødvendig prosess-støtte og støtte i ulike typer avgjørelser, samt gi bedre verktøy for involvering og samhandling med pasienter og innbyggere.

I Ørland kommune vil Helseplattformen erstatte fire journalsystem som i dag er i bruk i helse og omsorgstjenestene, helsestasjonen, fysio- og ergoterapitjenesten, legekantorene og legevakt. Alle ansatte i helse og familietjenestene skal ta i bruk Helseplattformen.

Helseplattformen skal gi økt kvalitet i pasientbehandlingen, bedre pasientsikkerhet, mer brukervennlige systemer og dermed sette helsepersonell i stand til å utføre sine oppgaver på en bedre og mer effektiv måte.

5.3.7 Fremtidens helsebygg og helse- og omsorgstjenester

Kommunestyret vedtok i desember 2019 i politisk sak 19/51 «Fremtidens helsebygg i nye Ørland kommune» følgende prinsipper:

- Alle tjenestene knyttet til helse, behandling og mestring etableres på Brekstad. □
- Sykehjem og alle boliger med heldøgns omsorg etableres i Bjugn.

I sluttrapport om Fremtidens helsebygg fase 2 som ble behandlet i kommunestyret 22.04.2021 foreligger det et rom- og funksjonsprogram som kan benyttes for den videre utvikling av Helsehuset/Familiens hus. Det er også pekt på alternative tomter på Brekstad til dette formålet. Videre er det gjennomført en konseptutredning for etablering av nye omsorgsplasser for eldre og demente, på alternative tomter i Bjugn.

Kartlegging av habiliteringstjenestens behov for boliger er påstartet, men ikke ferdigstilt. Med bakgrunn i dagens standard ved avlastningsbolig for barn og unge, Brekstad og Bjugn er det sett på fremtidige muligheter. En arbeidsgruppe har utredet ulike bygnings- og driftsmessige alternativer.

Det ble vedtatt å gå videre til fase 3 i planleggingen av «Fremtidens helsebygg i nye Ørland kommune» hvor økonomi og gevinstrealisering ved nye helsebygg skal utredes. Det antas at fase 3 ferdigstilles våren 2022.

5.4 Statlige føringer

5.4.1 «Leve hele livet»

[Leve hele livet](#) er en kvalitetsreform for eldre. Målet er at alle eldre skal få bedre hjelp og støtte til å mestre livet. Det handler om de grunnleggende tingene som oftest svikter i tilbudet til eldre: mat og måltider, aktivitet og fellesskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene.

Ørland kommunen ønsker et mer aldersvennlig samfunn og det jobbes godt i tråd med reformen. Gjennomført og pågående arbeid på området er møteplasser for eldre, tilrettelagte turstier, aktiviteter på frivilligsentralene, ernæringsprosjekt, samarbeid med pårørendeutvalg og – foreninger, og et engasjert elderråd. Vi vil videreutvikle livsglede for eldre til hele samfunnet og synliggjøre prosessen for hvordan vi skal gjennomføre reformen Leve hele livet i kommunedelplanen.

5.4.2 Relevante lovverk for helse og familie

- [Forvaltningsloven](#)
- [Helse og omsorgstjenesteloven](#)
- [Pasient og brukerrettighetsloven](#)
- [Helsepersonelloven](#)
- [Offentlighetsloven](#)
- [Helsetilsynsloven](#)
- [Helseregisterloven](#)
- [Psykisk helsevernloven](#)
- [Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten](#)

5.5 Overordnede mål og ambisjoner for 2022

- Innføring av Helseplattformen
- Gjennomføring av forvaltningsrevisjon for pleie- og omsorgstjenester
- Forskningsprosjektet «brukere og pårørendes medvirkning og samskaping av kommunale helse og omsorgstjenester»
- Ferdigstille kommunedelplan for helse og familie
- Innføring av barnevernsreformen
- Evaluere hva som kan læres av pandemien, som innovasjon i arbeidsmåter og samarbeid, og vurdere hva vi kan ta med oss videre inn i utviklingen av fremtidige tjenester □ Samhandling for pasientens helsetjeneste – utskrivingsklare pasienter

5.6 Forvaltning og administrasjon

Enheten ivaretar dialogen med innbyggerne i forbindelse med søknader om helsehjelp og sørger for saksbehandling og vedtak i henhold til helselovgivningen.

Koordinerende enhet har fokus på god kartlegging av innbyggere som søker på tjenester, for å sikre bærekraftige og riktige tjenester. Dialogen med spesialisthelsetjenesten ivaretas her og enheten har et overordnet ansvar for å sikre samhandling internt og eksternt til innbyggerens beste. Kartlegging av behov skjer alltid med pårørende til stede.

Systemisk praksis og god intern tverrfaglig samhandling er en vesentlig faktor for å kunne fatte gode beslutninger for enkeltmennesker, pårørende og familier. Fokus på brukers ressurser og potensiale er utgangspunktet når nye brukere skal kartlegges og tildeles helsehjelp.

Enheten arbeider også med at bemanningsplaner, slik at kontinuerlige tjenester og bemanning som gir god økonomistyring sikres. Enheten har også ansvar for fag – og tjenesteutvikling for hele helse og familie. Tjenesteutvikling vil først og fremst handle om at medarbeideres kompetanse må styrkes i forhold til systemisk praksis tilpasset de ulike kontekstene og velferdsteknologi. I enheten ligger også systemansvaret for ulike fagprogram, inkludert Helseplattformen.

Pårørendekoordinator og Folkehelsekoordinator hører inn under enheten og samarbeider tett med alle enheter. Kommunedelplanarbeid er viktig og førende for fremtidens kommune. Kvalitetsarbeid og internkontroll er videre viktige, lovpålagte oppgaver, som ivaretas i enheten. I de neste fire årene vil det være fokus på forskningsarbeidet «brukere og pårørendes medvirkning og samskaping av kommunale helse og omsorgstjenester». Dette er et samarbeid mellom Norges forskningsråd, Høgskulen på Vestlandet og Ørland kommune og vil lede frem til en offentlig doktorgrad.

I enheten er det ca 15 årsverk.

5.7 Familiehelse

Enheten har ansvar for helsestasjon, svangerskapsomsorg og skolehelsetjenesten, legetjenesten, fysio- og ergoterapitjenesten, hjelpemidler, psykisk helse- og rustjenesten. Det er ca 50 årsverk i enheten.

Tjenestene i familiehelse har som mål å drive forebygging, behandling og rehabilitering. Tjenestene, utenom legetjenesten, er samorganisert og lokalisert i Familiens Hus på Brekstad sammen med Fosen barneverntjeneste. Vi har fått tilskudd og vil også i 2022 motta statlige prosjektmidler for å videreutvikle kvalitative gode og innovative tjenester for å trygge familier og styrke foreldrerollen.

Ørland legetjeneste

Ørland legetjeneste har et legekontor i Bjugn og et på Brekstad. Fastlegene i Ørland kommune er privatpraktiserende, mens kommunen har ansvar for organisering og drift av legekantorene. Det skal gjennomføres en ekstern utredning for å se på hvordan vi kan organisere fastlegeordningen i Ørland på en bedre måte. Dette for å ivareta pasientsikkerheten og for å beholde og rekruttere fastleger. Fastlegene får tatt sin spesialisering i allmenntmedisin lokalt gjennom en modell som Fosen Helse IKS har utarbeidet.

Bygningsmassen til legekantoret på Brekstad er gammel og uhensiktsmessig. Legekantoret er lokalisert i ett gammelt murbygg fra 1970-tallet. Bygget er ikke tilpasset de krav som i dag settes til drift av legekantor. Ved laboratorium og undersøkelsesrom skjer det daglige avvik når det gjelder personvern. Bygget er også uhensiktsmessig for å kunne drive et effektivt legekantor. Dette fremgår av utredninger i prosjektet «Fremtidens helsebygg».

Fysio- og ergoterapitjenesten

Fysio- og ergoterapitjenesten har en avgjørende rolle innen rehabilitering og i utskrivinger av pasienter fra sykehus og kommunens korttidsavdeling. Tjenesten har utarbeidet en prioriteringsnøkkel i henhold til nasjonale retningslinjer. Det er iverksatt flere innovative tiltak for å forebygge og nå ut til flest mulig i alle aldre. Konkrete eksempler er «sterk og stødig» i grendene og «supergym». Kommunen har også tre private fysioterapi - institutt hvor det er stor pågang.

Hverdagsrehabiliteringsteamet, som er tverrfaglig sammensatt, har gjennom rehabilitering til hjemmeboende oppnådd gode resultater med å utsette eller redusere behov for andre tjenester som hjemmetjeneste og institusjonsplass. Fokus er å øke mestringssevne, selvstendighet og deltagelse i dagliglivets aktiviteter.

Familiens hus

Familiens hus har samlet alle spesialfunksjonene i primærhelsetjenesten:

- Helsestasjon med svangerskapsomsorg og skolehelsetjeneste som består av avdelingsleder, helsestasjonslege, jordmødre og helsesykepleiere
- Familie og forebygging, psykisk helse og rus for barn, unge og familier som består av avdelingsleder, familiekoordinator, familieterapeuter, psykiatriske sykepleiere, ruskonsulent, erfaringskonsulent, barne/ungdoms/eldrelos
- Fysio- og ergoterapitjenesten som består av avdelingsleder, fysio- og ergoterapeuter, sykepleier, hjelpepleier og hjelpemiddelteknikere

Tjenestene har base på Familiens hus, men store deler av tjenestene utøves ute på enhetene og / eller i hjemmet. Familiefokuset er stort, og vi ønsker fortsatt å styrke foreldrerollen. Vi ønsker trygge voksne som igjen gir trygge barn som opplever mestring og gode oppvekstvilkår, med mål om at flere ungdommer gjennomfører videregående skole.

Barnevernsreformen

Tjenestene i Familiens hus har tett samarbeid med oppvekst. Barnevernsreformen trer i kraft i 2022 og gir kommunene større ansvar for tjenester til barn som trenger hjelp fra barnevernet. Dette fremgår av kompetansestrategien 2018-2024 [Bedre barnevern](#).

Målet med barnevernsreformen er at

- Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov
- Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt
- Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv

[Barnevernsreformen](#) gir kommunene et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Dette stiller krav til ledelse i barnevernet, til kommunens styring av barnevernet og til det samlede familiestøttende arbeidet.

Konsekvenser budsjett 2022

Budsjett for 2022 er utfordrende for enheten familiehelse. Vi har i 2021 hatt nedbemanning i voksentjenesten for psykisk helse og rus. Det er ikke gjennomført innleie ved permisjoner og personer i prosjektstillinger har ikke blitt erstattet. Det er nødvendig med ytterligere tiltak for tilpasning til budsjetttrimmen for 2022. Vi vil prioritere å beholde tjenestenivået for barn og unge.

Det vil ikke bli lyst ut etter jordmor i 100 % stilling som i mange år har vært finansiert med prosjektmidler. Konsekvensen er redusert følge og beredskap med en helg i måneden uten vakt og redusert tilbud i svangerskapsomsorgen. To ansatte ved familie og forebygging, psykisk helse og rus går av med pensjon 2022 og ingen av de stillingene vil bli erstattet. Konsekvensen er et dårligere tilbud for en sårbar gruppe, samt at flere av oppgavene skal håndteres av enhetsleder. Dette vil medføre mindre ressurs til utvikling og ledelse. Fortsatt drives tjenester for barn og unge på prosjektmidler. Helsesykepleier i skolehelsetjenesten, fysioterapeuter i skolen og lostjenesten. Målet er å implementere dette i vanlig drift, men det er vanskelig med dagens økonomiske ramme som er tildelt familiehelse. I 2021 fikk legene nye avtaler som fastleger og på legevakt som samlet utgjør en økning på kr 1.700'. Total nedbemanning i enheten familiehelse i 2022 blir ca 1 årsverk og prosjektstillinger på til sammen kr 2.200'.

Ambisjonsnivå

Ambisjoner for enheten familiehelse følger folkehelseoversiktsdokumentet som viser behov for satsing på barn og unges psykiske helse og overvekt. Vi må også følge opp barnevernsreformen.

- Trygge foreldre – trygge barn. Fortsatt satse på familien. Forebygging og bedre samhandling med barnevern og habiliteringstjenesten.
- Flyktningehelsetjenesten satt i system.
- Psykisk helse for voksne. Bli mer treffsikre på brukergruppa, tilbudet og behandling. Bruke tilbakemeldingsverktøy aktivt og jobbe mer forebyggende mot rus.
- Øke kompetanse og satsing på vold i nære relasjoner og selvmordsforebygging.
- En robust legetjeneste med kvalifiserte fastleger og leger under spesialisering til ALIS. Bemanning av hjelpepersonell etter norm (1.2 per lege)
- Bygge opp helseberedskapen og sette Psykososialt kriseteam mer i system.

5.8 Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten omfatter hjemmesykepleie, hjemmehjelp og dagaktivitetstilbud for hjemmeboende. Enheten er organisert med enhetsleder og avdelingsledere og har ca. 60 årsverk.

Hjemmesykepleien

Hjemmesykepleien er delt i 2 soner; sone Bjugn og sone Brekstad. Sonene er lik i størrelse med ca. 25 årsverk i hver sone. Man skal gjennom å yte hjemmesykepleie ivareta brukernes behov for pleie- og omsorgstjenester på en faglig forsvarlig og omsorgsfull måte. Det er stort fokus på mestring til brukerne slik at de kan bli mest mulige selvhjulpne og bo hjemme lengst mulig. Mange pasienter skrives ut fra spesialisthelsetjenesten og rett til hjemmet, ofte med komplekse sykdomstilstander, og det utøves avansert behandling i hjemmet når behovet tilsier dette.

Med en helsetjeneste som er preget av så stor kompleksitet er det viktig å ha riktig og nok kompetanse. I enheten har vi kreftsykepleier, videreutdanning i geriatri, diabetessykepleier og mange som har gjennomført demensomsorgens ABC og velferdsteknologiens ABC. Det er flere som har startet videreutdanninger som er planlagt fullført i løpet av 2022.

Mange sykepleiere har gjennomført kurs i SKUV-metodikk, som er en systematisk klinisk undersøkelse- og vurdering av pasienter.

Hjemmehjelp

Hjemmehjelp har samme oppdeling i soner; Bjugn og Brekstad, med totalt ca. 4 årsverk.

Hjemmehjelp er ofte den første tjenesten brukerne får, og hjemmehjelperne har en veldig viktig rolle i å observere brukerne og rapportere eventuelle endringer de ser. I tjenesten ytes praktiske oppgaver som rengjøring av bolig.

Dagaktivitetstilbud

Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med kognitiv svikt er en lovpålagt tjeneste. Tilbudet skal aktivisere og stimulere, gi gode opplevelser og meningsfulle hverdager. De nærmeste pårørende kan samtidig bli avlastet for omsorgsoppgaver på dagtid og bidra til at familie og ektefelle i lengre tid kan klare å stå i krevende omsorgsoppgaver.

Dagaktivitetstilbudet er lokalisert i Sentrumsveien i Bjugn. Dagaktivitetstilbudet er åpent 4 dager i uka hvor brukere som har fått vedtak på tilbudet deltar. Mange aktiviteter skjer på basen, men det er også turer og aktiviteter rundt i hele kommunen. Det er stort fokus på ernæring, og måltidene er en viktig del av tilbudet. Ansatte ved dagaktivitetstilbudet disponerer 2 biler som er 9-setere, disse brukes til å hente brukerne, kjøre dem hjem og dra på turer.

Hukommelsesteamet

Det er mange henvendelser til hukommelsesteamet. Lite ressurser gjør at det her har vært ventetid i 2021. Vi har som mål i 2022 å få ned ventetiden, slik at brukere og pårørende raskt blir kontaktet av teamet etter at henvendelsen er mottatt.

Det skal i 2022 arbeides med en kampanje i regi av Nasjonalforeningen for folkehelsen. Den er rettet mot ansatte i privat og offentlig servicenæring for at de ansatte på best mulig måte skal kunne yte god service til personer med demens. Dette er et ledd i Ørland kommune sitt mål om å være et demensvennlig samfunn. Parallelt med dette skal vi også få på plass ordningen aktivitetsvenn. Ordningen har som mål å gi personer med demens gode opplevelser i hverdagen. Dette er et samarbeid mellom enheten og frivilligsentralen.

Utfordringsbilde

Utfordringsbilde i hjemmetjenesten er å rekruttere riktig og nok kompetanse. Det har i 2021 vært vanskelig å få kvalifiserte søkere til utlyste stillinger. Dette vil det fortsatt jobbes med i 2022. I rekrutteringsarbeidet har vi stort fokus på heltidskultur, og lyser ut etter 100 % faste stillinger. Hele stillinger gir en bedre kontinuitet og kvalitet i tjenesten.

Dagaktivitetstilbudet vil i 2022 delfinansieres av tidligere fondsavsetninger til dette formålet. Fra 2023 må tilbudet i sin helhet innarbeides i budsjettet.

5.9 Oppfølgingstjenesten

Oppfølgingstjenesten består av to miljøavdelinger for voksne, to avlastningsboliger for barn og unge, samt Stranda aktivitetssenter. Det er en kompleks og sammensatt enhet med ulike brukergrupper som omfatter både barn, unge og voksne med ulike utfordringer. Oppfølgingstjenesten omfatter miljøarbeid; praktisk bistand, opplæring og veiledning med fokus på egenmestring. Målet er at hver enkelt skal få leve et godt liv i tråd med egne forutsetninger, ønsker og behov.

Enheten er organisert med enhetsleder, avdelingsledere og fagkoordinator. Det er ca. 120 ansatte fordelt på over 70 årsverk. Tjenesten krever størst bemanning på aften og helg, noe som fører til at det er flere deltidsstillinger. Stabilitet og kontinuitet i relasjoner mellom brukere og ansatte er vesentlig. Heltidskultur og bedre utnyttelse av turnuser vil være et viktig mål for organisering videre, spesielt med tanke på kvalitet på tjenestene og forutsigbarhet for enheten. Der vi ser på muligheter for samhandling mellom avdelingene og andre enheter.

Ressurskrevende helse- og omsorgstjenester

Det er en økning av tjenester og vedtak i samtlige avdelinger. Dette medfører økt ressursbehov og endring i organiseringen av tjenestene. Det ytes særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere som krever heldøgns omsorg. Det må legges til rette for gode og faglig forsvarlige tjenester. Sett opp mot brukernes behov for tjenester og de oppgavene som skal løses, er det behov for økt kompetanse ved samtlige avdelinger. Kompetansekartlegging og kompetanseheving blir en viktig del av dette.

Dagaktivitetstilbud

Dagaktivitetstilbud skal bidra til at brukerne opplever en aktiv og meningsfull tilværelse i fellesskap med andre. Stranda aktivitetssenter har tilrettelagte aktiviteter som er rettet inn mot brukernes interesser og funksjonsnivå, med fokus på mestring. For at brukerne skal ha mulighet til en aktiv samfunnsdeltakelse, vil det være et behov for tilpasset transportmiddel.

Boligmasse

Det er flere eldre brukere med endret funksjonsbehov. Det må legges til rette for en god alderdom og god livskvalitet for den enkelte. Boligmassen for brukergruppen er til dels dårlig og lite tilpasset. Flere har behov for et fellesskap og nærhet til helsepersonell på grunn av omfattende bistandsbehov.

Det er tidligere avsatt midler til bygging av avlastningsbolig for barn og unge i Bjugn, da dagens bolig har store mangler. Det har vært en økning av avlastningstjenester for barn og unge de siste årene. Med bakgrunn i dagens standard med flere avvik tilknyttet bygningene og økte tjenester er det nødvendig å snarlig se på fremtidige tiltak og muligheter for avlastningsbolig for barn og unge. En samorganisering av avdelingene vil være et fremtidig mål. Det vil gi en økt kvalitet på tjenesten gjennom et større fagmiljø, harmonisering og mer tilpasset tilbud. Det vil også være besparende gjennom effektivisering og felles bemanning.

Tjenesteutvikling

Oppfølgingstjenesten ble en helt ny enhet etter sammenslåingen i 2020 og har jobbet mye med å samkjøre tjenestene. Dette for at brukerne skal oppleve tilnærmet lik tjeneste uavhengig av hvor de bor, og at ansatte har like retningslinjer og felles kultur. Målet er å styrke enhetens fokus på kvalitet, utvikling og fag. Viktige faktorer i dette er gode kompetanse- og bemanningsplaner, implementering av systemisk etisk refleksjon og felles internkontroll, samt bruker- og pårørendemedvirkning. I forbindelse med kvalitetsarbeid deltar vi på pasientsikkerhetsnettverket "Snakk om forbedring».

Oppfølgingstjenesten har fokus på egenmestring, ernæring og aktivitet som påvirker kvalitet gjennom forebygging. Dette gjennom ernæringsprosjekt med andelsjordbruk og faste aktiviteter. Vi er nå med i tre prosjekter og forskning tilknyttet ernæring for brukergruppen. Alle prosjektene ses i sammenheng med utgangspunkt i brukermedvirkning og selvbestemmelse. Vi har egen ressursgruppe for ernæring som er sammensatt med ansatte fra alle avdelinger, avdelingsledere, fagkoordinator, fastlege og tannpleier. Flere ansatte på tvers av avdelinger ved oppfølgingstjenesten deltar også i kurset Mitt livs ABC. Formålet er å styrke kompetansen i tjenestene til personer med utviklingshemming.

Utfordringsbildet

Utfordringsbildet i oppfølgingstjenesten er preget av flere endringer i tjenesten og økning av vedtak. Det kreves en omorganisering av enkelte tjenester og utbedring av boliger blir en viktig del. Det er knyttet stor usikkerhet til finansering av ressurskrevende tjenester og ressursbruk i forbindelse med nye vedtak.

5.10 Sykehjem og Heldøgnsomsorg

Enheden sykehjem og heldøgns omsorg er den største enheten i helse og familie med over 90 årsverk.

Ørland sykehjem ble sertifisert som Livsgledehem i 2016, og ble re-sertifisert for femte gang våren 2021. Sykehjemmet har erfart at dette har vært bra for kvaliteten på helse og omsorgstjenestene, arbeidsmiljøet, og omdømme. Bjugn Helsesenter ble sertifisert som Livsgledehem våren 2021, og denne prosessen er gjennomført som fag- og arbeidsmiljøutvikling. Helsesenteret har allerede erfart bedre kvalitet på helse og omsorgstjenestene.

Ørland sykehjem og Bjugn Helsesenter har innført systematisk etisk refleksjon på de fleste avdelingene, og har blant annet brukt denne metoden ved innføring av livsglede, samt ved implementering av prosjekter inn i ordinær drift.

Ørland sykehjem har i flere år hatt pårørendeforening, og har god erfaring med dette. Det vil i løpet av 2021 bli etablert pårørendeforening ved Bjugn Helsesenter..

Sykehjem og heldøgns omsorg har ansvar for eldre som bor i bolig med heldøgns omsorg, eller sykehjem. Her ligger også alle støttefunksjoner knyttet til drift, slik som kjøkken, renhold og vaskeri.

Korttidsavdeling

Korttidsavdelingene i Ørland kommune ble slått sammen i 2020, og dette tilbudet ble lagt til Ørland medisinske senter på Brekstad. Korttidsavdelingen har 16 sengeplasser, fordelt på avlastning, rehabilitering, kartleggingsopphold, medisinsk behandling etter sykehusopphold, en seng for rus og psykisk helse, to palliative senger og en kommunal forsterket seng for observasjon.

Ut ifra sammenlikningsbare kommuner anses det at 16 korttids plasser er nok for en kommune på størrelsen som Ørland, men vi har for lite langtids plasser og plasser til avlastningsopphold.

Kompetanse: Avdelingen har spesialkompetanse innenfor enkelte felt, men mangler spesialsykepleierkompetanse innenfor rehabilitering, psykisk helse, diabetes, KOLS, hjertesvikt og avansert klinisk sykepleie.

Langtidsavdelinger og heldøgns bemannet omsorgsbolig

Langtidsavdelingene og heldøgns bemannet omsorgsbolig er nå samlet på Bjugn helsesenter.

Langtidsavdeling (Indigo) på Ørland sykehjem, med 20 plasser, ble i februar-21, flyttet til avdeling Dr. Sauers vei 10 ved Bjugn helsesenter. Dr. Sauers vei 10 har kun 17 plasser, og det ble derfor lagt ned tre langtids plasser i forbindelse med flyttingen.

På Bjugn helsesenter er det også en langtidsavdeling, skjermet avdeling (Dr. Sauers vei 24) med 16 plasser, samt en heldøgns bemannet omsorgsbolig (Dr. Sauers vei 20-22) med 20 plasser.

Plassene ved Dr. Sauers vei 18-22 var tidligere fordelt over to etasjer, men er nå i samme etasje.

Dette betyr at Dr. Sauers vei 18 med 7 plasser ikke er i bruk. Hvor mange langtids plasser/avlastnings plasser er avhengig av hvordan hjemmesykepleien blir organisert.

Kompetanse: Avdelingen har behov for flere sykepleiere/vernepleiere/helsefagarbeidere. Det er også behov for spesialkompetanse innenfor aldring og eldreomsorg, psykisk helse og demens.

Aktivitetstilbud

Aktivitetssenheten innenfor sykehjem og heldøgnsomsorg; I dag er det aktivitetsstuer på både Bjugn helsesenter og Ørland sykehjem. I et fireårsperspektiv kan Aktivitetsstua på Brekstad legges ned, mens Aktivitetsstua ved Bjugn helsesenter opprettholdes og gjøres om til et dagsenter for både beboere fra avdelingene på helsesenteret, samt hjemmeboende. Dersom det opprettholdes omsorgsboliger på Brekstad, vil disse beboerne kunne ha behov for dagaktivitetstilbud i nærmiljøet.

Institusjonskjøkken

Det er institusjonskjøkken både i Bjugn og på Brekstad. I løpet av første halvdel av 2021 ble alle langtidsavdelingene samlet på Bjugn helsesenter. Det kan derfor være naturlig å ha et hovedkjøkken, og at dette legges til Bjugn helsesenter. I og med at korttidsavdelingen, sengeposten Fosen DMS og dialyseavdelingen blir på Ørland medisinske senter kan det være naturlig at å ha et institusjonskjøkken i tilknytning til disse avdelingene.

Vaskeri

Det er to vaskeri i Ørland kommune, ett på Ørland sykehjem og ett på Bjugn helsesenter. Begge vaskeriene har gammel maskinpark, og ingen av disse har kapasitet til å serve begge institusjonene.

Administrasjonen ønsker derfor å undersøke muligheten for å kjøpe vaskeritjenesten av en ekstern tilbyder. Sak vil bli lagt fram til behandling i kommunestyret jf. kommunestyrets budsjettvedtak for 2020.

Renhold

Renholdsarealet har blitt betraktelig større etter at administrasjon innenfor helse og familie ble samlet ved Ørland medisinske senter på Brekstad, samt at St. Olavs Hospital har etablert en dialyseavdeling. Dette gir et større behov for å øke opp renholds ressursen på Brekstad. I og med at langtidsavdelingen Indigo ble flyttet fra Ørland sykehjem til Bjugn helsesenter første halvdel 2021, har renholdsarealet også økt på Bjugn helsesenter, og derfor behov for å øke opp renholds ressursen.

5.11 Fosen Helse IKS/Fosen Distriktsmedisinske Senter

Fosen helse IKS er et interkommunalt selskap som eies av Indre Fosen, Ørland og Åfjord kommuner. Fosen helse IKS utvikler og drifter de tjenester som eierkommunene eller helseforetaket foretrekker å yte gjennom selskapet. Dette er tjenester som er krevende for små kommuner å ivareta alene. Mange av slike tjenester krever spesialisert kompetanse. Her har vi tjenestene innenfor miljørettet helsevern, kommunepsykolog, rask psykisk helsehjelp, sengepost med kommunale akutte døgnplasser, spesialistpoliklinikk, dialyseavdeling for Fosen, legevakt, følge- og beredskapstjeneste jordmor.

Fosen Helse IKS har [Strategi og handlingsplan 2020-2024](#). Planen blir viktig for oss å integrere i arbeidet med kommunedelplan. Dette for å få helhet og sammenheng i pasientenes tjenester.

5.12 Konklusjon

Kommunen må legge til rette for å skape gode og bærekraftige løsninger slik at den enkelte innbygger mestrer eget liv og opplever god livskvalitet.

Harmonisering av tjenestetilbudet har pågått i 2020 og 2021 for å tilby likeverdige tjenester til innbyggerne uavhengig av hvor de bor i kommunen.

Ambisjonen i økonomiplanperioden 2022-2025 er å legge til rette for et tjenestetilbud i henhold til lovgivningen, samt nasjonale og regionale føringer som er innenfor økonomiske vedtatte rammes. Arbeidet med kommunedelplan for helse og familie som skal ferdigstilles i 2022 blir et viktig arbeid for å få en felles retning for årene framover.

I budsjettet for 2022 er det lagt til grunn en videreføring av de økonomiske rammene fra 2021budsjettet. På grunn av økninger på områder innenfor helseberedskap og legevakt, så er det nødvendig med reduksjoner og tilpasninger på andre områder som er gjort rede for under enheten for familiehelse.

Vi vil fortsatt søke om tilskuddsmidler for å opprettholde og utvikle tjenestene. Vi har budsjettet med tilskudd vi vil få i 2022 og lagt inn som forutsetning at vi får tilført statlige overføringer til å håndtere vaksiner og økt beredskap som følge av covid-19 første halvår 2022.

Mulighetene for tilpasninger av oppgaver for ansatte i helse og familie er gode, men det kan innebære endring av oppgaver og arbeidstid. Vi har behov for flere ressurser på helg og i turnus, og vi har behov for å beholde kompetansen.

6 Oppvekst og utdanning

6.1 Overordnede mål og ambisjoner

	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan		
	2020	2021	budsjett	Budsjett	2023	2024	2025
Administrasjon/fagstab	49 350	50 053	52 938	53 796	53 796	53 796	53 796
Grunnskoler	98 679	103 344	102 824	108 409	108 409	108 409	108 409
Kommunale barnehager	43 822	47 633	47 633	52 515	52 515	52 515	52 515
Kvalifiseringsenheten	6	1 865	1 865	2 449	2 449	2 449	2 449
PPT	5 841	4 941	4 941	5 010	5 010	5 010	5 010
Barnevern	28 792	29 675	32 176	36 728	36 728	36 728	36 728
Demografikostnader					208	-1 473	-4 067
Oppvekst og utdanning	226 490	237 511	242 377	258 907	259 115	257 434	254 840

Fagområdet oppvekst og utdanning skal sørge for at alle barn og unge møter en barnehage og skole som setter barnet og eleven i sentrum, og som bidrar til utvikling og personlig vekst for den enkelte i fellesskap med andre.

Samfunnsoppdraget er todelt. Vi skal bidra til dannelse og utdanning av hvert enkelt barn og legge til rette for positiv tilhørighet i det lokale oppvekstmiljøet. Inkludering, likeverd, mangfold, glede og mestringstro er grunnleggende prinsipper som skal fremme forankring og vekstmuligheter uavhengig av forutsetninger. Tidlig innsats med tilpasset hjelp og opplæring i fellesskapet gjelder uavhengig av alder og utfordring.

Fagområdet er nokså lovregulert og kommunen som barnehage- og skoleeier har ansvaret for å sikre at alle barn og unge får et opplæringstilbud i tråd med de føringer sentrale myndigheter til enhver tid vedtar. Lokalt må kommunen disponere sine ressurser og bruke det handlingsrommet man har til nettopp å sikre disse lovpålagte tjenestene. I tillegg har kommunen egne ambisjoner med tanke på å gi våre barn og unge best mulig opplærings- og oppvekstvilkår i tråd med kommunale satsinger og målsettinger. Arbeidet som pågår med å utvikle kommuneplanens samfunnsdel med tilhørende kommunedelplaner for de største tjenesteområdene, helse og oppvekst blir våre lokale styringsdokumenter. Disse vil vise hvordan vi i Ørland kommune i kommende år skal løse oppdraget fra sentrale myndigheter, samt vise retning i forhold til hvilke lokale satsinger som skal prioriteres og hvordan de skal løses.

Vår ambisjon er å sikre best mulig kompetanse og kvalitet i alle ledd i tjenesten. Det er avgjørende for at vi skal kunne innfri i forhold til mandatet som er gitt.

6.2 Sentrale lovverk og forskrifter

- [Lov om barnehage](#)
- [Lov om grunnskole](#)
- [Rammeplan for barnehage](#)
- [Læreplanverket for skole](#) □ [Lov om introduksjonsordningen](#) □ [Lov om barnevernstjenester.](#) □ [Forvaltningsloven.](#)

- [Arbeidsmiljøloven](#)

6.2.1 Faglig utvikling

Implementering av Kunnskapsløftet av 2020

I grunnskolen og for videregående opplæring fortsetter innføringen av Kunnskapsløftet av 2020, LK20. Dette er den såkalte *fagfornyelsen* som startet med Ludvigsen-utvalgets utredning om hva elevene vil ha behov for å lære i skolen i et perspektiv på 20 til 30 år. Et samfunn i endring krever også en skole som fornyer seg.

De nye læreplanene innføres trinnvis over en periode på tre år og vi er nå midt i dette løpet:

Skoleåret 2020–21 tar 1.–9. trinn og Vg1 i bruk nye læreplaner.

Skoleåret 2021–22 tar 10. trinn og Vg2 i bruk nye læreplaner.

Skoleåret 2022–23 tar Vg3 i bruk nye læreplaner.

Det er innholdet i fagene som er nytt. Skolen skal med noen få unntak tilby de samme fagene som i dag. Unntakene gjelder på yrkesfag, der noen av utdanningsprogrammene er nye og noen slås sammen.

Læreplanene er en forskrift, vedtatt av Stortinget, og hjemlet i Opplæringsloven.

Overordnet del av læreplanverket utdypet verdigrunnlaget i opplæringslovens formålsparagraf og de overordnede prinsippene for grunnopplæringen. Overordnet del beskriver hvilke verdier og prinsipper grunnopplæring skal bygge på og gir retning for opplæringen i fag, og alle fag bidrar til å realisere opplæringens brede formål. Hele læreplanverket er grunnlaget for opplæringen, og de ulike delene henger tett sammen og må brukes sammen.

Det å legge til rette for økt elevengasjement i forhold til egen læring og styrke eleven i å anvende og overføre ferdigheter og kunnskap til nye områder gjør til at man opererer med et nytt og utvidet kompetansebegrep i LK20. *Dybdelæring* og *det å lære å lære* er essensielle begreper i den nye læreplanen. Gjennom elevaktive metoder og temabasert opplæring hvor elevene i større grad er aktive aktører i egen læreprosess skal man utvikle kompetanser for fremtiden. Dette fordrer et relativt nytt syn i forhold til hvordan planlegge, gjennomføre og evaluere opplæringen, noe som igjen stiller nye krav til sektoren og dets skoler, pedagoger og ledelse. Utøvelse av sektorens *profesjonsfelleskap* har derfor også fått en sentral plass i det nye læreplanen.

Læreplanverket har tre tverrfaglige temaer: *demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring*.

Dette er ikke egne fag, men samfunnsaktuelle temaer som inngår i læreplanene der de er en sentral del av kompetansen i faget.

Læreplanene for fag beskriver fagenes innhold og mål. Læreplanene har fått ny struktur som omhandler fagets relevans og sentrale verdier, kjerneelementer, tverrfaglige tema og grunnleggende ferdigheter. Læreplanene har fremdeles kompetansemål. De grunnleggende ferdighetene er videreført, men ansvaret for dem er mer tydeliggjort.

Forventninger til skoleeier

Skoleeier har et overordnet ansvar for at elevene får opplæring som er i tråd med læreplanverket. Skoleeier og skoleleder har sammen ansvar for at skolen har nødvendig kompetanse, og skal sørge for kompetanseutvikling i tråd med det fagfornyelsen krever. Skoleeier skal stille nødvendige

ressurser til disposisjon, og sørge for rammebetingelser som gir skolene mulighet til å sette seg inn i og ta læreplanverket i bruk på en god måte.

Skoleeier har ansvar for å støtte, utvikle og styrke profesjonsfelleskapene i og på tvers av skoler. Et profesjonsfelleskap preget av aktiv deltakelse, delingskultur, vilje til endring og kontinuerlig utvikling av praksis har stor betydning for å lykkes med innføringen av nytt læreplanverk. Samarbeid med de tillitsvalgte og medvirkning fra elevene har også stor betydning.

Lokal organisering av utvikling av LK-20

I Ørland kommune ble det opprettet en ressursgruppe med representanter fra hver skole som fikk i oppdrag å lede innføringen av LK-20. Kommunen valgte å følge en kompetansepakke utviklet av Utdanningsdirektoratet og arbeid med modulene ble gjennomført.

Fra høsten 2021 gikk dette arbeidet over i en ny fase og det ble opprettet faste lærende nettverk mellom skolene. Lærende nettverk er en utviklingsstrategi som skal skape forståelse av en gitt tematikk. Samtidig skal metoden bidra til å løse utfordringer der enhetene har for svak praksis innenfor området det arbeides med. Metoden skal styrke sammenhengen mellom det enkelte temas betydning og praktiske handlinger. Intensjonen med lærende nettverk er å bygge relasjoner og samarbeid mellom de som er involvert. Målet er å skape arenaer for kollektive refleksjoner som gjør det mulig for deltakere fra ulike steder å se seg selv i lys av andre, og utveksle erfaringer mellom andre skoler som redskap for nyskapende vurderingsarbeid

Barneskolene jobber sammen om temaet lesing og skriving i alle fag. Med utgangspunkt i hvordan sikre en opplæring som fremmer lærelyst og mestring, blir elevmedvirkning og gode vurderingsformer sentralt i dette arbeidet. Det å utvikle en felles ramme for lese- og skriveopplæringen i kommunen er en ambisjon.

Ungdomsskolene og kvalifiseringsenheten jobber sammen om temaet vurderingspraksis for lærelyst og læring. Fra 1.august 2020 trådte viktige endringer i vurderingsforskriften i kraft. Endringene gir føringer for vurderingsarbeidet i fagene. Dette danner utgangspunktet for arbeidet i nettverket og målet er å utvikle en felles vurderingspraksis som skaper lærelyst og fremmer læring, samt sikrer god innsikt og forståelse for fagplanenes kompetansemål i tråd med nytt og gjeldende lovverk.

Nettverksarbeidene ledes av styringsgrupper satt sammen av ledere og ressurspersoner fra de ulike skolene.

Det har også vært fagdager i regi av Fosen-samarbeidet og Dekom-satsingen for skolene i Fosenregionen. Tema på fagdagene inneværende år har vært læreplanforståelse i lys av LK-20.

Innføring av det nye læreplanverket er skolenes fremste satsingsområde for planperioden og vil pågå over flere år.

LK-20 og læremidler

I forbindelse med innføring av forrige læreplan fikk kommunene støtte til innkjøp av nye læreverker. Denne støtten fikk kommunene over flere år.

Kommunene får ikke særlig mye støtte til innkjøp til Fagfornyelsen. Ørland kommune fikk i underkant av 500 000,- til innkjøp av bøker og digitale hjelpemidler i 2020, og tilskudd i 2021 til innkjøp av læremidler var kr. 190 335,- pluss kr. 84 000,- til digitale læremidler. Det er ukjent om det gis tilskudd for 2022.

Det ble i løpet av skoleåret 2020-2021 gjennomført en kartlegging blant pedagogene om hvilke læreverker det skulle satses på. To av de store forlagenes digitale løsninger ble valgt. Det ble kjøpt lisenser for utprøving skoleåret 2021-2022 og det vil bli foretatt evalueringer før nye innkjøp gjøres. Det satses i stor grad på digitale læreverker da dette er fremtidsrettet, gir fleksible løsninger og komplimenterer bredde i forhold til tilfang av lærestoffet.

Uavhengig av valg av digitale læreverker, må skolene også ha tilgang til et visst omfang av fysiske lærebøker og det må kjøpes inn ulike utvalg. Forlagene er fortsatt i utvikling av læreverker og det må brukes noe tid på å sikre seg de beste på markedet. Det vil uansett være kostnader knyttet opp mot innkjøp av læreverker og det er lite rom for innkjøp i forhold til budsjettet for 2022.

For å følge den digitale utviklingen og de krav som stilles til en kunnskapsorganisasjon må oppvekstsektoren være rustet og utstyrt med tilstrekkelig IKT-kompetanse og IKT-utstyr. Dette er også en forutsetning for å kunne gjennomføre ambisjonen til digitaliseringsstrategien for Fosen kommunene.

Det satses på kompetanseheving blant ansatte innen IKT og det er laget en plan som inneholder en minstestandard i forhold til IKT-utstyr. Standardplanen legger opp til følgende nivå:

I barnehagen skal det være et sett med nettbrett som dekker en barnegruppe.

Elever fra 1. til 5.trinn disponerer en IPAD hver, og elever fra 6. til 10.trinn har en pc hver. Dette betyr at det årlig må gjøres innkjøp av digitalt utstyr i størrelsesorden på minimum kr. 2 millioner for å sikre en fast rullering. Da er ikke utstyr til ansatte og innkjøp av andre digitale verktøy tatt med. Dette vil være årlige kostnader som må finansieres. Hvis ikke vil våre barn og unge i Ørland kommune sakke akterut i forhold til den digitale opplæringen og utviklingen som storsamfunnet legger opp til, samt opplæring i tråd med LK-20 ikke vil innfris etter hensikten.

For 2022 er det satt av kr. 700 000,- i investeringsbudsjettet til nødvendig rullering av IKT-utstyr for barnehagene og skolene. Det betyr at oppvekst har en differanse på kr. 1 300 000,- som må finansieres fra driftsbudsjettet for å realisere rullering av standardplanen for IKT-utstyr.

I hele planperioden må det tas høyde for bruk av økte ressurser i forhold til innføring og implementering av fagfornyelsen, samt i forhold til innkjøp av fysiske læreverker og digitale læremidler.

Det har blitt foretatt en harmonisering av IKT-utstyr mellom enhetene i de to gamle kommunene i løpet av 2020 og 2021. Standarden er nå nokså lik mellom enhetene på området.

Utvikling av rammeplan for barnehage

01.01.21 fikk barnehagen et nytt regelverk for barnehagemiljøet, [Kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø](#). Det nye kapittelet i Lov om barnehager skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag.

Alle ansatte har en plikt til å følge med på hvordan alle barna i barnehagen har det. De skal gripe inn hvis barn utsettes for krenkelser. Dette kan være for eksempel være utestengning fra lek, plaging, mobbing, vold eller diskriminering. Barnehagen må ha gode rutiner for å følge med, og være til stede for barna. Det ble i 2021 utarbeidet og iverksatt kommunale prosedyrer for barnehagens håndtering av saker knyttet til denne lovendringen.

Tilsyn av kommunens ansvar som barnehagemyndighet

Mai 2021 ble det gjennomført tilsyn fra Statsforvalteren i Trøndelag med tema *Kommunens ansvar som barnehagemyndighet via opplysningsplikt til barnevernet*. Formålet med tilsynet var å undersøke om Ørland kommune som barnehagemyndighet påser at regelverket om meldeplikten til

barnevernet etterleves av barnehageeier. Dette gjelder både kommunal og private barnehageeiere. Rapport fra gjennomført tilsyn vil bli presentert for barnehageeier når endelig rapport foreligger.

6.2.2 Digital plan

Ressursgruppen som ble etablert i forhold til utvikling av digital kompetanse i oppvekstsektoren videreføres. Gruppens mandat er å videreutvikle den digitale planen for oppvekst og iverksette denne i hele oppvekstsektoren. Den digitale planen omfatter hele opplæringsløpet fra barnehage til endt 10-årig grunnskole. Gruppen består av en ressursperson fra hver enhet. Gruppen skal være sektorens ambassadører på området, følge med i den digitale utviklingen for området, arrangere nettverkskurs og bistå med opplæring av medarbeidere på egen enhet. Erfaringer tilsier at ved å ha ressursgrupper som ivaretar sentrale utviklingsområder vil man i tillegg til å delegerer ansvar også bruke medarbeideres interesse og kunnskapsområder til beste for hele sektoren.

6.2.3 Regionalt samarbeid

Oppvekstsektoren på Fosen er preget av gode strukturer og en sterk samarbeidskultur. Dette henger sammen med en lang tradisjon for interkommunalt samarbeid i sektoren, samtidig som kommunene erfarer at gjennom det regionale samarbeidet bygges kapasitet for å drive god kvalitetsutvikling av barnehager og skoler til barna og elevenes beste. Hovedfokus i kvalitetsutviklingen i sektoren er å styrke de profesjonelle læringsfellesskapene ute i hver enkelt enhet med mål om å skape trygge og stimulerende læringsmiljø for både barn og voksne.

De statlige ordningene for kvalitets- og kompetanseutvikling, både for barnehage og skole; Rekom; *regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen* og Dekom; *desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skole* forvaltes og drives i dette regionale samarbeidet.

Dekom er forankret i [Meld. St.21 \(2016–2017\) Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen](#). I denne ordningen skal skoleeiere selv definere, prioritere og gjennomføre tiltak for kompetanseutvikling med utgangspunkt i nasjonale mål og i samarbeid med universiteter og høyskoler. Midlene som følger ordningen, skal brukes til tiltak som bidrar til at kommunene kan oppnå sektormålene for grunnopplæringen. Fokusområde er inkluderende læringsmiljø, styrking av grunnleggende ferdigheter og faglig kompetanse.

Rekom er forankret i nasjonal strategi for [«Kompetanse for fremtidens barnehage. 2018 – 2022](#), og skal bidra til at barnehagene utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling samt være en støtte til implementering av ny rammeplan. Den regionale ordningen skal styrke og stimulere til langsiktig samarbeid med og gi synergieffekter mellom barnehager, barnehageeiere og utdanningsinstitusjoner som tilbyr barnehagelærerutdanning. Rekom er derfor et viktig tiltak for etterutdanning av ansatte i barnehagene og for utvikling av barnehagelærerutdanningene.

Kommunene i Fosen-regionen samarbeider om en utviklingsveileder i 100% stilling. OFO; *oppvekst Fosen* er oppdragsgiver for utviklingsveilederen. Stillings hovedoppgaver er å koordinere regional innsats med utgangspunkt i statlige føringer og regionale prioriteringer, deriblant Dekom og Rekom. Dette innebærer regionale etterutdanningstiltak, lederutvikling, prosjekter av ulikt omfang og nettverksbygging.

6.3 Barnehage, skole og SFO

Barnehagene og skolene bestreber seg på å gi best mulig kvalitet i tjenesten ut fra de økonomiske rammene som foreligger. Rammene er stramme og gir lite handlingsrom utover det strengt lovpålagte. Barnehagene og skolene balanserer i forhold til krav til bemannings- og lærenorm. Det er liten mulighet for å gjennomføre opplæring i mindre grupper selv om det i ulike sammenhenger vil være den beste faglige løsningen. Formålstjenlige delingstimer i ulike fag lar seg i mindre grad gjennomføre, noe som utfordrer et faglig fundert syn og begrenser mulighet for å sikre tett oppfølging av den enkelte elev. Det er også lite ressurser til leie av vikarer i forhold til korttidsfravær. Dette utfordrer i hverdagen og skaper uforutsigbarhet både for barna i barnehagen, elevene skolen, ansatte og ledere. Enhetene er flinke til å disponere de ressurser de har til rådighet og tilpasse bemanningen ut fra behovet, noe som krever fleksibilitet av alle i organisasjonen og kontinuerlig omorganisering av driften.

Bemannings- og pedagognorm

Stortinget har vedtatt et minimumskrav til grunnbemanning, *bemanningsnorm* og pedagognorm for ordinære barnehager. Normen stiller krav om at barnehagene har en grunnbemanning som tilsvarer minimum 1 voksen per 3 barn under 3 år, og 1 voksen per 6 barn over 3 år. Pedagognormen regulerer antall pedagoger med 1 pedagog per 7 barn på småbarn, og 14 på storbarn.

Lærenorm

Stortinget har vedtatt et krav i henhold til pedagogtetthet per skole. Den tilsier at det maksimalt skal være 15 elever for hver lærer på 1.–4. trinn, og fra 5.–10. trinn blir tallet 20 elever per lærer. Normen viser til minimumsgrensen for lærertetthet på hovedtrinnene, det vil si 1.- 4. trinn sett under ett, 5. 7. trinn sett under ett, og 8. - 10. trinn sett under ett. Organisering av opplæringen er det imidlertid opp til skolene å avgjøre. Det betyr at det for eksempel på 1.- 4. trinn kan være flere enn 16 elever i timene noen ganger, og færre elever andre ganger.

Oversikt over lærerårsverk over norm skoleåret 2020-2021

Skole	1-4.trinn	5-7.trinn	8-10.trinn
Botngård B	0,6	0,4	
Botngård U			1,5
Brekstad	1,4	1,1	
Opphaug	1,1	1,0	
Vallersund	0,1	0,4	
Ørland U			1,1

Skolene balanserer i forhold til lærenormen og det er ingen marginer å gå på i forhold til lovkravet. For 2022 vil situasjonen være tilsvarende.

Temaplaner

Det vil utarbeides ulike temaplaner som del av kommuneplanarbeidet. Noen av disse vil fordre særskilte økonomiske rammebetingelser for å kunne la seg gjennomføre og derfor nevnes særlig plan for ekskursjoner og måltid i denne anledning.

Det er en målsetting å utarbeide en felles ekskursjonsplan for oppvekstsektoren slik at våre barn og elever får oppleve det mangfoldet av natur, kultur og historiske arenaer som kommunen har å by på uavhengig av hvor i kommunen barnehagen og skolen ligger.

Det er også en målsetting å utarbeide en plan for måltid i barnehage og skole. Det er per i dag ulike tilbud ut fra gamle ordninger. Måltid i barnehage og skole baserer seg på foreldrebetaling og midler fra driftsrammen. Ny plan vil vise til en kostnadsberegning for å kunne realisere et likeverdig tilbud ved alle enhetene.

Skolefritidsordningen

I følge SFOs vedtekter skal SFO-tilbudet være foreldrefinansiert. Det ble foretatt en foreldreundersøkelse i samarbeid med kommunalt foreldreutvalg, KFU høsten 2020 i forhold til behov og åpningstid. Dette for å kunne tilpasse tjenesten og finne riktig kostnadsnivå. Uavhengig av dette gjenstår en delfinansiering for elever som har behov for særskilt tilpasninger. Dette mellomlegget utgjør ca. kr 2 000 000,- og belastes administrasjon for oppvekstområdet.

Det ble innført en nasjonal rammeplan for SFO høsten 2021. Formålet var å sikre et mer likeverdig skolefritidstilbud for alle barn. Rammeplanen legger til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter, i tillegg til å gi barna omsorg og tilsyn. Arbeidet med rammeplan for skolefritidsordningen bygger på [Stortingsmelding nr. 6 Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO.](#)

I Hurdalsplattformen går det frem at regjeringen ønsker å styrke etter- og videreutdanningstilbudet for ansatte i skolefritidsordningen for å heve kvaliteten på tilbudet. Kompetansetiltakene må ses i sammenheng med innføringen av rammeplanen for SFO. Ambisjonen om å inngå samarbeid med frivillige lag og organisasjoner for å finne nye tilbud i SFOtiden er noe forsinket pga. Covid-19. Det samme gjelder samarbeidet med kommunalt foreldreutvalg, KFU på området.

Kunnskapsorganisasjon

Oppvekstsektoren er en kunnskapsorganisasjon og kompetanseheving er viktig for stadig å tilegne seg nye ferdigheter og kunnskaper, samt sikre rekruttering og holde på utviklingsorienterte fagfolk i sektoren. Best mulig kvalitet i tjenesten er vesentlig, og det må sikres ressurser til kompetanseheving i løpet av planperioden. Det vil være behov for å etablere flere ressurs- og nettverksgrupper i lokal regi for å videreføre utviklingsarbeid innen satsingsområder.

Det statlige videreutdanningstilbudet *Kompetanse for kvalitet* videreføres, og videreutdanning innen spesialpedagogikk og i praktiske og estetiske fag nevnes i fremlagt statsbudsjett og i Hurdalsplattformen som noe av satsingene.

Det formidles også i statsbudsjettet en ambisjon om å opprette flere videreutdanningsplasser for barnehagelærere for å fremme kvaliteten og kompetansen i barnehagene. Man vil i tillegg se på ulike karriereveier for lærere.

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet å løyve økte midler til oppbygging av kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Enhetene

Bekkfaret, Borgen og Futura barnehage fremstår som nye og moderne enheter.

Det vil samtidig være behov for mindre utbedringer og endringer for å tilpasse dagens behov.

Bekkfaret har behov for et overbygg på baksiden for plassering av vogner og solskjerming på den øvre siden av bygget, de to øverste inngangene.

Borgen barnehage har takstein på det gamle bygget fra 1991 som bør byttes ut, samt behov for justeringer ved pauserom og arbeidsrom.

Ved Futura barnehage er det behov for bedre løsninger i forhold til solskjerming da det blir nokså varmt inne i sommerhalvåret. Utvendig solskjerming på fasadevinduer ville gitt mer tilfredsstillende løsninger. I dag foreligger det kun innvendig persiennner med snorer. Dette er også uheldig i forhold

til sikkerhetsrisiko for barna. Utelekeplassen på baksiden ønskes oppdelt med permanent gjerde med to porter i, dette for å skape bedre rammer for barnas leik slik at det kan være færre barn som oppholder seg på samme areal. På grunn av endret søkelys på matservering i barnehagen er det behov for å gjøre om et av grupperommene til kjølerom.

Solkysten avd. Sandnes er samlokalisert med Vallersund oppvekstsenter. Her er et potensiale i forhold til samhandling som vil styrke både barnehagen og skolen. Solkysten avd. Lysøysund er av eldre format og vil ha behov for oppgradering.

Lyngrabben barnehage ble erstattet av Kosmos barnehage våren 2021. Kosmos fremstår som en tidsriktig og moderne barnehage med fasiliteter som tilfredsstiller morgendagens krav til barnehagedrift og det er gode lokaler for ansatte å utføre sine oppgaver i. Kosmos er en 6avdelingsbarnehage og startet driften med fire avdelinger. Barnehagen har hatt stor tilgang på søkere og har åpnet en avdeling ekstra høsten 2021.

De fleste skolene har oppgraderte bygg og undervisningslokaler tilpasset dagens krav og standard. Brekstad barneskole ble tatt i bruk høsten 2018. Deler av Ørland ungdomsskole er ombygd og Vallersund oppvekstsenter fremstår som forholdsvis ny etter 10 års drift. Botngård ungdomsskole ble tatt i bruk høsten 2020. Opphaug skole som har 100-årsjubileum er en godt vedlikeholdt skole og fungerer hensiktsmessig i forhold til dagens krav. Ved Opphaug skole er det behov for nytt linoleumsbelegg på formingsrom.

Det vil derimot være behov for betydelig oppgradering av Botngård barneskole. Dette er kommunens største skole og den er lite tilpasset standard og krav i henhold til dagens opplæring. Det vil være behov for å gjøre noe fysiske endringer ved Ørland ungdomsskole med tanke på universell utforming og for å tilpasse forholdene til elever med særskilte behov. Det er foretatt kartlegging av behov og forslag til løsning er skissert av avdeling for eiendom, som også vil lede prosessen. Utbedringen må være ferdigstilt innen høsten 2022.

Det er ledig kapasitet i alle de kommunale barnehagene, mens to av de private barnehagene er fulle. Alle skolene har ledig kapasitet.

6.3.1 Skoleskyss

Det foreligger en nye avtale mellom AtB og leverandørene i forhold til skoleskyss. På nåværende tidspunkt har vi ikke fullt ut oversikt over de økonomiske konsekvensene av avtalen og det er noe usikkerhet knyttet til kommunens egenandel for 2022.

Det antas i sin helhet en økning i kostnad i forhold til skoleskyss for 2022. Dette skyldes hovedsakelig økning i elever med rett til skyss og at flere elever har fått vedtak i henhold til farlig skolevei. Det er også økte kostnader i forbindelse med svømmekjøring da alle nå bruker bassenget i Bjugn.

6.3.2 Samhandling helse og oppvekst

Oppvekst og helse er i en kontinuerlig samhandlingsprosess i forhold til barn og unge med store og vedvarende hjelpebehov. Systemisk praksis og helhetlig forståelse av barnets beste ligger til grunn for samhandlingen og til grunn for de tverrfaglige løsningene. Barnet og foresatte skal være del av samarbeidet, valg av tiltak og løsningen. Barnas hjelpetiltak fattes i vedtak ut fra hjemmehørende lovgivning.

6.3.3 Private barnehager

Kommunen har fire private barnehager som ivaretar et godt barnehagetilbud til omtrent en tredjedel av kommunens barn i førskolealder. De mottar driftstilskudd fra kommunen basert på kommunale

barnehagers regnskap fra 2 år før tildelingsåret i hht [«Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager.»](#) Likeverdig behandling er et grunnleggende prinsipp i tildeling av driftstilskudd. Kommunen som barnehagemyndighet har ansvar for å følge med at alle barnehager i kommunen driver tilfredsstillende pedagogisk virksomhet i samsvar med lov og forskrift. Da er det viktig med system for god dialog med de ulike barnehageeierne slik at vi sikrer god kvalitet på alle barnehager i kommunen.

6.4 Kvalifiseringsenheten

Det ble vedtatt anmodning om bosetting av 19 flykninger for 2021. Det er til nå bosatt 5 personer. Det ventes ytterligere 5 personer innen utgangen av november 2021.

På grunn av utfordringer med å skaffe egnede boliger til presentasjonene som kommunen har fått har vi måttet avslå en familie på 5 medlemmer denne høsten. Det er lite egnede boliger ledig på det kommunale markedet og noe av årsaken til dette er at presentasjonene har endret seg fra enslige eller små familier, til å omfatte større og mer sammensatte familier. Det viser seg også noe utfordrende å skaffe bolig på det private markedet ut fra behovene de nye familiene har.

Vi ser et behov for en kommunal boligsosial plan som ivaretar det samfunnsansvaret kommunen tar på seg i forhold til bosetting av flytninger.

Det ble vedtatt bosetting av 25 mindreårige fra Moria-leiren for 2021. Ørland kommune er ikke forespurt om bosetting fra Moria-leiren.

Erfaringsmessig så ser vi at de fleste av de som bosettes for tiden har større utfordringer enn tidligere og dermed større behov for tettere oppfølging både av våre bo- og miljøveiledere og gjennom oppfølging innen helsetjenesten og oppvekst. De kommer fra svært annerledes samfunnsforhold og har liten eller ingen skolebakgrunn. Det er økt behov for norskopplæring for at elevene skal kunne komme opp på et hensiktsmessig nivå. Kommunen har per i dag et 2-årig grunnskoleløp og på bakgrunn av det lave utdanningsnivået ser vi at dette er utfordrende.

Vi ser også at om de til tross for lave norskerferdigheter klarer seg gjennom skolegangen, strever når de skal komme seg inn på lærlingemarkedet eller ut i yrkeslivet pga. for lave språklige ferdigheter. De blir da stående uten noe tilbud etter endt skolegang. Et behovsprøvd tredje år kan være en måte å sikre bedre kompetanse for det videre læringsløpet.

Ansvar for norsk opplæring er delt mellom kommunen og fylkeskommunen. For elever som er omfattet av integreringsloven og går i videregående skole er norskopplæring fylket sitt ansvar. Voksne som er over 25 år med lovlig opphold og fullført grunnskole, kan ha rett til videregående opplæring. Det kan ikke stilles krav om bestemt norskerferdigheter for inntak til opplæring. For å klare et slikt løp så har elevene et behov for å få styrket sine norskerferdigheter underveis i det videregående løpet. En økt norsk kompetanse vil også være avgjørende for at de skal kunne stå i et lærlingeløp etter endt skolegang.

Forskning viser at formell kompetanse og gode språkerferdigheter er faktorer som er avgjørende for en stabil tilknytning til arbeidslivet for innvandrere.

Samfunnsøkonomisk er det viktig at man bygger en grunnmur med kompetanse og gode språkerferdigheter som gjør våre innvandrere rustet for å lykkes innenfor det norske arbeidslivet. Samarbeidet mellom kommunen og fylkeskommunen, her kvalifiseringsenheten og Fosen videregående, vil være viktigere enn noen gang for å finne gode løsninger som fremmer formålet om å sikre best mulig kvalifikasjoner for våre nye borgere.

Det er viktig at barna blir så raskt som mulig integrert og får delta på flest mulige arenaer sammen med andre barn.

Det vil brukes midler fra disposisjonsfondet for å sikre trygge rammer gjennom oppfølging og opplæring i barnehage, skole og SFO inkludert spes.ped.hjelp i barnehage, redusert foreldrebetaling i barnehage og SFO Det er satt av kr. 1 500 000, - fra disposisjonsfondet, Flyktningefond til dette.

Foreldreveiledning har blitt obligatorisk, jf. Lov om integrering fra 2021, og målsettingen er å bruke kommunens ICDP-veiledere. Finansieringen vil dekkes av driftsfondet med kr. 30 000,-

Det foregår et tverrfaglig utredningsarbeid i forhold til bosetting av flyktninger i kommunen. Dette skal gi et kunnskapsgrunnlag for videreutvikling av området og for å sikre våre nye innbyggere best mulige vilkår.

6.5 PP-tjenesten

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis skal i løpet av planperioden iverksettes, og reformen vil få stor betydning i forhold til hvordan vi sikrer tilstrekkelig og riktig kompetanse, innretter opplæringen og bygger laget rundt våre barn og unge. Reformen vil føre til endringer og påvirke praksis for barnehagene og skolene, samt spissing av PP-tjenestens rolle.

[Stortingsmelding "Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen" \(2017\)](#) og [Stortingsmelding Tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage og skole \(2019\)](#) ligger til grunn og er førende for kompetanseløftet. Herav ligger føringer om et nasjonalt kompetanseløft for det spesialpedagogiske feltet som skal iverksettes for å styrke kommunenes kompetanse for å kunne ivareta barn og unges behov for særskilt tilrettelegging, og sikre inkludering og tiltak i fellesskapet. Barnets stemme og medvirkning i hele opplæringstilbudet er et førende og viktig prinsipp.

Et frempek i forhold til ny opplæringslov som er under arbeid understreker også dette. Målet er at alle barn og unge uavhengig av forutsetninger skal få tilpasset opplæring i fellesskapet. Andelen spesialundervisning skal ned og begrepet vil etter hvert falle bort.

En målsetting i arbeidet med å spisse PP-tjenestens rolle blir å fokusere faginstansens kompetanse mer direkte inn mot enhetenes kjernevirksomhet. PP-tjenestens rolle innrettes i hovedsak på systemnivå og PP-tjenesten skal bistå barnehagene og skolene i å ivareta tilpasset opplæring og et inkluderende miljø for alle. PP-tjenesten skal bistå enhetene i deres arbeid med å fremme forebygging og tidlig innsats for å minske behovet for spesialpedagogisk hjelp og opplæring. PPTjenesten skal også bistå enhetene i arbeidet med å styrke læringsmiljøarbeidet, både i et forebyggende perspektiv og på saks- og individnivå. I tillegg skal PP-tjenesten jobbe på individnivå i forhold til utredninger og sakkyndige vurderinger.

PP-tjenesten er i planperioden inne i et generasjonsskifte. Det ble tilsatt ny enhetsleder ved PPTjenesten fra 01.08.21. og flere nye medarbeidere er nå på plass.

Det ble tilsatt en logoped i 50% i 2021. Stillingen ble lagt under PP-tjenestens ansvarsområde. Kommunen skal også tilby logopedhjelp til voksne som følge av skader og sykdom, jf. HELFO sine retningslinjer. Denne tjenesten kjøpes av privat aktør.

Innføring av Kompetanseløftet er også forankret i Fosen-nettverket og Dekom og Rekom-satsingene. Lederne i PP-tjenesten vil være sentrale i innføringen av reformen og det er opprettet et nettverk mellom PP-tjenestene på Fosen for å sikre god samhandling mellom kompetansegruppene.

6.6 Barnevern

Barnevernsreformen, heretter kalt oppvekstreformen inntreer fra 01.01.22.

I oppvekstreformens intensjon ligger det klare forventninger til at kommunen skal ta større ansvar det forebyggende arbeidet rundt barn og unge for å sikre tiltak på et tidligst mulig tidspunkt og lavest mulig nivå. Dette for å unngå inngripende tiltak som kan virke uheldig i barn og unges liv.

Hovedmålsettingen er tidlig innsats og større kommunalt ansvar for det forebyggende arbeidet for å gi våre barn og unge så gode oppvekstvilkår som mulig. Løsningene skal fortrinnsvis finnes i nære relasjoner og i nærmiljøet. Tiltakene skal settes inn i samråd med barnet og de berørte rundt barnet.

Oppvekstreformen er et tverrfaglig løft og ulike områder av kommunens ulike tjenestetilbud rustes for oppdraget. En strategisk plan for kommunens forebyggende arbeid er under utforming. Planen er tverrfaglig og legger føringer for alle hjelpeinstansene som utgjør laget rundt barnet. Planen omhandler strukturer, kompetanse og samhandling, samt har en handlingsdel på ulike nivå.

Barnevernet får endret noe av sine oppgaver fra 2022. Oppgavene kan deles inn i tre hovedområder:

1. Mottak av meldinger og gjennomføring av undersøkelser ved bekymring for barns omsorgssituasjon.
2. Igangsette og følge opp barn med hjelpetiltak i hjemmet.
3. Oppfølging og tilsyn av barn med tiltak utenfor hjemmet (fosterhjem, institusjon og ettervern).

Barnevernet skal drive med kjernebarnevern og med det menes saker med høy alvorlighetsgrad, kompleksitet og risiko for alvorlig omsorgssvikt. Det avdekkes mer vold og rusproblematikk enn for bare noen år tilbake. Disse sakene krever stor innsats, tverrfaglighet og at det jobbes over lengre tid for å oppnå ønsket endring. Behovet for å ha egne veiledere i barneverntjenesten er stort. Barneverntjenesten vil ha større søkelys på familie og nettverk som ressurser. Det tilbys familieråd til alle familier hvor det kan bedre situasjonen. Aktivering av familie og nettverk tidlig, kan bidra positivt og blant annet hindre behov for plassering.

Det gis også økte oppgaver til det kommunale barnevernet. Dette er innenfor fosterhjemsveiledning og rekruttering og godkjenning av fosterhjem i slekt og nettverk. Kommunene får også ansvar for å bygge kompetanse på hjelpetiltaket PMTO, (Parent Management Training – Oregonmodellen) som staten tidligere har vært tilbydere av. Dette er fra 2023.

Finansieringsordningen endres med innføring av reformen, og kommunens kostnader øker når barnevernet må benytte seg av omfattende tiltak som fosterhjem og institusjonsplasseringer. Staten gir overføringer til kommunene ut fra en fordelingsnøkkel basert på demografi og ikke i forhold til antall barnevernssaker og plasseringer.

Det er behov for å sikre tjenestenivået både i barneverntjenesten og i kommunenes øvrige forebyggende arbeid. Antallet barn som trenger oppfølging av barnevernet endres ikke i overgangsperioden. Dette vil skje gradvis og over tid. Rammeoverføringen tilsier at det vil være utfordrende å sikre dobbelt. Dette vil utfordre både barneverntjenesten og kommunenes øvrige forebyggende apparat i hele planperioden.

Det er ikke avsatt midler til å dekke økte utgifter til plasseringer i fosterhjem og institusjoner. Plasseringer vil forekomme også inn i fremtiden.

For budsjett 2022 videreføres dagens nivå i henhold til plasseringer. Dvs. at en økning i plasseringer vil bli en betydelig utgiftspost som man ikke har tatt høyde for i budsjettet.

6.7 Kommunalt forebyggende team (KFT)

Et målrettet tverrfaglig samarbeid mellom oppvekst, helse, barnevern, NAV, videregående skole og politi er avgjørende for å kunne forebygge og sikre tett oppfølging av kommunens barn og unge. Det er etablert et kommunalt forebyggende team i Ørland kommune som jobber på strategisk nivå, med en egen arbeidsgruppe som jobber saksbetenget og aksjonsrettet på området. Arbeidsgruppen vil initiere tiltak og være en pådriver i ulike prosesser og prosjekter. Samarbeid med frivilligheten er også avgjørende for å skape gode fritidstilbud og styrke oppvekstmiljøet i kommunen.

Strukturer, samhandling og kompetanse er vesentlige begreper i arbeidet, og en av hovedoppgavene til KFT har vært å utforme en strategisk plan for kommunens forebyggende arbeide. I tillegg utformes både prosedyrer og felles retningslinjer for forebyggings- og oppfølgingsarbeidet.

Det er vedtatt at kommunen skal ha en SLT-koordinator og det opprettes et politiråd hvor kommunens forebyggende arbeid også løftes opp. KFT og politirådet vil ha felles ambisjoner og mål og det vil være tett samhandling mellom disse instansene for å sikre felles fokus og fremdrift.

Samhandlingsmodellen BTI ble rullet ut i oppvekstsektoren i 2021. BTI er et verktøy som vil kreve vedlikehold og videreutvikling. Det er viktig at det settes av ressurser til å drive arbeidet videre også etter innføringen er gjennomført.

Kompetansehevingstiltaket «Snakke med barn» prøves ut høsten 2021 på to av skolene i kommunen. Målet er at alle barnehagene og skolene skal ha gjennomført opplæringen i løpet av våren 2022.

6.8 Utredning av barnehage- og skolestruktur

Ørland kommune har vedtatt å utrede barnehage- og skolestrukturen med mål om å utarbeide et kunnskaps- og beslutningsgrunnlag for å utvikle en fremtidsrettet og bærekraftig oppvekstsektor, en oppvekstsektor som er tilpasset de økonomiske rammene og som er organisert på en måte som forbedrer tjenestekvalitet i barnehager og skoler.

Utredningsarbeidet er en del av arbeidet med kommunens samfunnsdel og utvikling av kommunedelplanen for oppvekst.

Det ble vedtatt at det skulle være en ekstern aktør som skulle foreta utredningen. Tilbudskonkurransen utført og av 4 tilbydere ble KS-Konsulent valgt til å ta oppgaven. Oppdraget startet høsten 2021 og skal være ferdigstilt i mai 2022.

Utredningen skal skissere tiltak for en barnehage- og skolestruktur som tar opp i seg forventet folketallsvekst og bosettingsmønster. I strukturutredningen for skole inngår forslag til endrede skolekretsgrenser, herunder konsekvenser for skoleskys. Forslag til ny struktur skal beskrive økonomiske konsekvenser på kort og lang sikt. Utredningen skal videre belyse sammenhengen mellom skolestørrelse, faglig kvalitet og kostnadseffektivitet.

Ørland kommune ønsker en bred involvering innenfor barn og unge, ledere, ansatte, fagorganisasjonene, kommunalt foreldreutvalg og ev. andre interessegrupper. Muligheter for sambruk av bygningsmassen er også ønsket belyst.

Hovedutvalget for oppvekst vil holdes orientert under hele prosessen.

Utredningen skal munne ut i tre forslag som presenteres i prioritert rekkefølge der faglige, økonomiske og samfunnsmessige konsekvenser vurderes. Det er opprettet en prosjektgruppe bestående av representanter fra oppvekst, eiendom, økonomi, fagorganisasjonene, helse ved folkehelsekoordinator og kontaktperson for ungdomsrådet. Kommunedirektørens ledergruppe er representert ved kommunalsjef for oppvekst og utdanning. Tanken bak prosjektgruppen er å ha et tverrfaglig blikk på oppdraget samtidig som det vil være nødvendig med bistand fra både eiendom og økonomisiden med tanke på å hente ut data og ulike dokumenter. Prosjektgruppen vil være med i oppstartsmøtet og ellers etter behov. KS-K har tre rådgivere til disposisjon i oppdraget og fordeler ressurser internt etter behov. KS-K har en ramme på 250 timer.

6.9 Satsinger og ambisjoner i planperioden

- Utarbeide kommunedelplan for oppvekstsektoren
- Fullføre utredning av barnehage- og skolestrukturen
- Videreutvikle rammeplan for barnehagene
- Innføring av LK-20
- Innkjøp av læremidler i forbindelse med LK-20
- Sikre årlig rullering av plan for standardutstyr innen digitale verktøy
- Styrking av det tverrfaglige forebyggende arbeidet og innføring av strategisk plan for kommunens forebyggende arbeid i tråd med innføring av oppvekstreformen
- Gradvis innføring av Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Legge til rette for kontinuerlig kompetanse- og kunnskapsoppdatering av medarbeidere
- Legge til rette for nettverks- og utviklingsgrupper i sektoren i forhold til ulike satsinger

6.10 Sammendrag

Det er et stort og omfattende samfunnsmandat som skal ivaretas. Ansvaret blir stadig større og oppgavene flere. Kompetanse og kvalitet i alle ledd i tjenesten er avgjørende for at man skal lykkes med oppdraget, og vi har kompetente og dyktige medarbeidere i hele tjenesteområdet som utfører en viktig og faglig god jobb hver dag.

Det foregår spennende prosjekter og utviklingsarbeid på ulike områder og nivå i tråd med de føringer som foreligger. Innføring av LK-20 og utvikling av rammeplanen for barnehage er i prosess, og det gjøres et godt utviklingsarbeid på området. Satsingene i Dekom og Rekom støtter opp om dette arbeidet.

Barne- og elevtallet legges i hovedsak til grunn for den enkelte enhets tildelte ramme. Dette forteller at vi er på lovkravets minimum. Det vil si at vi er innenfor bemannings- og lærenorm, men har ellers lite handlingsrom i forhold til drift, utviklingsarbeid, kompetanseheving og anskaffelse av nødvendig utstyr. Kvaliteten i tjenesten utfordres når faglige vurderinger må vike for økonomiske stramme betingelser. En budsjettamme som akkurat sikrer normkravet, vil ikke ha stort handlingsrom til å gjennomføre hensiktsmessige og faglig funderte valg utover å sikre normen.

Oppvekstreformen og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis fordrer styrking av det tverrfaglige arbeidet med satsing på kompetanseheving, hensiktsmessige strukturer, og konstruktiv samhandling. Dette for å sikre laget rundt barnet og den unge. Forebygging og tidlig innsats vil gjelde i alle ledd i organisasjonen og man må se helhet og sammenheng i kommunens samlede satsinger og tilbud.

Det er laget en tverrfaglig rigg for realisering av oppvekstreformen. Samtidig fører oppvekstreformen til endringer i finansieringen som vil utfordre. Ved bruk av fosterhjem og institusjonsplasser vil kommunen belastes for en større andel fra 2022. Det er ikke lagt inn i budsjettet en eventuell økning av plasseringer. Forebyggende tiltak skal gradvis økes i de kommunale basistjenestene, og ressurser må fordeles i henhold til dette mellom helse, oppvekst og barnevern. Dette vil særlig utfordre i forhold til barnevernets rammer og behov i planperioden, men også for kommunens øvrige forebyggende tiltakskjede som skal rustes opp.

Vi har flere flotte barnehage- og skolebygg som er i god stand og tilfredsstillende morgendagens krav. Solkysten avd. Lysøysund og Botngård barneskole tilfredsstillende ikke dagens fysiske krav i henhold til drift. Det bør derfor i planperioden foretas kartlegginger og prioriteringer ved disse enhetene.

7 Samfunnsutvikling og tekniske tjenester

			Revidert		Økonomiplan		
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett			
	2020	2021	2021	2022	2023	2024	2025
Administrasjon/ledelse	2 165	695	695	1 594	1 594	1 594	1 594
Næring	11 125	11 111	11 711	9 775	9 775	9 775	9 775
Plan	3 822	4 432	8 681	5 054	5 054	5 054	5 054
Vann	-1 978	-11 703	-11 704	-15 735	-15 735	-15 735	-15 735
Avløp			-4 737	-6 198	-6 198	-6 198	-6 198
Fosen Brann og Redning			7 934	8 788	8 788	8 788	8 788
Kommunalteknikk	20 352	11 916	8 820	11 468	11 468	11 468	11 468
Eiendom *1	77 261	33 528	32 116	37 047	32 297	30 297	27 297
	112 747	49 979	53 516	51 793	47 043	45 043	42 043

*1 Eiendom er redusert ut i fra vedtaket og det forutsettes at reduksjonen er reduserte driftskostnader i forbindelse med eiendomssalg.

7.1 Overordnede mål og ambisjoner

Tjenesteområde næring, arbeid og kultur har vært organisert med enhetene næring, blå næring og landbruk. NAV-kontoret, Roret KF og Ørland kirkelige fellesråd har også hatt sin organisatoriske tilhørighet her.

Fra 01.01.2022 vil enhetene næring, blå næring og landbruk bli en del av tjenesteområde samfunnsutvikling og tekniske tjenester. Ørland kirkelige fellesråd får sin organisatoriske tilhørighet i økonomi og finans. NAV-kontoret og Roret KF får fra samme tidspunkt kommunedirektøren som kommunens kontaktpunkt.

Tjenesteområde har stort fokus på næringsarbeid/-utvikling og attraktivitet for bo- og blilyst. Formålet er å bidra til bærekraftig utvikling og gode lokalsamfunn i mulighetenes kommune gjennom kunnskap, dialog og profesjonalitet. Vi skal påvirke og prioritere oppgaver som gir merverdi for næringsliv og innbyggernes folkehelse.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester har hatt en meget travel periode med investeringer og planarbeid før og etter sammenslåingen. Det vil være et stort fokus i 2022 å samordne og videreutvikle den kunnskap og kompetanse som ligger hos ansatte i dag. Et tettere samarbeid mellom plan, byggesak, tekniske tjenester og næringsutvikling gir også en rekke nye muligheter for å styrke samfunnsutviklingen.

Alle ansatte har fått større arbeidsmiljø og nye kollegaer. Alle systemer og data koordineres og kvalitetssjekkes. Merkantile funksjoner som fakturering og kontraktskriving er samlet for felles bruk av alle enhetene. Med denne samlingen av tjenester ønsker en ikke bare å gjøre disse spesifikke oppgavene, men også samtidig ha en god oversikt på tvers av enhetene slik at de kan gjennomføre kvalitetssjekk av data og databaser.

I 2022 foreslår kommunedirektøren å redusere driftsrammene til næringsutvikling med kr 2.000'. For næring betyr det følgende for 2022:

- Kommunens tar et større ansvar for de oppgaver de er pålagt i medlemskap i kanallag. Tilskudd disponert av landbruk til fordeling blant bønder på reduseres med 500'. Dette kompenseres delvis innfor budsjett til kommunalteknikk med 300' for å kunne ta ansvar for kommunal andel i forskjellige kanallag.

- Egen stilling for Forsvarskoordinator leggs ned for å spare 350', ansvar overføres til eksisterende stilling innen næring
- Kostnader til administrering av Ørland lufthavn reduseres med kr 100', ansvar overføres eksisterende stilling innen næring
- Kostnader til utvikling av bolig- og næringsareal belastes tomtetekniske kostnader:
  - Kostnader til salg av boligtomter/investering innenfor næring på antatt kr 250' belastes tomtesalg
  - Kostnader til utvikling av Skipsleia Næringspark/investering innenfor næring belastes med kr 300'
  - Kostnader til utvikling av Valsneset og til daglig leder Kopparn Utvikling AS kr 300' ○ Kostnader til utvikling av Myran Park, Brekstadbukta, Ulsetmyran, Brekstad vestre belastes med kr 400'

7.2 Administrasjon

Består av felles ressurser og ledelse knyttet til alle ansvarsområdene. Er i årets budsjett justert for å ta hensyn til at ledelsesfunksjoner ikke kan belastes selvkostområder.

7.3 Plan

Ørland kommune er i en periode med mange og store oppgaver knyttet til arealplanlegging, dette gjelder både kommunale planoppgaver som kommuneplan og områdeplaner men også mange private aktører som har igangsatt reguleringsplanprosesser for eiendommene sine. I 2022 forventes det spesielt stor planaktivitet knyttet til blå sektor og andre større næringsaktører i kommunen. Kommunen jobber intensivt med kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel må settes i gang. Kommuneplanprosessen er svært viktig for utvikling i den nye kommunen med tanke på samfunnsutvikling, spesielt bosetting og næringsutvikling. I samfunnsdel skal kommunen peke på retningen den ønsker å utvikle seg i, i kommuneplanens arealdel legges de arealmessige rammene både for kommunen og privat næringsliv.

De siste årene har enheten hatt betydelig fravær i form av lang- og korttidspermisjoner. På grunn av rekrutteringsutfordringer i fagfeltene til plan og forvaltning kan ikke disse permisjonene dekkes inn med vikarer eller prosjektstillinger. Samtidig ser man at forløpet er relativt stor. Dette i kombinasjon med de nevnte store planoppgavene gjør at enheten bør styrkes på plan-side.

Spredd avløp prosjektet, som omhandler kartlegging, tilsyn og utbedring private avløpsanlegg er den andre store oppgaven som enheten jobber med. Prosjektet vil foregå frem til 2033 og vil kreve ca. to årsverk. Prosjektet har nå kommet inn i en ny fase, hvor det er kommunen som nå må komme i gang med tilsyn og saksbehandling i henhold til tiltaksplanen som ble vedtatt i 2021. Overføring til Nordre Fosen vannområdet vil bli redusert. For å kunne følge opp dette arbeidet bør enheten styrkes med en stilling.

Innenfor budsjettamme vil det være mulig å forsterke enheten med to stillinger. Dette gjelder en stilling som arealplanlegger, som vil jobbe med kommunale planoppgaver, i tillegg til en miljørådgiver som vil jobbe med prosjekt spredt avløp samt andre miljø-oppgaver. Denne siste stillingen er finansiert gjennom selvkost og gjennom en reduksjon i overføring til Nordre Fosen vannområdet. Innenfor saker der kommunen kan ta gebyr som bygge- og delingssaker, oppmåling og utslippstillatelser til private avløpsanlegg er tendensen at antall saker er økende, men ikke minst at sakene blir mer kompliserte. Dette på grunn av strengere krav i lov og regelverk, og den raske utviklingen i kommunen med et større fokus på fagtema som støy, kulturminner, naturmiljø og landbruk. I 2020 ble det vedtatt en betydelig økning av enkelte gebyr for å nå 100% selvkost på disse

områdene, i 2021 ble prisene holdt på samme nivå som 2020. For å sikre forsvarlig tjenestekvalitet i saksbehandling og tilsyn på disse områdene er det nødvendig at prisene økes med 3,5% for å dekke lønns- og prisstigning.

Ekstra bevilgninger fra 2021 til kommuneplan, digitalisering av arkiv og planlegging av Stjørnfjordbrua er videreført i 2022, i den grad disse ikke ble brukt i 2021. Dette ble satt av på fond og midlene til dette vil i 2022 bli hentet fra disse fondene.

Satsingsområder:

- Kommuneplan, samfunnsdel og arealdel
- Digitalisering av arkiv og saksbehandling for å effektivisere saksbehandling □
Kartlegging, tilsyn og saksbehandling av utslippstillatelser for private avløpsanlegg □
Fokus på kvalitativ god byggesaksbehandling innenfor fristene.

7.4 Vann

Samfunnsutviklingen i vårt distrikt har i de senere årene vært preget av høy etableringsaktivitet både innen forsvaret og det private næringsliv. Dette har i sin tur resultert i høy kommunal aktivitet, ikke minst i vannforsyningsammenheng. Man har sett at en god og stabil vannforsyning med høy kvalitet på vannet, har vært en av forutsetningene for at næringsetablering skal finne sted. I årets budsjett og langtidsplan vil man fortsatt ha fokus på å tilrettelegge og utvikle vannforsyningen slik at etablering av nye næringer og utvidelser av eksisterende næringer kan fortsette. Sammen med strømforsyning og fibernett-tilgang, er tilfredsstillende vannforsyning en viktig premisse for at man skal lykkes med dette arbeidet.

For at dette kan skje må vi i 2022 gjennomføre et forprosjekt/detaljprosjekt «nytt vannbehandlingsanlegg». Dagens vannbehandlingsanlegg er fra år 2000. Anlegget har flere ganger de siste årene nådd makskapasiteten, dette vil igjen ha negative begrensning for; «Nyetablering / utvidelse av næringsaktører som krever stort vannforbruk». Forprosjektet har til hensikt å ende opp med planer for nytt vannbehandlingsanlegg klart for anbudsutlysning rundt årsskiftet 2022/2023.

Vårt mål er å sikre alle innbyggere et trygt drikkevann som tilfredsstiller kravene i drikkevannsforskriften, innenfor de gitte økonomiske rammer på en slik måte at ikke kvaliteten forringes. Vi leverer i dag vann til ca. 9 500 innbyggere med fokus på trygt og godt drikkevann, og hvert døgn produserer vannverkene gjennomsnittlig 5,9 millioner liter vann. For å sikre at vannet kommer frem til deg, jobber vi kontinuerlig med vedlikehold av renseanleggene, ledningsnett og pumpestasjonene rundt om i kommunen. Med tilsammen 565 kilometer ledningsnett er dette en omfattende jobb. Dette gjøres blant annet ved bruk av nye teknologier som gir oss bedre oversikt og som igjen fører til mer lønnsom økonomisk drift.

I driftsbudsjettet er det innlagt nødvendige kostnader med å drive vannforsyningen. Fokusområdet er lekkasjesøking på drikkevannsnett og utskifting av gamle rørledninger. Mye av investeringene i årene fremover vil derfor dreie seg om nødvendige fornyelser av ledningsnett og vannbehandlingsanlegg.

Drikkevannsforskriftens krav om farekartlegging og dokumentasjon skal det jobbes videre med, samt vurdere behovet for kommunedelplan vannforsyning.

Satsingsområder:

- Å sikre tilstrekkelig og stabil vannforsyning til kommunens innbyggere og næringsliv.
- Infomøte(r) med entreprenører/næringsliv om fremtidige investeringsprosjekter (anbud som kommer) og større driftsprosjekter. Ønsker her en toveis dialog som gjør det mer forutsigbart, hva som mest sannsynligvis kommer i løpet av året.

7.5 Kommunalteknikk

Innen avløps-området er lekkasjetetting og utskifting av avløpsledninger et prioritert område. Kommunen må tilpasse seg nye klimautfordringer. Avløpsledninger må dimensjoneres opp for å ha kapasitet til økt nedbørsmengde/intensivnedbør. Landbrukskanaler må også oppgraderes og enheten har også ansvar for å bidra til drift av kommunens andel av forskjellige kanallag. Drift og vedlikehold av veier og parkanlegg må også tilpasses de nye klimaforholdene. Budsjett til vinterdrift er justert opp basert på erfaringer med behov de siste årene.

Det er et stort fokus på trafiksikkerhet. Det må jobbes strategisk med å bygge flere gang og sykkelveier for å øke trafiksikkerheten til myke trafikanter. Ørland kommune har en rekke grusveier. Budsjettene har de senere årene vært stramme og standarden på kommunale veier er blitt redusert. Budsjettet vil ikke dekke inn dette etterslepet på drift og vedlikehold som burde vært gjennomført. Det er behov for en utbedring og asfaltering av kommunale veier.

Kommunen har flere kaianlegg. Tilstanden på disse anleggene er slik at de trenger en kraftig oppgradering dersom de i framtiden skal fungerer som forutsatt.

Kommunen har store grøntarealer som skal holdes i regelmessig hevd. Fokuset på grøntanlegg i sentrum samt oppgraderingen som ble utført på badeplassene har gitt mange positive tilbakemeldinger. Å opprettholde dette «løftet» er prioritert fra enheten kommende år.

Avløp er selvkost, mens det resterende beløpet skal dekke drift og vedlikehold av vegger, kaianlegg, parker, lekeareal, utendørs idrettsanlegg og utendørs lys.

Satsingsområder:

- Klimatilpassing i form av overvannshåndtering
- Trafiksikkerhet
- Plan for avløpsanlegg

7.6 Fosen brann og redningstjeneste

Er tidligere budsjettert inn under kommunalteknikk og kostnadsøkninger her har medført lavere budsjett for kommunalteknikk sine øvrige ansvar. Fosen brann og redningstjeneste har budsjettert med et bidrag fra Ørland kommune på ca 9,2 mil i 2022. Budsjettøkningen på 8,9% fra 2020 til 2021 ble diskutert i egen sak PS 154 /2020. Forslag til budsjettøkningen fra 2021 til 2022 er 7,7%. I budsjettforslag til Ørland kommune er det lagt til grunn en økning i budsjett for Fosen brann og redningstjeneste på 3%.

7.7 Eiendomsutvikling

Eiendomsutvikling har ansvar for prosjekter og utviklingsarbeid i tett samarbeid med øvrige enheter i kommunen og har til daglig tett samarbeid med eiendomsavdelingen.

Budsjett til eiendomsutvikling består i alle hovedsak av finansiering av aktiviteter som ikke er relatert til prosjekt (lønnskostnader) og konsulentkostnader som ikke kan belastes på investeringsprosjekt. Det totale budsjettet for eiendomsutvikling er 1,6 mill kroner og er i budsjettoversikten lagt inn

under eiendom. Øvrige kostnader belastes på investeringsprosjektene og det er en forutsetning at det blir planlagt investeringsprosjekter innenfor eiendom for at budsjettet skal gå i balanse.

I 2021 var enheten ansvarlig for utvikling av en eiendomsstrategi. Som en oppfølging av denne er det behov for å arbeide med en boligsosial plan for å sikre rettigheter til bruk og riktig bruk av de kommunale boligene. For å utarbeide den boligsosiale planen er det lagt opp til en økning av budsjetttramme da disse kostnader ikke kan belastes på investeringsprosjekt. I tillegg har enheten fått ansvar for en hovedtillitsvalgt, dette kan ikke belastes investeringsprosjektene og må dekkes av ekstra overføringer.

Vi har fokus på oppfølging av prosjektene, slik at byggene driftes optimalt og at garantier følges opp. Satsingsområder:

- Videre arbeid med strategisk eiendomsforvaltning
- Bidra til at det blir utarbeidet et boligsosialt plan
- Arbeide med en vedlikeholdsstrategi

7.8 Eiendom

Eiendom har ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunes bygninger, samt renhold i bygninger med kommunal virksomhet med unntak av helsebygg. Eiendomsenheten har ikke ansvar for drift i bygg eller arrangement.

Eiendomsenheten har en meget stram økonomi og må prioritere sine aktiviteter streng. Forventinger fra brukere til drift/vedlikehold/service, er høyere enn vi kan innfri. Fokuset er å ha god dialog med brukere og ha slik at brukere er også klar over hva de kan forvente av enheten.

I 2022 er det forutsatt en kostnadsøkning med bakgrunn i økte energikostnader.

Kommunen har mange nye bygg som skoler og barnehager, men det er også mange bygg som etter hvert har meget dårlig teknisk standard. Den henvises til rapport kartlegging av bygningsmassen behandlet i sak KS21/098.

Bemanningen på eiendomsdrift vil være på ca. samme nivå som før, dvs at en i forhold antall m² med bygg er har en ca. 30% underbemanning. Det er kun avsatt midler til høyst nødvendige reparasjoner og ikke til strukturelt vedlikehold. Renhold vil være på samme nivå fra før, det vil fortløpende sees på muligheter for effektivisering og prioritering.

Enheten skal sammen med eiendomsutviklingsenheten jobbe videre med konsekvensene av eiendomsstrategi og gjennomføring av tiltak.

Eiendomsenheten har betydelig inntekter fra fast leie, jamført vedtaket i eiendomsstrategi vil det bli tatt en gjennomgang på prisnivå for utleie av eiendommene for å se på muligheter for å øke inntekter.

2022 vil bli et overgangsår der vi går over til aktiv bruk av eiendomsstrategi vedtatt i sak KS21/098. Slik budsjettet er lagt fram ligger det an til at etterslepet i vedlikehold vil øke med 38 millioner i 2022 til tilsammen 758 MNOK. Avvikling av bygg kan føre til at økningen og totalt etterslepet vil kunne bli noe mindre totalt sett, likevel vil etterslepet på de fleste bygg øke. Det er ikke satt av noen midler til å redusere etterslep av vedlikehold. Det er ikke avsatt noe vesentlige midler til oppgradering av og investering i nye kommunale bygg.

Satsingsområder:

- Tiltak jamfør eiendomsstrategi
- Lage vedlikeholdsplaner
- Arealreduksjon og areal effektivisering

7.9 Næring

Næringsutvikling = arbeid vi gjør i dag for å sikre framtidig verdiskaping i Ørland kommune. Ørland skal i ord og handling være en næringsvennlig kommune. Arbeidsplasser, både offentlige og private, er grunnsteinen i et bærekraftig samfunn. Det er ei god investering at kommunen legger til rette for næringsvekst. En selvforsterkende og god sirkel formes når et robust næringsliv bidrar til at innbyggerne jobber i og støtter nye og eksisterende bedrifter gjennom økt kjøpekraft. Hovedsatsinger for næringsutvikling er forsvarsrelatert næring, blå næring, landbruk, industri, turisme/reiseliv og handel. Det skal legges til rette for samhandling med innovasjon/kunnskapsmiljø.

Forsvarsrelatert næring

Å oppnå synergi mellom forsvar og lokal og regional næringsutvikling er viktig. Kommunen har regulert og opparbeidet areal for forsvarsrelatert næringsutvikling nær Ørland flystasjon. Det må jobbes aktivt videre for økt verdiskaping relatert til aktiviteten på kampflybasen.

Det blir i 2022 svært viktig å fortsette prosessen og arbeidet med å realisere nasjonal flyfaglinje i Trøndelag på Fosen videregående skole med nødvendig infrastruktur og fasiliteter.

Ørland kommune har avtale med Fremtidens Industri om rollen som forsvarskoordinator; en tredelt rolle innenfor områdene vertskap, kommunikasjonsbindeledd og næringsutvikling. Nåværende forsvarskoordinator slutter i 2021. Det foreslås at denne rollen og dens oppgaver løses av administrativ ressurs innenfor næring fra 2022. Ørland kommune har en avtale med Trøndelag fylkeskommune som regulerer dette samarbeidet.

Reiseliv

Reiselivsnæringen er viktig for Ørland på grunn av direkte verdiskaping og fordi den positivt bidrar til å profilere Ørland som en attraktiv bosteds-, arbeids- og næringskommune. Ørland er ifølge tall fra Visit Norway største reiselivskommune i Fosen målt i verdiskaping. Med bedre og mer målrettet arbeid med reiseliv og opplevelser kan Ørland øke verdiskapingen innen næringen i årene som kommer. Reiseliv er viktig for kommunen generelt sett og er spesielt viktig fordi det er ei næring som ansetter unge arbeidstakere og som er med på å integrere innvandrere. Det er et stort potensiale for å utvikle reiseliv med hjelp av flere opplevelsespakker og felles markedsføring i regionen.

Handel

Ørland har et bredt urbant tilbud innen varer og tjenester og har stor betydning som handelssted både for innbyggerne i kommunen, resten av Fosen og nordre deler av Agdenes. Det er viktig at Ørland legger til rette for handelsnæringen da den i tillegg til å være en meget stor sysselsetter bygger opp om bolyst og besøksattraksjon. Handelsnæringen er i endring og kommunen bør tilrettelegge for at lokale aktører ikke bare overlever, men også kapitaliserer på endringene; eksempelvis gjennom formidling av kompetanse på netthandel, sosiale media og andre trender innen handel. Kommunen kan også bidra gjennom sin nye IKON-organisering ved å sørge for at kommunen tiltrekker seg små og store kultur- og idrettsarrangement; besøkende ved slike arrangement er bra for handelsnæringen, dens sysselsetting og kommunens økonomi. Det forventes at det, etter 18 måneder med pandemi og gjenåpning av samfunnet, vil bli en betydelig økning i 2022.

Ørland lufthavn

Det forutsettes at alle utgifter til drift av lufthavna dekkes over statlige/fylkeskommunale tilskudd og inntekter fra avgifter. Flytilbudet mellom Ørland og Oslo er viktig både for reiselivet, for Ørland flystasjons drift, for næringslivet og for den jevne innbygger. Etter nye rutetider fra 29. august, som har gitt et bedre flytilbud, og gjenåpning etter korona 25. september, forventes en økning i passasjertallet fra 2021 til 2022.

Arena for næringsutvikling

Et kontorfellesskap som tar sikte på å samle næringsutviklingsaktører og andre er etablert på Næringsens Hus på Brekstad. Her er det tilgang til møterom, enkeltkontor, kantine og andre fellesfasiliteter. Det å samle flere ressurser innen næringsutvikling på ett sted vil føre til økt samarbeid og knoppskyting både mellom de som har fast tilhold på huset og de som benytter det som pendlerkontor, gründerkontor eller annet.

Salg av boligtomter og næringsareal

Enheten har ansvar for salg av kommunale boligtomter, næringsareal og annet ubebygd kommunalt areal. Det forutsettes at ressurs som brukes til dette formålet belastes de ulike prosjektene.

Strategisk næringsplan

Strategisk næringsplan for Ørland kommune er under arbeid og skal følge samme tidslinje og medvirkningsprosess som kommuneplanens samfunnsdel. Ørland kommune er også med i utarbeidelsen av Strategisk næringsplan for Fosen, og vil mest sannsynlig slutte seg til Strategisk næringsplan for Trøndelag sørvest, lakseregionen i november 2021.

Strategisk næringsplan for Ørland skal gi kommunens næringsutviklingsarbeid retning. Ambisjonen er å danne et godt grunnlag for en bred mobilisering av aktører og gjennomføring av tiltak som bidrar til kommunens og regionens samlede måloppnåelse, og hvor vi klarer å utvikle flere arbeidsplasser og et bredere næringsgrunnlag.

Satsingsområder:

- Tilgjengeliggjøre og utvikle næringsareal på Uthaug, Myran, Brekstadbukta, Ulsetmyran, Brekstad Vestre
- Samarbeide med Kopparn Utvikling om næringsutvikling på Valsneset
- Samarbeide om boligutvikling i hele kommunen
- Ferdigstille Strategisk næringsplan for Ørland kommune
- Planmessig dialog mellom kommune og lokalt næringsliv
- Koordinere kommunal ressurs i møter med næringsaktører
- Synliggjøre etterspurt kompetanse i kommunen – «jobb for to»

7.10 Landbruk

Norsk landbruk er en offentlig styrt næring. Kommunene har ansvar for gjennomføring av landbrukspolitikken gjennom å forvalte økonomiske og juridiske virkemidler. Landbrukskontoret forvalter årlig ca 80 millioner kroner i økonomiske virkemidler til kommunens landbruksbedrifter.

Det oppleves at ansvars- og oppgaveporteføljen til kommunene er økende, med mindre økonomiske rammer. Dette gjør at kommunen har fokus på rasjonelt og strukturert samarbeid mellom enheter. Regionsamarbeidet er viktig for videre kompetansebygging og bygdeutvikling. Landbrukskontoret har fokus på nærings- og bygdeutvikling, bolyst og miljø lokalt og regionalt.

Landbruket i Ørland omfatter 250 sysselsatte og 230 aktive gårdsbruk. Mange gårdsbruk står foran generasjonsskifte. De økonomiske rammene i næringa er marginale og det lokale landbruket opplever sterk konkurranse om arbeidskrafta. Kommunen bør fortsatt ha fokus på blågrønne muligheter og produksjonsmuligheter mellom fiskeri/havbruk/landbruk. Det samme gjelder innenfor reiseliv, mat og kulturlandskap. Nasjonal interesse for historiske, marine, biologiske og kulturlandskapsmessige verdier, for eksempel Utvalgte kulturlandskap (UKL) på Austrått og Tarva, gir muligheter som kommunen og lokalsamfunnet må ha sterkt fokus på i årene framover.

Miljø- og klima vil få enda større fokus i årene framover. Å holde matjorda i god hevd betyr i praksis å opprettholde god dreneringstilstand på jorda. Grøfting og kanalisering er svært dyrt, men absolutt nødvendig. Ørland har i flere år yta kommunalt dreneringstilskudd, og det har utløst stor aktivitet. Landbruk har de siste årene gjennomført en omfattende kartlegging av landbrukskanaler, inkludert eierforhold. Kommunen er medeier i en rekke kanaler, men har tidligere ikke hatt avsatte midler til å følge opp dette ansvaret. De er i årets budsjett avsatt midler inne kommunalteknikk til dette. Drenering er blant de beste klimatiltak en kommune kan gjøre i lokal arealsammenheng og er viktig i ei tid med fokus på økt matproduksjon og matberedskap.

Satsingsområder:

- Planmessig dialog mellom kommune og sysselsatte innen landbruk
- Jobbe strategisk med dreneringstilstand på jorda og sikre at kommunen tar ansvar for sine forpliktelser i kanallag de deltar

7.11 Havbruk

De siste års positiv utvikling innen «Blå sektor» i Ørland kommune fortsetter, med en betydelig omsetningsvekst i 2020.

Innen fiske planlegger og gjennomfører flere bedrifter utvidelser og utbygging av nye produksjonsanlegg. Dette vil gi fiskerne bedre mulighet til leveranse av fangst, og Ørland kommune har nå en økende andel yngre fiskere som satser på fiske som levebrød.

Utviklingen fører til et større press på Ørland kommune for å legge til rette for vekst innen denne sektoren. Dette gjelder særlig utbygging av næringsarealer, infrastruktur (strøm/vann/avløp/vei etc.) og kaier/havneanlegg, noe som er utfordrende i en kommune med pressede økonomiske rammer. Her må det også tas hensyn til at vekst kan gi økte inntekter (havbruksfond, skatteinntekter, salg av arealer, utbygging innen VAR områder etc.).

Ørland hovedflystasjon og Ørland kommune er en stor og viktig offentlig sektor mange andre kommuner kan se langt etter. Det er allikevel avgjørende å legge til rette for utvikling og vekst i privat sektor for å unngå ensidig avhengighet av offentlig sektor.

Nasjonale ambisjoner og siste års utvikling, tilsier at maritime næringer vil være et av de viktigste områdene for Ørland når det gjelder fremtidig næringsutvikling og vekst i sysselsetting i kommunen. Gjennom generasjoner har våre hav og sjøområder vært forvaltet på en bærekraftig måte. På tross av dette har Statsforvalteren og Miljødirektoratet innstilt på å innføre marint vern av store deler av våre sjøarealer. Et marint vern vil medføre klare føringer og begrensninger for kommunens muligheter til selv å kunne avgjøre hvordan utnyttelse, utvikling og vekst i området kan ivaretas. Ørland kommune har derfor krevd at det gjennomføres en konsekvensutredning der alle restriksjoner i våre sjøområder blir tatt med. Dette gjelder også tidligere vernede områder og alle restriksjoner grunnet forsvarets aktivitet i kommunen, for å få en samlet vurdering av fremtidige muligheter for vekst og utvikling. Saken behandles i Klima og Miljødepartementet (2021-2022), og

målet må være å få gjennomslag for at det blir foretatt en konsekvensutredning før et marint vern eventuelt blir vedtatt.

Ørland kommune er et sentralt knutepunkt i Trøndelag og på Norskekysten, med havner som gir store muligheter for utvikling innen havbruk, fiske, industri og transport/logistikk. Innrapportering til SSB (2020) viser at over 1 mill. tonn gods fraktes årlig inn og ut av kaianlegg i Ørland på havneanlegg i Lysøysundet, Valsneset, Bjugnfjorden, Uthaug og Ottersbo. Det bør utarbeides en strategi for hvordan man kan utvikle våre havner som et verktøy til vekst og utvikling. For Ørland kommune gjelder dette særlig for Uthaug havn og Valsneset som eies av kommunen og kommunens utviklingsselskap Kopparn utvikling AS.

Satsingsområder:

- Sikre kommunens muligheter for utvikling innen marin sektor
- Sikre tilgang på vann og energi for videreutvikling av blå næring
- Strategisk arbeid for å sikre tilgang på kaier og annen infrastruktur knyttet til marin sektor

8 Overføringer til NAV, kirke, kultur og andre

			Revidert		Økonomiplan		
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett			
	2020	2021	2021	2022	2023	2024	2025
Administrasjon/ledelse	1 253	0	0	252	252	252	252
Næring							
NAV	12 184	11 200	11 626	11 328	11 328	11 328	11 328
Folkehelse og frivillighet	2 455	0	0		0	0	0
Overføring kirkelig fellesråd/øvrig	6 137	5 925	5 925	5 925	5 925	5 925	5 925
Overføring Roret/kultur/regional	19 106	22 310	24 042	14 739	14 739	14 739	14 739
Kultur og næring	41 135	39 435	41 593	32 244	32 244	32 244	32 244

8.1 NAV

De overordna ambisjonene for NAV-kontoret i perioden 2021-2024 vil være i tråd med langtidsplanen i NAV samt målsettingene i Mål- og disponeringsbrevet og kommunebrevet; flere i arbeid, bedre brukermøter og økt kompetanse. NAV utvikler stadig nye digitale tjenester slik at de som er i stand til det og ønsker det i større grad greier seg selv. Ansatte får brukt ressursene til å hjelpe de som har sammensatte utfordringer og trenger mest bistand. Vi ser at denne gruppen er økende. Utfordringene rundt personlig økonomi er økende. Vi har håndtert en større mengde arbeidssøkere over tid og vi ser at veldig mange nå har kommet tilbake i jobb. Vi ser også at de vi nå sitter igjen med som arbeidssøkere er de samme som var arbeidssøkere før Covid-19, samt de som fikk omfattende bistand til å komme ut i jobb. Det er vanskelig for disse å komme tilbake i jobb og de står nå i fare for å miste rettighetene sine på dagpenger.

Vi har igjen vært heldig og fått prosjektmidler via direktoratet og statsforvalteren og det gir oss anledning til å jobbe tettere med den gruppa som sliter mest økonomisk og som har barn. Prosjektet Familien i Fokus hadde oppstart i januar og vi har gjennom dette prosjektet fått anledning til å bistå flere familier gjennom tett og koordinert innsats og godt sosialt arbeid i NAV. Vi har også i dette prosjektet gjort oss gode erfaringer med et tettere samarbeid med kommunens avdeling for Familie, forebygging, psykisk helse og rus samt Fosen barnevernstjeneste. Vi kommer til å søke prosjektmidler videre her.

Vi håper også å få fortsette prosjektene i kommunal regi knytta til tettere samarbeid med flyktingetjenesten og Arbeidsmuligheter for flyktingene, da vi ser at dette gjør at vi kommer i tidlig og tett dialog med flyktingene noe som fører med seg et tidligere og mer arbeidsrette løp og de kommer raskere i jobb. Dette vil være særdeles viktig for Ørland kommune med tanke på de økte kostnader til økonomisk sosialhjelp det fører med seg dersom flyktingene ikke kommer i arbeid. Det vises til vedlagte søknader til budsjettet og til bruk av avsatt fond med til sammen kr 1.150' til det videre arbeidet med å få flyktinger i arbeid.

8.2 Ørland kirkelige fellesråd

Samarbeidsavtale mellom Ørland kommune og Ørland kirkelige fellesråd skal behandles i kommunestyret 18.11.2021. I samarbeidsavtalen er det lagt til grunn at Ørland kommunes økonomiske ansvar etter Trossamfunnsloven skal ytes som årlige drifts- og investeringstilskudd i kommunes budsjett og økonomiplan.

Økonomiske rammer for kirkens drift og investeringer blir da vedtatt av Ørland kommunestyre gjennom den årlige behandlingen av budsjett og økonomiplan. Fellesrådet oversender til kommunen forslag til budsjett 2022 og økonomiplan for neste 4 års periode som inneholder tilskudd til drift og

investering. Investeringer deles opp i prosjekter med beskrivelse og begrunnelse, og skal kun benyttes som forutsatt. Fellesrådet skal ved årsoppgjør rapportere på bruk av midlene i siste regnskapsår. Det skal gis en særskilt rapport på bruk av investeringsmidlene.

Det årlige driftstilskuddet fra kommunen er å betrakte som en rammebevilgning og disponeres fullt ut av fellesrådet. Investeringsmidler disponeres i henhold til vedtatte prosjekt.

Den administrative kontakten mellom Ørland kirkelige fellesråd og Ørland kommune skjer mellom kirkeverge og den kommunalt ansatte med ansvar for det aktuelle tjenesteområde for gjensidig informasjon om samfunnsmessige oppgaver, og budsjett og økonomiplan. Det holdes minimum ett møte i året mellom kommunens og fellesrådets administrative ledelse slik trossamfunnsloven legger opp til. Leder for kirkelig fellesråd og/eller kirkeverge kan i tillegg innkalles til kommunale møter i saker som gjelder kirken.

I henhold til samarbeidsavtalen blir Ørland kirkelige fellesråd ansvarlig for anlegg, drift og vedlikehold av kirkegårdene, kirkelige bygg med tilhørende eiendommer og områdene rundt kirkebygg og kirkegårder. Fellesrådet har egne maskiner/anleggsmidler. Fellesrådet blir også ansvarlig for større bygg- og anleggsarbeider (rehabiliteringstiltak av kirkebygg og kirkegårder).

8.3 Roret KF

Roret Ørland kulturforetak KF er gitt ansvar for å arbeide med utvikling og formidling av kultur, idrett, historie og natur. Det skal tilbys gode og attraktive tjenester til samtlige innbyggere og besøkende. Foretaket skal også bidra til å gjøre Ørland kommune attraktiv for tilflytning og bidra til omdømmebygging. Rorets samfunnsoppdrag er å forvalte fritidsaktivitetene til de fleste barn og unge samt andre innbyggerne i kommunen.

Roret mottar årlig et driftstilskudd fra kommunen og har som målsetting å minimum doble omsetningen i forhold til tilskuddet som tildeles. Dette gjøres via utvikling av aktiviteten alene og sammen med partnere. Roret skal jobbe i det lokale, regionale, nasjonale og internasjonale perspektivet. Gjennom blant annet Besøksenter våtmark Ørland, åpningen av den historiske utstillingen, samt gjennomføringen av NIPA 2022 har Roret KF ambisjoner om å levere på disse perspektivene.

Roret KF har i 2021 fått bevilget overføringer fra kommunen på kr 16 722' og har et totalbudsjett på kr 35 millioner. Signalet fra kommunedirektøren er at Roret KF får redusert rammeoverføringene fra Ørland kommune til budsjett 2022, tilsvarende kr 2 millioner. Dette vil gjøre hverdagen og utviklingen av Roret i 2022 meget utfordrende.

Roret har 49 ansatte og som leverer tjenester som er lovpålagte samt aktiviteter for å ivareta bo og bli lyst til alle innbyggere i kommunen (fra 0-100 år).

Det er lite sannsynlig med store inntekter på idrettsarenaene til Ørland kommune da kommunen har bestemt at alle barn og unge til og med 16 år skal benytte alle idrettsanlegg gratis.

Svømmehallen på Brekstad er stengt, og vil sannsynligvis bli stengt i hele 2022. Dette påfører Roret et inntektstap på kr 400'. Lønnsutgifter til personell vil løpe i hele 2022.

For Roret KF er det tre kritiske faktorer som vil ha påvirkning i budsjett prosessen og for å oppnå balanse i budsjett 2022. Disse scenarioene er:

1. Økt inntjening og kostnadsreduering
2. Redusere bemanningen
3. Redusere åpningstider

Roret KF jobber med et strategidokument for foretaket med utgangspunkt i FNs bærekraftmål.

Statlige føringer og lovverk som Roret omfatter er:

Folkebibliotekloven <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1985-12-20-108>

Rammeplanen for kulturskolen <https://kulturskoleradet.no/rammeplanseksjonen/rammeplanen>

Kulturmeldingen <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/kulturmeldingen/id2620321/>

Roret har hatt store utfordringer i 2021 på grunn av korona-situasjonen med store inntektstap.

Roret utarbeider eget budsjett innenfor rammene kommunestyret vedtar for foretaket. Det vises til egen sak fra foretaket til kommunestyret når det gjelder budsjett for 2022.

8.4 Overføringer til kulturområdet og andre

Det foreslås å videreføre tilskudd med kr 500.000,- til lag og foreninger i henhold til budsjettvedtak 2021, sak PS 20/132, og med samme fordeling for 2022 som i 2021:

- Stiftelsen Uthaugsgården kr 270.000,-
- Mølnargården kr 140.000,-
- Yrjar Heimbygdslag kr 30.000,-
- Stiftelsen Halten kr 30.000,-
- Ørland Sanitetslag kr 30.000,-

Administrasjonen har hatt samtaler med nevnte lag og organisasjoner. Det vises til eget vedlegg som grunnlag for budsjettbehandlingen for 2022.

Administrasjonen foreslår i tillegg å gi en garanti til gjennomføring av NIPA med kr 1.000.000 og kr 50.000 til gjennomføring av eldredagen. Det vises til PS 21/046 Nasjonal idrettspolitisk arena (NIPA) og PS 21/085 Kommunal garanti for arrangementet «Eldredagen i Ørland 2021».

9 Økonomiavdeling

	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan		
			budsjett				
	2020	2021	2021	2022	2023	2024	2025
Økonomiavdeling	8 256	6 475	6 475	6 797	6 797	6 797	6 797
Tilfeldige utgifter	4 735	500	500	500	500	500	500
Økonomi og tilfeldige utgifter	12 991	6 975	6 975	7 297	7 297	7 297	7 297

9.1 Overordnede mål og ambisjoner

Målsettingen er å være en god støtte for den enkelte enhetsleder og kommunalsjef på budsjettoppfølging og være medspiller på utarbeidelse av økonomiske analyser. Vi ønsker å ligge i forkant og ha muligheten til å være med tidligere i prosessene. Innkjøpsområdet skal lyse ut rammeavtale og sørge for at de blir fulgt og være en støtte under større enkeltinnkjøp. Det skal legges en innsats inn i å følge opp leverandørene for å sikre at vi får det som vi har bestilt og har i avtalene. Fosen regnskap skal arbeide for å ta i bruk nye elektroniske verktøy og utnytte den ressursen som Fosen IKT har innen digitalisering. Målet er å gi sikre tjenester til en lavere kostnad.

9.2 Dagens drift

Økonomiavdelingen skal drive med budsjettutarbeidelse, budsjettoppfølging, rapportering og innkjøp. Økonomiavdelingen har ansvar for drift av Fosen regnskap som er et interkommunalt samarbeid som leverer regnskapstjenester til Fosen-kommunene og skal gå i balanse hvert år. Innen innkjøp skal arbeidet med oppfølging av avtalene intensiveres, både med internt mot bestillere og eksternt mot leverandørene. Vi ser at dette har en god effekt.

9.3 Utviklingstrekk

Det legges opp til deltagelse på kortere kurs for å vedlikeholde og opparbeide ny kompetanse.

10 Investeringsbudsjett

10.1 Kommentarer til investeringsbudsjettet

10.1.1 Vann

Budsjetterte prosjekt

63001-Renovering vannledninger

Bevilgningen skal brukes til å skifte ut gamle vannledninger og kummer. Mange av dagens ledninger er i dårlig forfatning og her er det store lekkasjer. Etter styrking av renseanlegg og reservevannforsyning vil fornying av vannledninger bli prioritert.

Ny - Nytt renseanlegg og reservevannforsyning

Barset vannbehandlingsanlegg ble bygd i år 2000.

Anlegget har flere ganger de siste årene nådd maks kapasiteten. Dette vil i igjen sette begrensninger for:

- Nyetablering / utvidelse av næringsaktører som krever stort vannforbruk
- Vanning av plener/hager og næringsarealer (Landbruk)

Det er ønskelig å kunne starte opp forprosjekt/detaljprosjekt for et nytt behandlingsanlegg og reservevannforsyning i 2022.

Ny - Nytt låsesystem

Vannverket i Ørland kommune har en del bygg som er samfunnskritisk. Det er veldig viktig at disse byggene er godt sikret. Vannverket har i dag sammensatt av tre forskjellige låssystem. Barset vannverk, Bjugn kommune og Ørland kommune. Vi vet det er mange nøkler som er på avveie. Vannverket ønsker å få et låssystem som er likt resten av kommune.

Videreførte prosjekt

63002 -Vannledning Oksvoll

Første del av prosjektet med vannledning til Oksvoll er startet i 2021. Det er bevilget tilstrekkelig med midler til å starte de neste delprosjektene i løpet av 2022:

- Høydebasseng Oksvoll: Oksvoll høydebasseng vil være en reserve for vannforsyning til hele nordsiden av gamle Bjugn kommune og gamle Ørland kommune.
- Vannledning Oksvoll til Val: Vannledning over Dynnvika har begrenset kapasitet og det er derfor behov for å forsterke vannforsyninga i området med en ledning Oksvoll til Val

63013 - Vannanlegg i samarbeid med avløp

Utskifting av eksisterende vannledningsnett, kummer, mm på forsyningsnettet. Dette er aktuelt områder der det ligger både vann og avløpsledninger som skal skiftes ut.

62009 - Pumpestasjon Kotenget

Prosjektet forventes avsluttet i løpet av 2022

63014 -Sjøledning Risvika

Legging av ny sjøledning i Risvika for å forbedre vannforsyningen i sørdelen av Nes Prosjektet forventes avsluttet i løpet av 2022

63015 - Sjøledning Storfosna

Prosjektet forventes avsluttet i løpet av 2022

62001 - Pumpestasjon Lerbern

Prosjektet forventes avsluttet i løpet av 2022

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Ligger innenfor den generelle potten «renovering vannledning».

10.1.2 Avløp

Budsjetterte prosjekt

50032 - Renovering avløp

Det er flere områder i kommunen hvor det er mye gammelt og saneringsmodent rørnett. I boligfelt er det behov for å skifte ut kloakk og overvannsledninger i samarbeid med vannforsyning.

50005 - Sæterfjæra Kulvert og VA anlegg

Gjelder ferdigstillelse av avløpsledninger. Anlegget er satt på vent inntil området har stabilisert seg og belastning er fjernet.

50036 - Rehabilitering av hovedavløpsnettet på Brekstad

Påstartet ca 550 m av totalt ca 1250 meter. Hele strekningen er prosjektert. Reviderte kostnaden er beregnet ut ifra tidligere anbud.

50040 - Oppgradering silanlegg Hovdetåa

Eksisterende bygg og anlegg er av en slik tilstand at det er nødvendig å utrede om anlegget skal utbedres eller det skal bygges nytt hus og renseanlegg

50044 - Forlengelse av kloakkutslippsledning Bjugn fjorden

Ledningen må føres ut på dypere vann ihh til krav i utslippstillatelse.

Ny - Rammeplan for avløp 2023-2035

Det er et behov for strategi og styringsverktøy for videre utvikling av avløpssektoren. Plan og prosjektering for avløp i Bjugn og Ervika vil prioriteres tidlig i perioden.

Ny - Nytt avløpsnett/infrastruktur

Utbygging og utvikling av avløp basert på rammeplanen. Bjugn sentrum vil prioriteres i forbindelse med oppgradering av Alf Nebbs gate.

Videreførte prosjekt

50039 - Kloakkledning Ervika

Ledningen gir mulighet for å tilkoble 14 eksisterende boliger samt et framtidig boligfelt og nye boliger i området. Kloakkledningen sees i sammenheng med en helhetlig plan for kloakkanlegg i Ervika.

50043 - Mebostad Kloakk pumpestasjon

Eksisterende slamavskiller på Mebostad er overbelastet. Det må vurderes om det skal bygges ny slamavskiller eller at kloakken skal pumpes inn til kloakkrenseanlegg.

50029 - Oppgradering overløp pumpestasjoner
Avsluttes 2022

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Ligger innenfor den generelle potten «renovering avløp».

10.1.3 Tomtetekniske kostnader

Budsjetterte prosjekt

Ny - Tomteteknisk arbeid

Veg, vann og avløp og andre tomtekniske kostnader til nye og utvidelser av næringsareal og boligfelt.

I 2022 vil prosjektering og opparbeidelse i forbindelse med oppstart av følgende prosjekt prioriteres:

- Brekstadbukta boligfelt/vernedede bygg
- Myran industriområde
- Slutføring av Sæterfjæra

50021 - Opparbeidelse Kleivan boligområde

Kjøp av grunn, planlegging, anbudsdokumenter og utbygging av tomteområder.

50034 - Kleivan boligfelt - kjøp av grunn

Slutføring av kjøp av grunn

Videreførte prosjekt

50008 - Mebostad boligfelt

Utbygging av Mebostad boligfelt

65003 - Opparbeidelse Ulsetmyran Industripark

Slutføring av Ulsetmyran Industriområde

65010 - Skipsleia næringspark

Utvikling av næringsareal på Uthaug

50031 - Eiendommer i rød sone

Midlertidig kommunalt kjøp av tomter i rød støysone med tanke om videresalg basert på kommunale regler.

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Brekstadbukta boligfelt/vernedede bygg

Foreløpige kostnadsvurderinger tilsier et investeringsbehov på 30 mill. Må prosjekteres og planlegges mer i detalj sammen med Forsvarsbygg.

Myran industriområde

Vurdere å utvikle næringsarealet i samarbeid med nærliggende private næringsareal med tanke på kostnadsdeling på vei, vann og avløp.

10.1.4 Trafikksikkerhet og veg

Budsjetterte prosjekt

50033 - Utbedring kommunale veier

Kommunen har i ca dag ca 170 km vei, i tillegg til 30 km GSV (noen overført fra SVV). Det er behov for å skifte ut og øke dimensjon på stikkrenner, samt utskifting av kummer ved veiene. I tillegg har kommunen ca 45 km grusdekke i Kommunen.

Ny - Kommunalt bidrag g-s veg fylkesveg

Det er og vil bli planlagt flere gang- og sykkelveger og annen infrastruktur i tilknytting til fylkesveger. Det må jobbes med ekstern finansiering i tillegg til prioritering mellom disse prosjektene innenfor den begrensede rammen kommunen har til investering.

50001 Trafikksikkerhetstiltak - egenandel

Kommunal egenandel ved søknad om tilskudd til trafikksikkerhetstiltak på kommunale veier/plasser. I dagens ordning dekker tilskuddet inntil 60% av kostnadene.

50012 - Trafikksikkerhetstiltak Arnfinn Astads vei

Bygging av gang og sykkelvei langs kommunal veg. Stort behov pga mange myketrafikanter til Fosen Videregående skole og Bekkfaret barnehage.

50014 - Oppgradering av Alf Nebbs gate

Den kommunale delen av gata er nedslitt og har stort behov for renovering. Det er nødvendig å skifte ut avløpsledninger i gata og sees på i sammenheng med en helhetlig plan for avløp i Bjugn sentrum.

50015 Planlegging gang- og sykkelvei Vallersund

Det utarbeides i reguleringsplan for strekningen fra avkjøring til Oppvekstsenteret (brua) og forbi "Coopen". Det er stort behov for å bedre trafikksikkerheten i området.

50016 Planlegging gang og sykkelvei Stuaneset - Bjugn krk

Vil sikre trygg skoleveg fra Ervika til Bjugn langs den trafikkerte Fv 710

50019 Planlegging gang- og sykkelvei Opphaug

Både gamle boligfelt på Ottersbo og nye boligfelt på Nordlund har behov for trygg skoleveg langs fylkesveg til Opphaug skole.

50017 Bro og trafikksikkerhetstiltak Elveng

I juni 2021 vedtok kommunestyre at det legges frem forslag til budsjettvedtak for strakstiltak på Høgåskammen bru 2 når kostnadsbehovet er endelig avklart. Strakstiltakene burde optimalt vært gjennomført tidligere enn oppsatt i økonomiplanen.

50035 Utskifting gatelysarmaturer

Gatelys langs veiene i "gamle" Bjugn har generelt en lav standard. Mange av lysene er satt opp på 70 tallet og det er stort behov for å foreta en totalrenovering av anleggene.

Videreførte prosjekt

50020 - Bru Storfosna - Kråkvåg
Reparasjon og utbedring av bru.

50024 - Opparbeidelse gang- og sykkelveier i Brekstad sentrum
Slutføring i 2022

50026 - Avkjørsel Reksterberg
Slutføring 2022

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Omlegging av vei Ervika, bussholdeplass

Det bør utarbeides ny reguleringsplan for området ved barnehagen. Det foreslås å legge om Ervikveien, bygge ny bussholdeplass samt bygge gang og sykkelvei. Det er stort behov for å bedre trafiksikkerheten i området.

Tiltak langs fylkesveg som det ikke er avsatt egne midler til gjennomføring utenom 1 mill/år i totale bevilgninger til fordeling:

- Gang- og sykkelvei langs Prestdalsveien
- Gang- og sykkelvei til Opphaug skole
- Gang- og sykkelvei Vallersund
- Gang- og sykkelvei Stuaneset - Bjugn krk
- Gang- og sykkelvei Hårberg – Uthaug
- Gang- og sykkelvei Ervika – Opphaug
- Kryssing av Fv 710 ved Opphaug

10.1.5 Kultur/ idrett/ uteområder

Budsjetterte prosjekt

Ny - Generelle Kultur/idrett/uteområder

Avsatt til prosjekt for å styrke bo- og bilyst i kommunen. Det er behov for kommunal egenandel ved søknad om tippemidler.

50018 - Sæterfjæra, Lagunen og park: gang- og sykkelvei med tilhørende uteareal
Sees i sammenheng med masse fra kjøpesenter tomt og utvikling av Bjugn på strekningen langs sjøen fra Sæterfjæra til Lagunen og fra Lagunen til parken med scene i sentrum. Båt" (scene) i parken ved Botngårdselva må utbedres da den er falleferdig. Det er flere spennende private prosjekt planlagt ved og rundt Lagunen som kommunen bør legge til rette for slik at de blir gjennomført.

65006 - Kjøp av statue av Fru Inger

Det er gjennomført mulighetsstudie for plassering av statuen på Hovdtåa. Prosjektet omfatter kjøp av statue og opparbeiding av areal rundt statuen.

Videreførte prosjekt

65021 - Kunstgressbane Bjugn

Påkobling undervarmeanlegg til eksisterende varmeanlegg i Fosenhallen

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Må finansieres innenfor generell ramme.

10.1.6 Kaier

Budsjetterte prosjekt

50002 - Fergekai Dybfest og Tarva

Kritisk, henviser til inspeksjon, rapport og overslag. Må vurderes i sammenheng med fylkeskommunal drift og eventuell elektrifisering av ferjestrekningen.

Ny - Utbedring av kommunale kaier

Det er store behov for oppgradering av eksisterende kaier og utvikling av nye kaier i kommunen. Mest akutt behov er Brekstad Havn med enkel utbedring for drift av kaiene i Brekstad havn de nærmeste år. Dette må vurderes i forhold til framtidig bruk av kaiene.

Ny - Utskiftning porter Hurtigbåt terminal

Portene må utskiftes snarest. Ikke stoppfunksjon som kan medføre fare for passasjerene.

Videreførte prosjekt

Ingen prosjekt

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Det er behov for større investeringer på kommunale kaianlegg, spesielt fiskerikai, og kommunal kai Uthaug og Valsneset. Disse er ikke nærmere spesifisert her.

10.1.7 Mindre bygningsmessige tiltak

Budsjetterte prosjekt

55046 - HMS Bygg (HMS = Helse Miljø Sikkerhet)

Oppgradering av kommunale bygninger. Utvendige og innvendige arbeider som er relatert til sikkerhet og nødvendige tilpassinger til byggenes aktiviteter. Samt tilpassing av byggene i forbindelse med HMS avvik og brukere med spesielle behov, for eksempel brukere på skolene og barnehager. Avsatt beløp vil ikke være tilstrekkelig for å oppnå mål i Eiendomsstrategien.

Ny - Ørland ungdomsskole - tilpassing universell utforming

Det er behov for å oppgradere område som er tilrettelagt for elever med særskilt behov. Det jobbes med forskjellige alternativer. Det anslås at investeringskostnader vil bli i størrelsesorden 2,7-5 millioner kroner. Tilrettelegging vil bli gjennomført i henhold til lovkrav og i samarbeid med helsepersonell.

Videreførte prosjekt

55038 - Utskifting lekeapparater barnehagene Bjugn 2018

55061 - Uteområde DR Sauers vei 10

Behov for uteområde for sykehjemsplasser (langtids). Gjelder for plasser/faste beboere som flytter fra Brekstad til Bjugn. Viktig for å opprettholde kvaliteten i tjenestene og Livsgledesertifiseringen.

55060 - ØMS/Bjugn Helsesenter

Tilpasninger Bjugn helsesenter ved overføring av 20 langtidsplasser fra Brekstad.

Tilpasninger dagaktivitetstilbud i lokale utenfor ØMS og Bjugn helsesenter Hjelpemiddellager.

Ventilasjon fellesstue og verandadør/nødutgang Hildatunet.

Oppgradering/utskifting av garasje (biler går ikke inn i de eksisterende) Hildatunet.

Carport til bil, mulig i sammenheng med hjemmetjenesten sine Soltunet.

Medisinrom Soltunet og Hildatunet.

55028 - Utskifting fyrkjeler kommunale bygg

Sikre energi og oppvarming i kommunale bygg

55032 - Ombygging scene Bjugnhallen

HMS tiltak i Bjugnhallen

55055 - Oppgradering av lys Ørland kultursenter, k-sak 50/2020

Nytt lysanlegg fordi det var umulig å skaffe reservedeler til eksisterende anlegg.

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Tinghuset

Vinduer på tinghuset må skiftes ut pga funksjonssvikt i hengsler som er ikke å få lenger, samt enøk tiltak. Det er ikke mulig å åpne vinduer lenger. kr. 550.000 eks. mva

Brekstad barneskole

Det er behov for å skifte automatikken i låssystemet (kortlesersystemet). Systemet som er montert er ikke kompatibel med systemet på øvrige bygg og funksjonerer ikke som det skal. Et nytt system vil være mer driftssikker bidra til sikring av kommunens eiendom. 330 000 eks. mva

Opphaug skole

Oppgradering SD anlegg, enøk tiltak. Kr. 800.000 eks. mva

Vallersund oppvekstsenter

Oppgradering varmepumpe. Enøk. Kr. 600.000 eks. mva

Borgen barnehage

Varmeanlegget fungerer ikke tilfredsstillende, og det er behov for oppgradering av anlegget.

Kr.200.000 eks mva

Futura barnehage

SD anlegget fungerer ikke tilfredsstillende og det er behov for oppgradering, enøk. Kr. 1 000 000 eks. mva

Lyngrabben barnehage

Lyngrabben barnehage ble tatt ut av drift i 2021. Bygget er vedtatt rivet og det foreslås å bruke ubrukte midler fra Kosmos barnehage prosjektet for rivning og opparbeidelse av tomt. Gapahuken blir stående og gjøres tilgjengelig til allmenheten inntil videre.

Bjugn helsesenter

Det er to rom på avdeling 24 som har stort behov for oppgradering (bruker tilpasning). Kostnader anslås kr. 600 000, eks. mva

Ørland medisinsk senter

Ventilasjon 1

Det er behov for å oppgradere ventilasjonsanlegg i fløyen som leies av forsvaret. Kr. 500 000, eks. mva

Ventilasjon 2

Det er behov for å oppgradere ventilasjonsanlegg på kontorfløyen da dagens anlegg ikke har tilfredsstillende kapasitet. Kr. 600 000 eks. mva

Fosenhallen

Behov for oppgradering av lysanlegg, utskiftning til LED, enøk. Kr. 1 500 000. eks. mva

Ørland sparebank arena

Roret har signalisert behov for å endre på adkomssystemer og dører. Kr. 400 000 eks. mva

Ørland kultursenter

Behov for oppgradering og utskiftning av SD anlegg (inkl. næringshus som er på samme anlegg). Kr. 1 200 000, eks. mva

Eidegården / musikkverksted

Det er avdekket store avvik i forhold til brannteknisk tilstand. Bygget må vurderes stengt dersom man ikke utbedrer avvikene. Kostnader for utbedring kr. 1 200 000, eks. Mva

Det gjøres oppmerksom på at bygget også har en del andre avvik, deriblant manglende ventilasjon, manglende universell utforming, osv. Som ikke er planlagt utbedret.

10.1.8 Større utbygginger

Budsjetterte prosjekt

Ny - Gjennomføring større utbygginger

Avsetninger til mulige nye større utbygginger. Størst og relativt akutt behov for nye barne- og avlstingsboliger. Det er også vesentlige behov innen Botngård barneskole og funksjoner knyttet til Helsebygg.

55063 - Svømmehall

I utredningen som administrasjon har bestilt kommer det fram fire forskjellige løsninger. Disse har forskjellige kvalitet, kostnad og leveringstid. Løsningen med flis avskrives pga høy usikkerhet i forhold til kvalitet. En løsning med et stålbasseng har en høy kvalitet men også høy kostnad (8MNOK) og lang leveringstid. En løsning med PVC duk har en kort leveringstid, lavere kvalitet og levetid og relativ lav kostnad (2 MNOK). Den siste løsning er en kombinasjon av stål og pvc, der pris (5.5 MNOK), leveringstid og kvalitet ansees til å ligge i mellom stålbasseng og pvc basseng. Sannsynligvis best løsning, men det er ikke funnet midler innenfor budsjetttrammene. Administrasjon jobber med kvalitetssikring av anbefalinger og innheter referanser før det tas endelig valg av løsning. I tillegg til selve bassenget er det behov for oppgradering av øvrige deler avbygg, inkludert lys.

Ny - Servicebygg Bjugn skogskirkegård
Nytt servicebygg

Videreførte prosjekt

55025 - Nybygg Botngård ungdomsskole
Slutføring av prosjekt

55026 - Nybygg Bjugn brannstasjon
Slutføring av prosjekt

55030 - Nybygg Kosmos barnehage
Slutføring av prosjekt

55004 - Ny barneskole Brekstad
Slutføring av prosjekt

55006 - Ny brannstasjon Brekstad
Slutføring av prosjekt

65022 - Nytt besøkssenter våtmark
Slutføring av prosjekt

71005 - Nytt Helsebygg

Videre utredning av økonomi og gevinstrealisering ved nye helsebygg

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Barn- og avlastningsboliger

Det er behov for samlokalisering barn- og avlastningsboliger, jfr. utredninger. 38 millioner kroner eks. mva. ca 40% av kostnader vil dekkes av tilskudd fra husbanken. Anses som det viktigste større byggeprosjektet.

Botngård barneskole – Ny barneskole

De eldste deler av bygget er fra 60 tallet og bygget ble gjort om noen ganger siden byggeår og det ble bygd på nye fløyer. Bygget tilfredsstillende ikke dagens krav/behov og bygget har nådd tekniske levetid. Bygget må sees i sammenheng med Bjugnhallen. Kostnader for bygging av ny barneskole på samme område anslås på kr. 255 000 000 eks. mva.

Bjugn helsesenter

Bjugn helsesenter rivning + nye lokaler dr. Sauers vei 14/16

Det er et stort behov for å gjøre tiltak på dr. Sauers vei 14/16 (gamle fløyen). Mesteparten av fløyen har stått tomt i mange år og bygget har nådd sin tekniske og økonomiske levetid. Det er forholdsvis kostbart å holde fløyen i drift når det bare brukes en mindre del av arealet. Fløyen bør rives og det etableres alternative lokaler til de tjenester som ytes der i dag. Kostnader for rivning og etablering av nye lokaler anslås på kr. 25 000 000 eks. mva.

Alternativ til overstående

Mesteparten av fløyen dr. Sauers vei 14/16 har stod tomt i mange år og bygget har nådd sin tekniske og økonomiske levetid, inntil at det er avgjort hvor og hvordan helse bygg skal utvikles er det behov for å utføre strakstiltak for å sikre forsvarlig drift. Heisen i fløyen er også dårlig og bør oppgraderes.

Kr. 1 000 000 eks. mva. Strakstiltak skal sikre drift av sanitær, brannslanger, og ventilasjon i fløyen.
Kr. 1 000 000 eks. mva

10.1.9 Andre investeringer

Budsjetterte prosjekt

71010 – Helseplattformen

Det er første gang det etableres en felles løsning for kommune- og spesialisthelsetjeneste, fastleger og avtalespesialister. Gjennom Helseplattformen er Midt-Norge utprøvsregion for det nasjonale målbildet «Én innbygger - én journal».

71008 - IKT oppvekst

Tilrettelegging med storskjermer og digitalisering av undervisning på oppvekst

71002 - IKT, digitalisering og teknologiske løsninger

De årlige beløpene vil være delt mellom vår andel av fellesanskaffelser innen Fosen og egne anskaffelser. Vi må ta høyde for at det vil bli utskifting av nettverkskomponenter og kjøp av lisenser. Ny løsning på trådløstnett er under utrulling. Det må også påregnes kostnader til oppgradering av allerede anskaffede program.

71007 - Overføring kirkelig fellesråd

Budsjettramme der Kirkelig fellesråd må prioritere.

Videreførte prosjekt

65018 - Bredbåndsutbygging

Kommunens andel ved bredbåndsutbygging

65019 - Utbygging bredbånd og mobildekning

Kommunens eierandel ved oppsetting av mobilmaster

71003 - Velferdsteknologi og varsling

Vi må ta i bruk mer velferdsteknologiske løsninger i helse og familie. Vi trenger pasientvarslingssystem, elektroniske dørlås, fallforebyggende tiltak, GPS o.l.

71004 - Utstyr helse

Det er behov for innkjøp av ulike hjelpemidler i fysio-/ergoterapitjenesten, som eks. gåstoler, rullestoler, trykkforebyggende madrasser. I tillegg trenger flere avdelinger hagemøbler, hvilestoler og tv.

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Ikke satt opp

11 Detaljert investeringsbudsjett

<i>Prosj.</i>	<i>(Tall i 1000 kroner)</i>	<i>Regnsk.</i>	<i>Oppr. Budsj.</i>	<i>Rev. Budsj.</i>	<i>Buds.</i>		<i>Øk. plan</i>							
	Investeringsutgifter	2020	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	Investeringer i varige driftsmidler	337 464	62 350	242 834	81 900	79 605	102 925	81 600	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000
	Tilskudd til andres investeringer	2 670	0	0										
	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 304	2 760	2 760	2 800	2 900	3 000	3 100	3 200	3 300	3 400	3 500	3 600	3 700
	Utlån av egne midler	12 734	0	0										
	Avdrag på lån	7 382	0	0										
	Sum investeringsutgifter	362 554	65 110	245 594	84 700	82 505	105 925	84 700	74 200	74 300	74 400	74 500	74 600	74 700
	Investeringsinntekter													
	Kompensasjon for merverdiavgift	-56 646	-6 688	-25 616	-5 680	-2 050	-3 820	-3 770	-3 830	-3 830	-3 830	-3 830	-3 830	-3 830
	Tilskudd fra andre	-17 097	0	0										
	Salg av varige driftsmidler	-7 139	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
	Salg av finansielle anleggsmidler	-200	0	0										
	Utdeling fra selskaper	0	0	0										
	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0										
	Bruk av lån	-287 173	-53 422	-213 902	- 74 020	-75 455	-97 105	-75 930	-65 370	-65 470	-65 570	-65 670	-65 770	-65 870

	Sum investeringsinntekter	-368 256	-65 110	-244 518	-84 700	-82 505	-105 925	-84 700	-74 200	-74 300	-74 400	-74 500	-74 600	-74 700
	Videreutlån													
	Videreutlån	0	20 000	20 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
	Bruk av lån til videreutlån	0	-20 000	-20 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
	Avdrag på lån til videreutlån	0	5 000	5 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
	Mottatte avdrag på videreutlån	-8 971	-5 000	-5 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000

	Netto utgifter videreutlån	-8 971	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Overføring fra drift og netto avsetninger													
	Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0	0						
	Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	2 673	0	0	0	0	0	0						
	Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-2 658	0	-1 076										
	Dekning av tidligere års udekket beløp	14 657	0	0										
	Sum overføring fra drift og netto avsetninger	14 673	0	-1 076	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fremført til inndekning i senere år	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Overføring til fordeling (§55, andre ledd)													
	Inntekter til fordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Utgifter til fordeling	356 308												
	Sum til fordeling (netto)	356 308	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				<i>Revidert</i>										
	Investering	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett				Økonomiplan					
		2020	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
63001	Renovering vannledninger	4 285	2 000	7 000	7000	7000	7000	7000	35000	35000	35000	35000	35000	35000
61003	Lager/garderobe vann/avløp (Vann)		300	300										
60001	Reservevannforsyning	44	400	900										

	Nytt rensesanlegg				8 000	40 000	40 000	40 000						
	Nytt låsesystem				2000									
62001	Pumpestasjon Lerbern	411		3 900										
62008	Ferdigstilling Lerbern pumpestasjon		4 500	4 500										

62009	Pumpestasjon Kotenget			3 000										
63002	Vannledning Oksvoll	345	15 000	37 300										
63007	Hovedledning Ørland	3 830		0										
63013	Vannanlegg i samarbeid med avløp		1 000	1 000										
63014	Sjøledning Risvika		800	8 600										
63015	Sjøledning Storfosna			11 200										
63011	Rehabilitering VA-ledninger Brekstad	1 129		3 850										
62004	Basseng Tarva	1 718												
62005	Nye tak høydebasseng	1 120												
62006	Høydebasseng Lerbern/Småmyrhaugan	0		500										
62007	Pumpestasjon Storfosna	466												
63003	Sjøledning Kråkvåg	1 499												
63004	Vannledning Tarva	9 183												
63005	Sjøledning Tarva	1 037												
63006	Vannledning Ervika	66		400										
61002	Fiber til BFV	1 293												
63008	Vannledning v/brannstasjon, Brekstad	154												

63010	Vannledning Brekstadbukta	422												
50032	Renovering avløp (Avløp)	71	2 000	2 700	2000	4000	4000	4000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
50005	Sæterfjæra Kulvert og VA anlegg			500	1500									
50036	Rehabilitering av hovedavløpsnett på Brekstad	1 828		15 300	17000									

50029	Oppgradering overløp pumpestasjoner			1 000										
50039	Kloakkledning Ervika		1 200	1 200										
50040	Oppgradering silanlegg Hovdetåa		1 500	1 500		7000	7000	1000						
	Forlengelse av kloakkutslippsledning Bjugnfjorden					1000								
	Rammeplan for avløp 20232035				500	1000								
	Nytt avløpsnett/infrastruktur					2000	4000	4000						
	Mebostad pumpestasjon		2 000	2000										
	Tomteteknisk arbeid (Tomteteknisk)				3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000
50008	Mebostad boligfelt	36 543	3 000	29 600										

65026	Tomtetekniske kostnader i Brekstadbukta	9 534		1 000										
65003	Opparbeidelse Ulsetmyran Industripark	3 583		475										
50006	Ferdigstillelse Ottersbo IV	1 364		400										
65010	Skipsleia næringspark	2 876		11750										
50021	Opparbeidelse Kleivan boligområde					1850	15000							
50034	Kleivan boligfelt - kjøp av grunn					430								
65005	Utfylling av tomt kjøpesenter Bjugn	51												
50031	Eiendommer i rød sone	17		200										
50038	Salg av tomter													
71012	Grunn-undersøkelser Valsneset (gml prosj Bjugn)	528												
50033	Utbedring kommunale veier	571	625	825		500	500	500	1000	1000	1000	1000	1000	1000
	Kommunalt bidrag g-s veg fylkesveg								1000	1000	1000	1000	1000	1000
50001	Trafikksikkerhetstiltak	388	100	100	100	100	100	100						
50012	Trafikksikkerhetstiltak Arnfinn Astadds vei/gang- og sykkelvei (Trafikksikkerhet/ vei)	65	500	900		3000								
50014	Oppgradering Alf Nebbsgate		500	1 000			3000							

50024	Opparbeidelse gang- og sykkelveier i Brekstad sentrum	3 155		825										
50015	Planlegging gang- og sykkelvei Vallersund					525								
50016	Planlegging gang og sykkelvei Stuaneset - Bjugn krk					1500								
50019	Planlegging gang- og sykkelvei Opphaug					625								
50020	Bru Storfosna - Kråkvåg		1 250	1 250										
50026	Avkjørsel Reksterberg	74		800										
50017	Bro og trafikksikkerhetstiltak Elveng					3700	1000							
50035	Utskifting gatelysarmaturer			180	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
50041	Utbedring /nye gatelys	538	625	625										
71016	Sykkelparkering/midler til klima og miljøtiltak/ksak 21/21			180										
50023	Opparbeidelse P-plasser ved fergeleiet Brekstad	530												
55014	Opparbeidelse P-plasser ØMS	55												
65008	Brekstad metro	11 252												
69002	Oppgradering av gangveg mellom Sentrumsveien og Tjuvskarmyra - Koronaprojekt	1 416												
69003	Snuhammer Breivikveien - Koronaprojekt	112												
69005	Etablering av tømme-stasjon for bobiler i Botngård sentrum - Koronaprojekt	199												

69006	Etablering av toalett på Brekstad ferje-/hurtigbåtkai - Koronaprojekt			737										
69008	Tilpasning og riving av kommunale bygg/meieriparken - Koronaprojekt			607										
69009	Oppgradering av kommunal vei Myran park - Koronaprojekt	1 447												
69011	Parkeringsplass sør for Ørland Kultursenter - Koronaprojekt	185												

	Generelle Kultur/idrett/uteområder							500	1000	1000	1000	1000	1000	1000
65021	Kunstgressbane Bjugn (kultur, idrett, uteområder)	15 681		4 300										
50018	Sæterfjæra, Lagunen og park: gang- og sykkelvei med tilhørende uteareal		500	500		1000	1500	3000						
50003	Opprusting bryggekant Sørhavna - kulturhuset	6 407												
65006	Kjøp av statue av Fru Inger							1500						
55003	Spurtandekke Ørland stadion	1 532												
55007	Fornyelse kommunale lekeplasser	230												
55008	Lysanlegg Gryta idrettsanlegg	107												
55010	Kunstgress og undervarme - Stadion/Gryta	265												
55013	Gjerde Gryta idrettsanlegg	680												

55043	Ørlandshallen - omgjøring til basishall	71												
65025	Bolyst - Meieritomta	93												
50002	Fergekai Dybfest og Tarva (kaier)	64		300			2000	7000	6000					
	Utbedring av kommunale kaier						1500	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
	Utskiftning porter Hurtigbåt terminal					700								
50037	Terminal og flytebrygge hurtigbåt	38												
55046	HMS Bygg (HMS=HelseMiljøSikkerhet)	4 655	2 500	3 700	1000	1500	2500	2500	2500	2500	2500	2500	2500	2500
55057	2020 Bjugn rådhus – tilpasning (mindre bygningsmessige tiltak)	2 909		1 500										
55038	Utskifting lekeapparater barnehagene Bjugn 2018			680										
55040	Futura - oppgradering	1 138												
55047	Ombygging boligmasse helse	438		4 700										
55053	Ombygging Spesialisthelsetjenesten			200										
55059	Ombygging dialyse ØMS		1 800	1 800										

55060	ØMS/Bjugn Helsecenter		3 200	3 000										
55061	Uteområde DR Sauers vei 10		1 000	750										
55016	Ørland Rådhus - nye kontorplasser	2 854												
55028	Utskifting fyrkjeler kommunale bygg	32		1 250										
55032	Ombygging scene Bjugnhallen	1 688		500										
55055	Oppgradering av lys Ørland kultursenter			1 200										
	Ørland ungdomsskole - tilpassing universell utforming	871			3000									
55001	Utvidelse og renovering Borgen Barnehage	73												
55031	2019 Ombygging brukerbase Dr. Sauers vei 7e Soltunet	1 175												
55052	Låssystem ØMS	249												
	Gjennomføring større utbygginger								9000	9000	9000	9000	9000	9000
55025	2018 Nybygg Botngård ungdomsskole	75 091		6 700										
55026	2019 Nybygg Bjugn brannstasjon	25 198		3 850										
55024	2019 Ombygging statens hus til rådhus	10 045		3 000										
55030	2018 Nybygg Kosmos barnehage	39 750		16 500										

55004	Ny barneskole Brekstad	1 441		8 900										
55006	Ny brannstasjon Brekstad	2 225		375										
65022	Nytt besøkssenter våtmark	8 311		700										
55018	ØMS - nye kontor plasser	6 825												
55011	Terminal lufthavna	12 860												

55063	Svømmehall			2 500	8 000									
71005	Utredning nytt helsebygg	1 005	1 000	1 350										
71010	Helseplattformen		1 875		25 000									
55009	Klargjøring ØSA i forhold til beredskap	2 739												
71008	IKT oppvekst		4 000	3 000	1 800	2 000	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
65018	Bredbåndsutbygging			500										
65019	Utbygging bredbånd og mobildekning	200		500										
71009	Mobilmast		1 500	1 500										
71002	IKT, digitalisering og teknologiske løsninger	4 773	3 750	5 000	2 000	2500	2500	3000	3500	3500	3500	3500	3500	3500
71003	Velferdsteknologi og varsling	2 365	1 000	2 300										

71004	Utstyr helse		1 575	2 325										
71007	Overføring kirkelig fellesråd		600	600			500	500						
	Servicebygg Bjugn skogskirkegård								3000					
71011	Austråttborgen til vår felles stostue		750	750										
71006	Egenkapitaltilskudd KLP													
	Vann/avløp/tometopparbeidser	83 399	33 700	150 075	41 000	67 280	80 000	59 000	48 000	48 000	48 000	48 000	48 000	48 000
	Øvrige investeringer	254 065	28 650	92 759	40 900	12 325	22 925	22 600	23 000	23 000	23 000	23 000	23 000	23 000
	SUM	337 464	62 350	242 834	81 900	79 605	102 925	81 600	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000

12 Kommunestyrets vedtak - sak 21/141

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2022 vedtas slik det er framlagt med følgende presiseringer:

1. Ordførers og varaordførers godtgjøring fastsettes til 80 % av stortingsrepresentants lønn i hhv 100% og 70% stilling.
2. Låneopptak: Det opptas inntil kr 74.020.000 til investeringer og kr 30.000.000 til startlån.
3. Skattøret fastsettes til maksimalsatsen.

Innledning

2021 er snart lagt bak oss og heller ikke dette året ble et normal-år. Selv om vaksinene har gjort at man delvis har vendt tilbake til en normal hverdag, har også dette året vært preget av høyt fokus på smittevern, perioder med nedstenging og smitteutbrudd i kommunen.

Kommunestyret berømmer alle ansatte i kommunen som fremdeles gjør en formidabel jobb under korona-krisen. Dere sørger for at kommunen har kommet seg gjennom dette på en så god måte som mulig.

Kommunestyret vil også berømme alle de frivillige som har bidratt, spesielt Ørland Sanitetsforening som sammen med Frivilligsentralen har lagt ned et utall timer frivillig arbeid for å hjelpe til med vaksinerings.

Ørland kommune har hatt nærings-, sysselsettings- og befolkningsvekst de senere årene.

Kommunestyret har tro på at gode fasiliteter og nærhet til tjenestene har betydning for at folk vil bo her. Derfor er det de senere årene gjort store investeringer i nye kommunale bygninger. Dette har ført til et betydelig løft av kvaliteten på arbeidsplassen for våre ansatte, skole- og barnehagebarn og våre eldre. Med tilrettelegging av boligområder og næringsarealer har man lagt grunnlaget for den veksten som har vært, og som kommer til å bli enda større i årene som kommer.

Ørland har nå et meget variert kulturtilbud og mange gode idrettsanlegg. Dette er med å skape god folkehelse, bolyst og trivsel for innbyggerne. Et mangfold av aktiviteter og fritidsmuligheter kan bidra til at flere synes det er attraktivt å flytte hit, samt skape blilyst for de som allerede bor her.

Det er nå viktig at kommunestyret tar ansvar slik at de gode tjenestene som skal fylle fasilitetene det er investert i, kan beholdes. Kommunestyret er opptatt av at det skal leveres kvalitet i tjenestene våre og at Ørland Kommune skal være en god plass å leve.

Det er ingen tvil om at den økonomiske situasjonen i kommunen fortsatt er utfordrende.

Kommunen har svært høy lånegjeld og lave inntekter. Likevel ser vi at kommunen leverte et netto driftsresultat på 18,4 millioner for 2020. Det tyder på god budsjett disiplin i alle enheter.

Kommunestyret er glad for at det er etablert en effektiv kommuneorganisasjon som leverer en drift i balanse. Samtidig er vi bekymret for noen av tjenesteområdene våre. Bemannings- og rekrutteringsutfordringer i oppvekst og i helse er en av bekymringene. Økt press på rus/psykiatri og barnevern er en annen bekymring.

Dette vil kommunestyret ha fokus på i 2022.

Kommunestyret legger frem et budsjett uten eiendomsskatt da vi ser at driftsbudsjett og økonomiplanen kan balanseres på en annen måte.

Forslaget omfatter:

- Budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025
- Prisbok 2022
- Gebyrregulativ 2022

Kommunestyret slutter seg til formannskapetets vedtak i sak 21/011 den 25. november 2021 angående budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025, samt prisbok og gebyrregulativ med følgende endringer/presiseringer/tillegg i et nytt punkt 4:

Verbalforslag:

- Tallgrunnlaget for driftsbudsjettet og tallgrunnlaget for investeringsbudsjettet endres i tråd med kommunestyrets vedtak i denne sak.
- Utfordringene innenfor hjemmetjenesten og institusjonstjenester påvirkes av endringer i demografiutviklingen. Kommunestyret er kjent med at et av områdene som er spilt inn fra kommunedirektøren i budsjettet er et forslag om å bemanne opp flere plasser i institusjon. For å kunne imøtekomme intensjonen om at brukerne skal bo hjemme lengt mulig, må det ses opp mot at flere pasienter med komplekse utfordringer vil gi økt behov for ressurser og kompetanse. Kommunestyret vedtok for budsjettet for 2021 at det skulle utredes om behovet er flere langtidsplasser i institusjon eller om en i stedet bør styrke hjemmetjenesten ytterligere slik at brukerne kan bo hjemme lenger og dermed unngå å øke antall institusjonsplasser. Kommunestyret ber om at dette arbeidet ferdigstilles og legges frem for politisk behandling snarest, og at eventuell økt finansiering gjøres ved revidering/saldering av budsjettet for 2022.
- Kommunen skal være en attraktiv arbeidsplass med et mangfold på alle nivå; alder, kjønn, utdanning, kultur og funksjonsnivå. Det skal tilstrebes at man til enhver tid har alle stillinger besatt med fagkompetanse ut fra enhetenes bemanningsplaner. Kommunestyret er kjent med at det er rekrutteringsutfordringer i kommunen, og mener det er viktig å ha fokus på det i tiden som kommer. Kommunen har en målsetning om minimum 20 lærlingplasser til enhver tid, og skal være en attraktiv arena for studenter og elever.
- Kommunestyret ønsker at det fortsatt skal være fokus på sunn og næringsrik mat i alle enheter i Ørland kommune. (Se budsjettvedtak for 2020.) God og riktig mat gir god folkehelse og kan være et sosialt utjevne tiltak. Lokal mat skal velges når det er et alternativ. Fokus på sunn og næringsrik mat må implementeres i kommunens kommunedelplaner. Kommunestyret ber administrasjonen følge opp dette i planstrategi og kommuneplanarbeidet.
- Kommunestyret er kjent med at gamle Bjugn kommune og også dagens Ørland kommune ved flere anledninger har hatt fokus på svært dårlig tilstand på Alf Nebbs gate i Bjugn. Tilstanden er av så dårlig kvalitet at mange med funksjonsnedsettelse med behov for rullestol o.l. har store problemer med å krysse gaten. Kommunestyret mener dette er uholdbart, og har ved flere anledninger bevilget midler til restaurering/istandsetting, men har også fått informasjon om at det kreves større bevilgninger til å kartlegge og skifte ut infrastruktur under gata. Kommunestyret ber om at det snarest blir lagt frem en sak til behandling i kommunestyret der problematikken blir belyst og der kostnader for er beregnet.
- Kommunestyret er kjent med at fjorårets vedtak om å redusere kostnadene til lunsj på politiske møter har medført en uheldig virkning for SAVA AS. De reduserte kostnadene har ført til et tilsvarende inntektstap for SAVA AS. Kommunestyret mener det er viktig at SAVA AS får tilbake noe av denne inntekten og vil at det skal serveres lunsj i kommunestyremøtene og i andre politiske møter med forventet varighet over 5,5 timer. I andre politiske møter kan deltakerne fortsatt ha med matpakke. Kommunestyret ber om at dette vurderes i forbindelse med sak om politisk organisering.

Endringer i drifts- og investeringsbudsjett:

Endringer i driftsbudsjett: reduksjon

1. Reduksjon i ledelse, oppvekst.

Ørland kommune driver en av landets rimeligste oppvekstsektorer. Det er startet en utredning som skal være ferdig i 2022. Kommunestyret ønsker en generell styrking av oppvekstsektoren i kommunen og mener derfor det må gjøres noen organisatoriske grep for å få dette til. Kommunestyret ber om at administrasjonen reduserer 1 million innenfor for ledelse i oppvekstsektoren. Dette skal ikke gå utover allerede pressede enheter eller det faglige tilbudet

vi leverer. Kommunestyret ber om at kommunalsjef for oppvekst holder utvalg for oppvekst og utdanning orientert om hvilke vurderinger som gjøres for å imøtekomme reduksjonen

2. Kommunestyret reduserer avdrag med 8 300 000

3. Økt utbytte fra energiselskap

I kommunedirektørens budsjett er det lagt inn forventet utbytte fra Fosenkraft og Trønderenergi på til sammen 17 millioner kroner. Kommunestyret forventer at dette utbyttet blir noe høyere og legger 4 millioner ekstra inn i driftsbudsjettet.

Endringer i driftsbudsjettet - økninger

4. Eiendomsskatt fjernes:

Kommunestyret gjorde i fjor et prinsippvedtak om å innføre eiendomsskatt. Samtidig ble det sagt at man skulle jobbe hardt for å øke inntektene og redusere utgiftene slik at eiendomsskatten kan unngås. Kommunestyret vedtar i år et budsjett og en økonomiplan uten eiendomsskatt på bolig og fritidsbolig.

5. Økning til Familiehelse: rus/psykiatri, ungdomslosene, jordmortjenesten og familie og forebygging.

Kommunestyret er bekymret over at det meldes om store utfordringer innen rus og psykiatri. I tillegg er det høyt arbeidspress for barne- og ungdomslosene og innen familie og forebygging. Den nye barnevernreformen vil også kreve mer av kommunene, og det er viktig at det jobbes godt med forebygging og rask hjelp. I kommunedirektørens forslag til budsjett for enheten familiehelse er det lagt inn et nedtrekk på 2,2 millioner, og en prosjektstilling i jordmortjenesten foreslås ikke videreført. Kommunestyret mener det er viktig ha tre jordmødre i kommunen for å sikre et trygt og godt tilbud til fødende. Kommunestyret bevilger 2,5 millioner mer til Familiehelse og ber administrasjonen selv vurdere hvordan disse ressursene best kan benyttes innen rus/psykiatri, barne/ungdomsloser, jordmortjenesten og familie og forebygging.

6. Økt grunnbemanning i barnehage:

Utvalg for oppvekst og utdanning har i høst jobbet med et prosjekt angående bemanningssituasjonen i barnehagene. Det er høyt sykefravær og store utfordringer med å få tak i vikar. Gjennom å øke grunnbemanningen i barnehagene vil sykefraværet gå ned og barnehagene vil ha mer stabile personalgrupper og stabil bemanning. Prosjektet går ut på å øke fast grunnbemanning i barnehagene ut over det som er lovfestet bemanningsnorm. Da vil barnehagen i perioder av året ha en viss overkapasitet samtidig som vikarbehovet dekkes opp innenfor denne overkapasiteten. Kommunestyret ber om at dette prosjektet iverksettes og bevilger 3,3 millioner mer til økt grunnbemanning i barnehagene.

7. Grøftetilskudd:

God drenering av dyrkajorda er avgjørende for å opprettholde matproduksjonen i årene som kommer. God drenering er et godt klima- og miljøtiltak og ett ledd i å tilpasse landbruket til et klima med mer nedbør og ekstremvær. Landbruket er ei viktig næring i Ørland som bidrar med betydelige arbeidsplasser og verdiskaping både direkte og indirekte. Med et kommunalt tilskudd til grøfting ønsker Ørland kommune å signalisere viktigheten av å beholde et aktivt og miljørettet landbruk. Det kommunale grøftetilskuddet utløser også aktivitet i andre bransjer og virksomheter. Kommunestyret ser på grøftetilskuddet som en miljøvennlig investering i framtida og setter av 500 000,- til grøftetilskudd for 2022. Tilskuddet skal forvaltes av landbrukskontoret.

Endringer i investeringsbudsjett

8. Kommunestyret mener det er svært uheldig at Ørland Svømmehall har vært stengt i en langvarig periode. Dette har gått utover både opplæringstilbudet for skoleelevene og fritidstilbudet til innbyggerne generelt. Kommunestyret ber derfor administrasjonen om å sette i

gang arbeidet med å renovere svømmehallen med nytt stålbad. Kostnaden er på 5,5 millioner (i tillegg til de 2,5 som allerede er foreslått i kommunedirektørens budsjett.) Investeringen foretas ved låneopptak.

9. IKT-utstyr i oppvekstsektoren er viktig. I Ørland er det laget en rulleringsplan der alle 1. klassinger får en Ipad som de skal ha til de går ut 5. trinn. Alle 6. klasseelever får en PC som de skal ha til de går ut av ungdomsskolen. Dette betyr at det årlig må gjøres innkjøp av digitalt utstyr i størrelsesorden på minimum kr. 2 millioner for å sikre en fast rullering. For 2022 er det satt av kun kr. 700 000,- i investeringsbudsjettet dette. Kommunestyret mener det er viktig at våre barn og unge i Ørland kommune ikke sakker akterut i forhold til den digitale opplæringen og utviklingen som storsamfunnet legger opp til, samt at opplæring i tråd med ny læreplan også forutsetter digitale verktøy. Kommunestyret bevilger derfor 1,3 millioner ekstra til IKT oppvekst. Investeringen foretas ved låneopptak.
10. Kommunestyret ba i fjor administrasjonen om å legge frem en fullstendig rapport med oversikt og gjennomgang av kommunalt eide bygg for politisk behandling. Kommunestyret fikk fremlagt en eiendomsstrategi som omhandlet kostnadsbesparelser, salg og vedlikehold. Kommunestyret ber nå administrasjonen å sette i gang arbeidet med å avhende eller selge kommunal eiendom i henhold til rapporten. Kommunestyret har et mål om at det skal selges eiendom for 16 millioner kroner. Dette skal brukes til å betale ned gjeld.

Endring Driftsbudsjettet	Økning	Reduksjon
Punkt 1: Reduksjon i ledelse for oppvekst		1 000 000
Punkt 2: Reduserte avdrag		8 300 000
Punkt 3: Utbytte fra energiselskap		4 000 000
Punkt 4: Eiendomsskatt fjernes	7 000 000	
Punkt 5: Økning til enhet <u>familiehelse:</u> <u>rus/psykiatri/ungdomslos/jordmortjeneste</u>	2 500 000	
Punkt 6: Økt grunnbemanning i barnehage	3 300 000	
Punkt 7: Grøftetilskudd	500 000	
SUM	13 300 000	13 300 000

Endring investeringsbudsjett 2022	Økning	Reduksjon
Punkt 8: IKT oppvekst	1 300 000	
Punkt 9: Ørland Svømmehall	5 500 000	

Endringer i økonomiplan:

Driftsbudsjett/økonomiplan - tillegg	B 2022	B 2023	B 2024	B 2025
Ikke eiendomsskatt	7 000	14 000	21 000	28 000
Økt utbytte E-verk	- 4 000	- 8 000*	- 12 000*	- 16 000*
Reduserte avdrag	- 8 300			
Økt avkastning i havbruksfondet		- 1 500	- 3 000	- 3 000 **
Eiendomssalg		- 4 500	- 6 000	- 9 000
Økning familiehelse	2 500			
Økt grunnbemanning barnehage	3 3000			
Reduksjon i ledelse oppvekst	- 1 000			
Grøftetilskudd	500			
SUM	-	-	-	-
	B 2022	B 2023	B 2024	B 2025
Investeringsbudsjett/plan	75 100	79 605	102 905	81 600
Endring	6 800	- 6 800		
Sum i tråd med kommunedirektørens forslag	81 900	72 805	102 905	81 600

* Hvis det ikke blir økt avkastning på e-verk kan salg vurderes

** Det er sannsynlig med økt produksjon, og økt avkastning, jfr. vernebestemmelsene.

Kommunestyret ber kommunedirektøren om å fremme sak til kommunestyret i løpet av 1. tertial 2022 der man skal vurdere et eventuelt nedsalg av hele eller deler av aksjebeholdningen i Trønderenergi AS og eller Fosenkraft AS. Eventuelle salgsbeløp fra aksjene i enten Trønderenergi AS eller Fosenkraft AS skal i sin helhet gå til nedregulering av gjeld i Ørland kommune.